

SØR-VARANGER KOMMUNE

ÅRSMELDING 2012

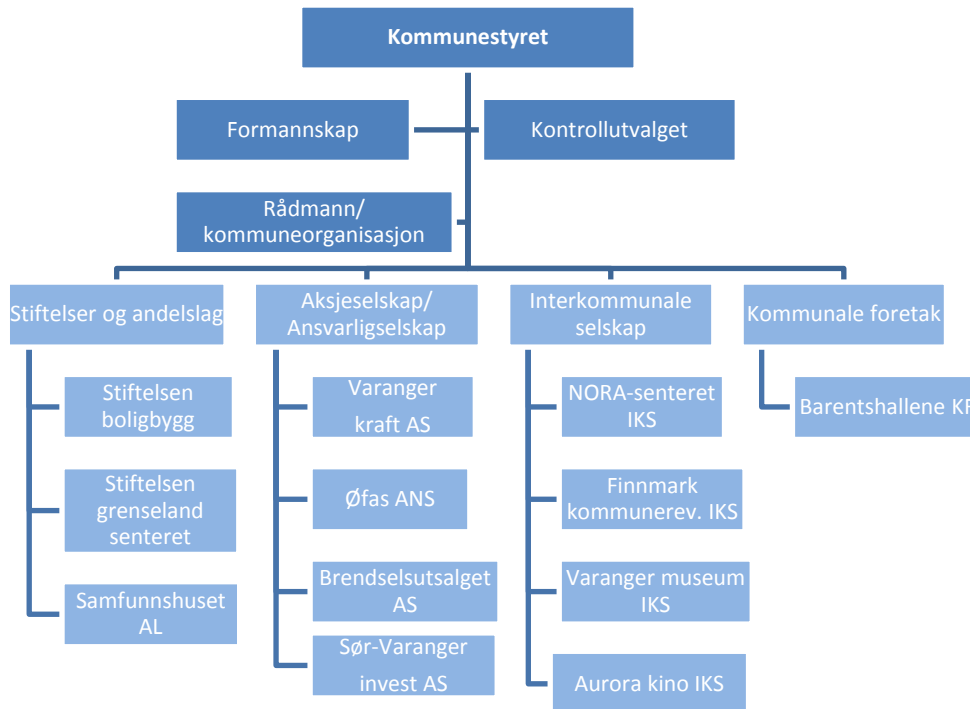

www.sor-varanger.kommune.no

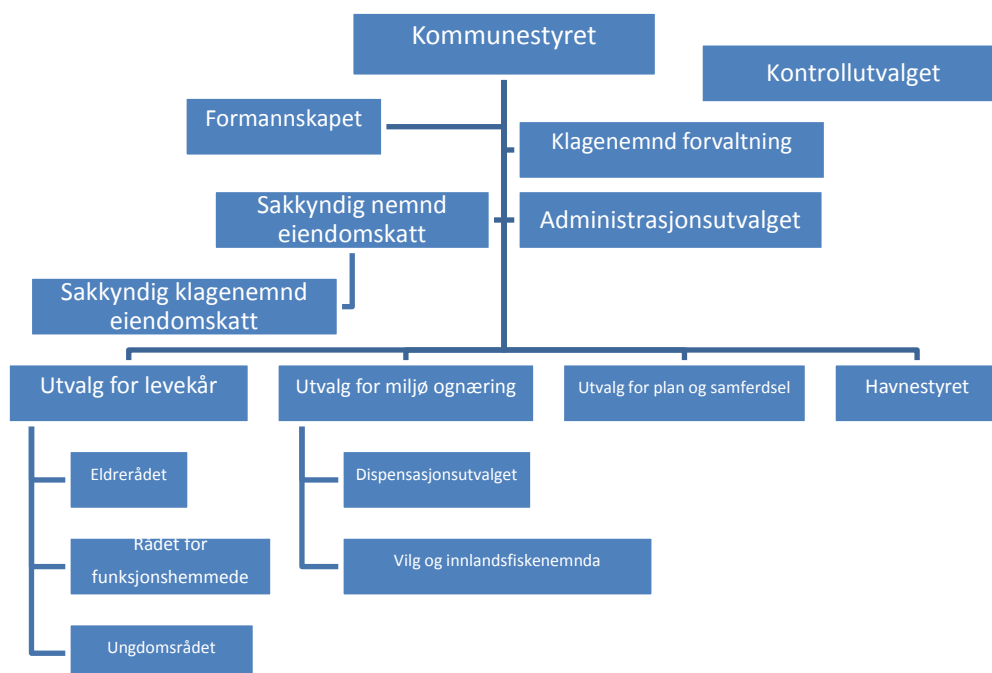
Forord

I følge kommuneloven § 48 skal kommunen hvert år utarbeide en årsmelding. Årsmeldingen og årsregnskapet skal fremmes for kommunestyret senest 6 måneder etter regnskapsårets slutt og skal bygge på samme prinsipp som det tilhørende budsjettet.

Konsernoversikt

Politisk ledelse

1.	Rådmannens oppsummering av året 2012	5
2.	Samfunn og befolkningsutvikling	7
2.1	Befolkningsutvikling	7
2.2	Fødselsoverskudd	8
2.3	Innenlands og utenlands flyttemønster i Sør-Varanger	9
2.4	Sysselsetting	10
3.	Organisasjon og medarbeidere	10
3.1	Ledelse	10
3.2	Rekruttering og stabilisering	11
3.3	Den åpne organisasjonen.....	11
3.4	HMS og sykefravær.....	11
3.5	Kompetanseutvikling	12
3.6	Likestilling	12
3.7	Medarbeiderundersøkelsen.....	14
4.	Økonomiske resultat – driftsregnskapet 2012.....	17
4.1	Kommunens driftsregnskap.....	17
4.2	Kommunens inntekter 2012.....	21
4.3	Rente og avdrag – lånegjeldsutvikling	25
4.4	Lønns- og pensjonsutgiftene	28
4.5	Øvrige driftsutgifter	30
4.6	Innfordring	31
4.7	Fondsoversikt.....	32
5.	Investeringsregnskapet 2012.....	33
6.	Administrative tjenester	38
6.1	Økonomisk resultat - sentraladministrasjon	39
6.2	Tjenester og oppgaver	39
6.3	Virksomhetsområde Plan- og byggesak	41
7.	Kultur og oppvekstsområdet	45
7.1	Skolene i Sør-Varanger.....	45
7.2	Kulturskolen	54
7.3	Barnehagene.....	56
7.4	Kultur, idrett og bibliotek	62
8.	Pleie- og omsorgstjenestene	66
8.1	Bemanning og organisering.....	66
8.2	HMS.....	67
8.3	Tjenester og oppgaver	68

.....	70
8.4 Mål og måloppnåelse	72
8.5 Utfordringer	76
8.6 Økonomisk resultat i omsorgstjenestene	78
9 Øvrige helse- og sosialtjenester	80
9.1 Barnevern	80
9.2 Kommunehelsetjenestene	85
9.3 Sosialtjenestene	89
9.4 NAV - Økonomisk sosialhjelp	91
9.5 Flyktningtjenesten	94
9.6 Sosialtjenesten	95
10 Havn	96
11 Tekniske tjenester	99
11.1 Administrasjon- og prosjektledelse	99
11.2 Kommunale veier, parker, løyper, verksted og maskindrift.	100
11.3 Renhold kommunale bygg	102
11.4 FDV – kommunale bygg	104
11.5 Brannvesenet	106

1. Rådmannens oppsummering av året 2012

Når jeg skal oppsummere 2012 ser jeg at den jevne positive utviklingen fortsetter i Sør-Varanger som samfunn og i organisasjonen Sør-Varanger kommune.

Utviklingen innenfor næringsliv og industri ser vi klart gjennom arbeidet som har preget arbeidsoppgaver og prosjekter som slutføring av reguleringsplan for nye næringsarealer, oppstart av områdeplaner og konsekvensutredning for Sydvaranger gruve, veiutredning i Kirkenesområdet og kommunal planstrategi. Det høye aktivitetsnivå i kommunen gir organisasjonen store utfordringer med å tilfredsstille forventningene til saksbehandlingstid i plansaker. De foreløpige tallene fra kommunebarometeret 2012 viser at Sør-Varanger kommune stadig forbedrer oss med tiden til saksbehandling, nå er den gjennomsnittlige saksbehandlingstiden innenfor dette området på 58 dager, noe som gjør oss til 53 beste kommunen i landet.

Befolkningsveksten fortsetter, det er tilflytting som sørger for at kommune har en stabil befolkningsvekst, per 31. 12.12 var det en befolkning på 9 968 innbyggere. Dette tilsvarer en økning på 1,1 %. Den viktigste årsaken til kommunens befolkningsøkning er innvandring fra utlandet. Dette bildet passer bra med det internasjonale og flerkulturelle Sør-Varanger, noe som er av våre fremste kjennemerker. I 2012 var Sør-Varanger inne på listen blant de 25 beste kommunene i Norge over bosatte flyktninger som kom i arbeid eller annen utdanning etter endt introduksjonsprogram, der oppnådde vi 86 % måloppnåelse mot 47 % som er landsgjennomsnittet. Dette viser en solid kompetanse i organisasjonen som kan nyttes i økende grad i arbeidet med bosetting av arbeidsinnvandrere. Et av de store utfordringer fremover er rekruttering, det å fortsette et målrettet arbeid her vil være en av hovedoppgavene fremover. Det samarbeidet som er med flere aktører i lokalsamfunnet må videreføres og videreutvikles slik at vi i lag oppnår resultater.

Sykefraværet fortsetter å synke, ved utgangen av 2012 var sykefraværet på 9,3 %. Dermed er kommunestyrets målsetting om at sykefraværet skal være på 8,8 % innen utgangen av 2013 innen rekkevidde. Arbeidet med reduksjon av sykefraværet er gitt høyeste prioritet, og følges opp i hele organisasjonen.

Regnskapet for 2012 avlegges med et positivt resultat, det skal vi glede oss over. Samtidig viser regnskapet at kostnadene ved tjenesteproduksjon er for høy, driften koster mer enn hva det er budsjettet med. Momskompensasjonen fra byggingen av nye Kirkenes skole har bidratt positivt i driftsbudsjettet. Dette underbygger de fremtidige utfordringene om at driftsnivået må reduseres for å få rom for dagens og fremtidige velferdstjenester.

1.1.2012 trådte samhandlingsreformen i kraft. Dette innebar blant annet at kommunen fikk et medfinansieringsansvar for polikliniske konsultasjoner og ferdigbehandlede pasienter på sykehus som fortsatt trenger så mye oppfølging og etterbehandling at de ikke kan reise

hjem. Pasienter skal nå få mer behandling i kommunale institusjoner og hjemme enn tidligere. Dette medfører at pasienter som blir skrevet ut fra sykehus trenger mer omfattende oppfølging både hjemme og på kortidsplassene i sykehjem.

I tiden fremover vil vi se hvordan utviklingen innenfor omsorgstjenesten fortsetter, det er ingen tvil om at samhandlingsreformen har gitt også Sør-Varanger kommune økte faglige og økonomiske utfordringer som kan bli krevende å løse.

Bygging av 16 nye døgnbemannede omsorgsleiligheter er kommet godt i gang og vil bli ferdigstilt i september 2013. Disse omsorgsboligene er et viktig bidrag til å løse noen av de utfordringene som er innenfor omsorgstjenestene. Også byggingen av en 6 avdelings barnehage på Skytterhusfjellet er kommet godt i gang, og vil bli ferdigstilt til nytt barnehageår høsten 2013. Det er mange år siden sist det er bygget en ny barnehage i Sør-Varanger, og dette vil være en inspirasjon for hele barnehageområdet.

Det er igangsatt flere forbedringsprosjekter innenfor grunnskolen i Sør-Varanger i samarbeidet med utdanningsdirektoratet, målet er å få en felles kvalitativ utvikling av innhold og mål i grunnskolen. Dette er et arbeid som løper over flere år, og som jeg har forventninger til gir gode resultater.

I 2012 gjennomført Sør-Varanger kommune for 2. gang medarbeiderundersøkelse for alle ansatte. På en skala fra 1 til 6, hvor 6 er beste resultat oppnådde Sør-Varanger kommune 4,6 i 2012 mot 4,3 i 2010. Som rådmann er jeg stolt og glad for årets resultat - alle bør være stolt og glad for et slikt resultat. Den poenggivingen som medarbeiderne har gitt mht gjennomsnittlig tilfredshet på de ulike dimensjonene gir oss rimelig stor grad av tilfredshet. Resultatet forteller meg også at Sør-Varanger kommune ikke på noen måte ligger tilbake for andre kommuner i Norge

Til slutt, det er all grunn til å takke alle kommunens ansatte for innsatsen gjennom 2012, det er de ansatte som er kommunens bærebjelke gjennom sitt arbeid i møte med våre brukere, kunder, innbyggere og pårørende hver dag, hele året. Det gjøres en formidabel innsats av alle ansatte til beste for vårt samfunn som jeg er stolt over!

Bente Larssen

rådmann

2. Samfunn og befolkningsutvikling

2.1 Befolkningsutvikling

Pr 1.1.2013 talte Sør-Varangers befolkning 9 968 personer. I løpet at år 2012 hadde Sør-Varanger kommune en befolkningsvekst på 108 personer (1.1 %). Kommunens befolkningsutvikling fra 2000 til 2013 viser en befolkningsøkning på 436 personer (4,6 %), noe som viser at man har en positiv befolkningsøkning i kommunen. Likevel er det bare i enkelte områder i Sør-Varanger at befolkningsøkningen er positiv, store deler av distriktene opplever en sterk befolkningsnedgang.

År	2000	2010	2012
Vest (Bugøynes/Bugøyfjord/ Spurvenes, Neiden)	600	508	481
Hesseng (Høybuktmoen, Nato, Bjørkheim A.v.l)	1720	1807	1854
Sandenes øst og vest	1023	1016	1081
Bjørnevatn	1474	1511	1485
Kirkenes	3229	3365	3449
Øst (Elvenes, Jakobsnes, Ropelv, Grense Jakobselv, Jarfjord)	720	790	773
Pasvik (Nedre Passvik, Langfjorddalen, Svanvik, Melkefoss, Øvre Passvik)	735	729	709
Totalt Sør-Varanger kommune	9532	9738	9860

Endringer i folketall fra 2010 til 2012

Endring 10/12	0-5 år	6-15 år	16-19 år	20-44 år	45-66 år	67 +	Totalt
Bugøynes	1	5	-3	1	1	0	5
Neiden og Bugøyfjord	-7	-3	-4	-12	1	-7	-32
Hesseng området	-29	-7	26	3	44	10	47
Sandnes området	16	-4	6	21	10	16	65
Bjørnevatn området	-8	-12	10	-16	1	-1	-26
Kirkenes området	9	-2	-17	72	45	-23	84
Elvenes	-8	6	-4	-3	2	1	-6
Jakobsnes	-5	-6	-4	5	-1	-6	-14
Jarfjord	0	-5	-3	-2	7	9	6
Pasvik	2	-19	-16	18	2	-7	-20
Uoppgitt adresse	2	0	0	11	3	0	16
Sum	-27	-47	-9	98	115	-8	125

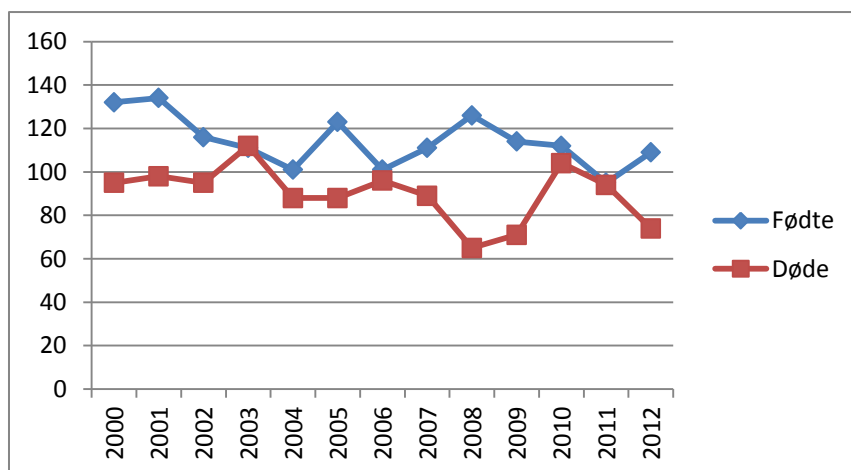
Den positive befolkningsøkningen inntreffer spesielt på Kirkeneshalvøya. Det er Sandnes, Hesseng og Kirkenesområdet som øker i befolkning.

På Bugøyenes og i Jarfjorden kan man se at befolkningsutviklingen har holdt seg stabil de siste årene. Disse bygdene klarer å fornye befolkningen slik at man ikke opplever en markant prosentvis økning av antall eldre. I Pasvik generelt går befolkningen ned, men det positive er at det oppleves en befolkningsvekst dersom en ser på Svanvik isolert. De øvrige områdene i Sør-Varanger opplever til dels sterk befolkningsnedgang, samt at de har en sterk økning i den aldrende befolkning.

På områder utenfor Kirkeneshalvøya så har det vært en generell befolkningsnedgang på 4,4 %. Dersom man ikke inkluderer Bugøyenes og Svanvik så er befolkningsnedgangen i distriktene på hele -11 %. På Kirkeneshalvøya, inklusiv Jakobsnes, så har det vært en befolkningsøkning på 472 personer (6.1 %) i perioden 2000 til 2012. Jakobsnes opplevde en befolkningsvekst i perioden år 2000 til 2010, mens etter 2010 er det en svak nedgang i folketallet i bygda.

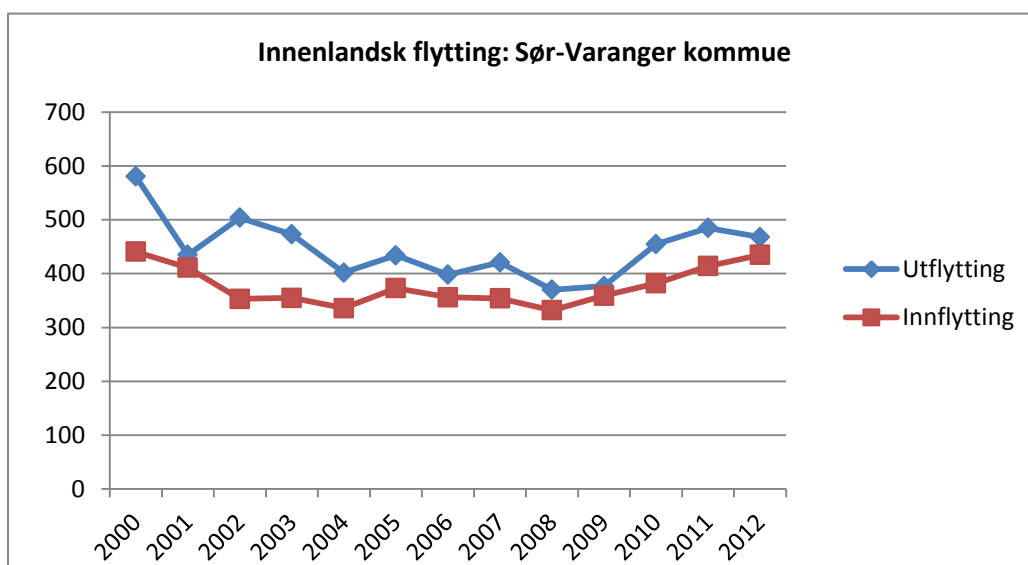
For Sør-Varanger kommune byr en sterk vekst i de sentrumsområdene på utfordringer. Økt etterspørsel etter barnehageplass og skoledekning må sikres, vann- og avløpsnett må oppdimensjoneres, trafikale forhold må bedres og nye boligfelt klargjøres. Sør-Varanger kommune har igjennom de siste årene gjort grep som skal imøtekomme nettopp dette gjennom bygging av ny skole i Kirkenes og utbygging av nye boligområder på Skytterhusfjellet. Kommunen er også nå i gang med utbygging av en 6 avdelings barnehage på Skytterhusfjellet for å imøtekomme etterspørselen etter barnehageplasser i sentrumsnære strøk.

2.2 Fødselsoverskudd

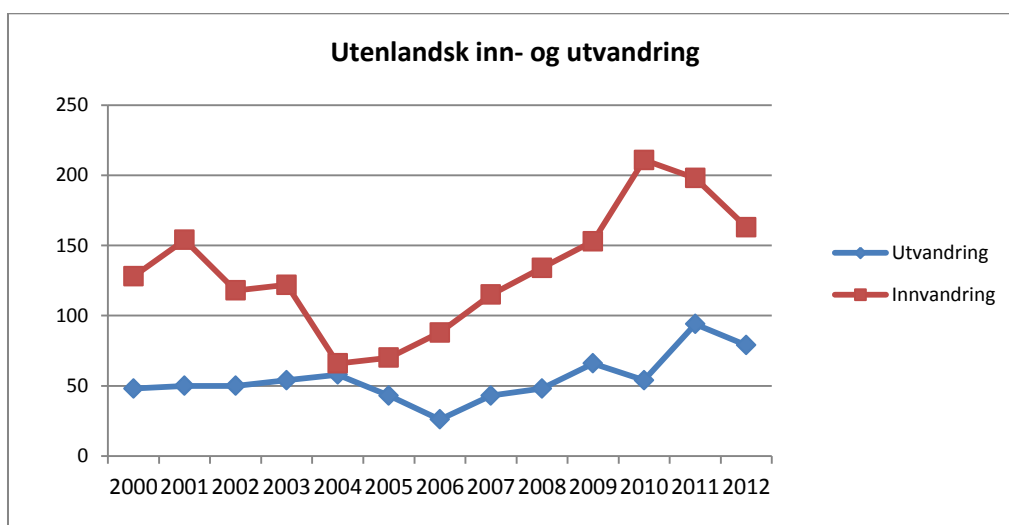

Kommunen har generell at en positiv fødselsrate gjennom hele 2000-tallet, altså antall fødte sammenlignet med antall døde er positiv. Likevel har det fra år 2000 og fram til i dag vært en kontinuerlig nedgang i antall fødte i kommunen. Dette kan være et negativt tegn med tanke på en fremtidig befolkningsvekst. Skal kommunen oppleve befolkningsvekst så er det viktig at kommunens innbyggere selv bidrar til befolkningsøkningen.

2.3 Innenlands og utenlands flyttemønstre i Sør-Varanger

I Sør-Varanger kommune har det lenge vært en befolkningstrend at antall nordmenn som flytter fra kommunen har vært flere enn de som flytter til kommunen. Isolert sett betyr det at nordmenns flyttemønstre har en negativ effekt på befolkningsutviklingen i kommunen.

I motsetning nordmenns flyttemønstre kan man se at storparten av innvandrere faktisk velger å bli boende i Sør-Varanger. Den viktigste årsaken til kommunens befolkningsøkning kan altså begrunnes i innvandring fra utlandet. Hadde ikke Sør-Varanger hatt denne innvandringen ville kommunen hatt en befolkningsnedgang de siste 12 årene.

Innvandrere utgjorde i år 2012 8,1 % (ca 800 personer) av kommunens innbyggere, eksklusiv innvandring fra nordiske land. Innvandringen til kommunen utgjør en svært viktig ressurs og er med på å fylle den store etterspørselen etter arbeidskraft. For utenom nordiske statsborgere så bor det i dag 801 utlendinger i Sør-Varanger kommune, pluss 77 russere med dobbelt statsborgerskap. De tre største innvandringsgruppene er i dag russere (53,3

%), polakker utgjør (10 %) og estlender (8,2 %). Totalt er det i dag registrert 61 nasjoner bosatt i Sør-Varanger, inklusiv nordiske land.

2.4 Sysselsetting

Antall sysselsatt i offentlig sektor har holdt seg relativt stabilt på ca 2340 personer de siste årene.

Det private næringslivet står sterkt i Sør-Varanger og har økt de siste årene. Den store økningen i antall sysselsatte i privat virksomhet har først og fremst foregått innen bergverksnæringen, men Thon-hotellet har også hatt betydning. De siste tilgjengelige tallene er fra 2008 til 2010 og de viser at antall syssel satt i privat næring økte med 3.5 %. Selv om det ikke finnes oppdaterte tall for de to siste årene så er det likevel grunn til å tro at den private sysselsettingen fortsetter sin positive fremgang.

3. Organisasjon og medarbeidere

Kommunestyret vedtok i april 2008 følgende langsiktige og overordnede mål for arbeidsgiverpolitikken; **"Sør-Varanger kommune skal være en spennende, utviklende og konkurransedyktig arbeidsgiver."**

Fokusområder:

- Rekruttere og beholde
- Ledelse
- Den åpne organisasjon

3.1 Ledelse

Mål: Sør-Varanger kommune skal ha helhetlig og utfordrende lederskap som kan få fram det beste i kompetente medarbeidere og skape utvikling.

Det gjennomføres månedlige ledersamlinger med deltakelse fra alle virksomhetsledere og rådmannens ledergruppe. I 2012 har tema vært bl.a. Evaluering av Sør-Varangermodellen, administrativ organisasjonsstruktur, sykefraværs-/nærværsarbeid, økonomirapportering/ budsjett, pensjonsordning, omstillingstiltak og samhandlingsreformen.

3.2 Rekruttering og stabilisering

Mål: Sør-Varanger kommune vil ha kompetente, dyktige, ansvarlig og selvstendige medarbeidere. Sør-Varanger kommune innarbeider heltidsstillinger som hovedregel for ansatte og deltidsstillinger som en mulighet.

Også i 2012 har det vært utfordringer med å dekke behovet for arbeidskraft. Rekruttering av kompetent arbeidskraft er en langsiktig utfordring. Konkurransen om arbeidskraft har tiltatt også i Sør-Varanger kommune, spesielt innenfor barnehage, skole, omsorgstjenesten og enkelte fagstillinger.

Sør-Varanger kommune har i 2012 deltatt i 1 KS utviklingsverksteder; Rekrutteringsprosjekt Kom og Bli.

3.3 Den åpne organisasjonen

Retningslinjer for håndtering av konflikter og mobbing er tidligere vedtatt i kommunestyret. Det arrangeres årlig et kurs i temaet konflikthåndtering for alle nye virksomhetsledere, ledere med personalansvar, tillitsvalgte og vernombud. Medbestemmelse og medinnflytelse fra arbeidstakerorganisasjonene ivaretas bl.a. gjennom representasjon i arbeidsmiljøutvalg, administrasjonsutvalg, samarbeidsmøte mellom rådmannen og tillitsvalgte og tillitsvalgtordningen.

3.4 HMS og sykefravær

Sykefraværet var pr. 31.12.12 på 9,3 % (legemeldt sykefravær 6,5 %). På bakgrunn av dette nærmer vi oss nå målsettingen om reduksjon til 8,8 % pr. 31.12.2013 dvs. ved utgangen av inneværende IA-avtale periode.

Det totale sykefraværet (egen- og legemeldt) er i perioden 2007-2012 redusert med 19,1 %. Legemeldt sykefravær er redusert med 27,8 %. Dette som er resultat av en systematisk sykefraværsoppfølging og god oppfølging fra ledere med personalansvar.

Arbeidsmiljøutvalget vedtar årlig en handlingsplan for reduksjon av sykefravær. I 2012 har fremdeles opplæring av ledere med personalansvar vært prioritert. Det er også vært satt fokus på arbeidstakers rettigheter og plikter og oppfølging av syke arbeidstakere. Et eget oppfølgingsprosjekt innen omsorgstjenesten har vært et satsingsområde.

Opprettelse av stilling som HMS-rådgiver har bidratt til økt kompetanse, koordinering og engasjement i sykefraværsarbeidet i virksomhetene, og er et vesentlig bidrag til reduksjonen av sykefraværet.

3.5 Kompetanseutvikling

Satsingen innen kompetanseutvikling i 2012 har bl.a. vært spesielt innen

- stipend for utdanning av førskolelærere og sykepleiere
- forståelse, forebygging og håndtering av konflikter og mobbing i arbeidslivet
- arbeidsgiverpolitikk
- deltakelse i KS utviklingsverksted - Kom og bli

Det er utarbeidet kompetanseutviklingsplan for barnehageansatte, plan for helse og sosialrelaterte virksomheter og Kvalitet i grunnskolen.

3.6 Likestilling

Med bakgrunn i likestillingsloven skal virksomheter som er pålagt å utarbeide årsmelding redegjøre for den faktiske tilstanden når det gjelder likestilling i virksomheten. I tillegg skal det sies noe om iverksatte og planlagte tiltak.

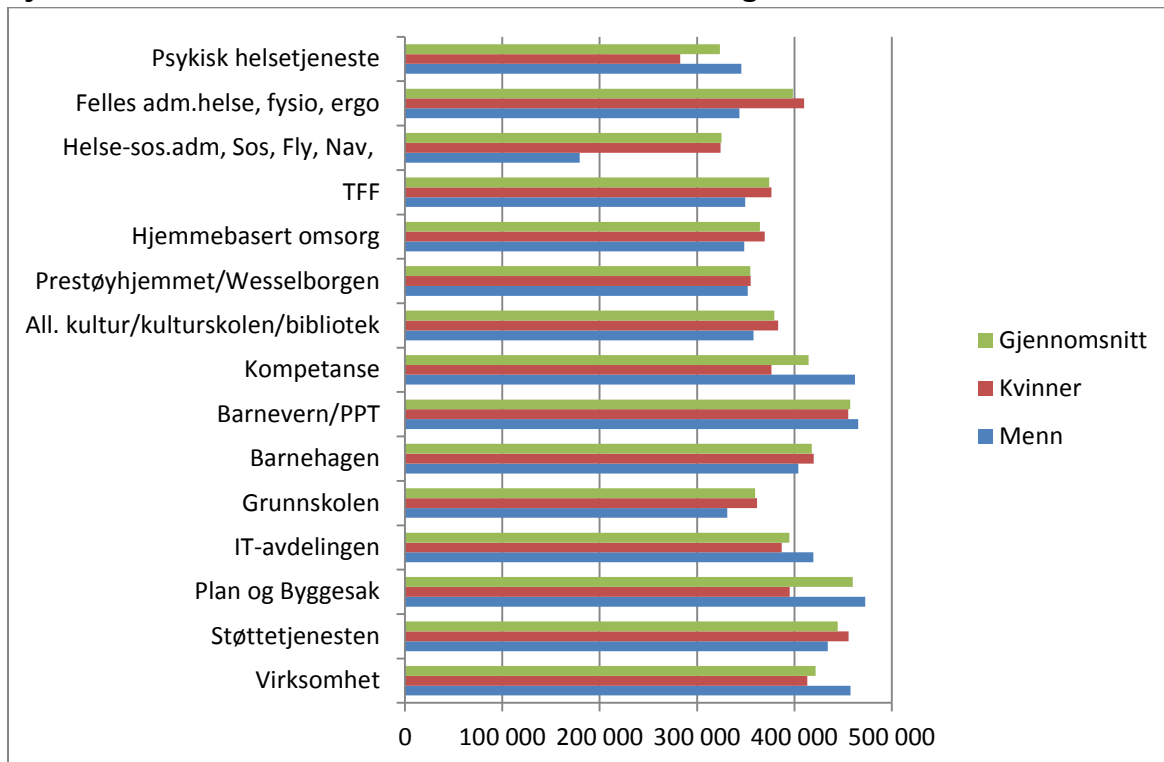
Sør-Varanger kommune har 857 ansatte fordelt på 641 kvinner og 216 menn som utgjør hhv 74,8 % og 25,2 % av arbeidsstokken.

Kjønnsfordeling i kommunen	Kvinner	Menn	Total
Arsverk	567,4	198,6	766
Antall ansatte	641	216	857
Hvorav antall ledere	38	23	61

Antall ansatte fordelt på kjønn og alder	Kvinner	Menn	Total
18-30 år (1982 -1994)	54	25	79
31-40 år (1981- 1972)	173	56	229
41-50 år (1971 -1962)	193	61	254
51-60 år (1961 -1952)	169	50	219
61-70 år (1951 - 1942)	52	24	76

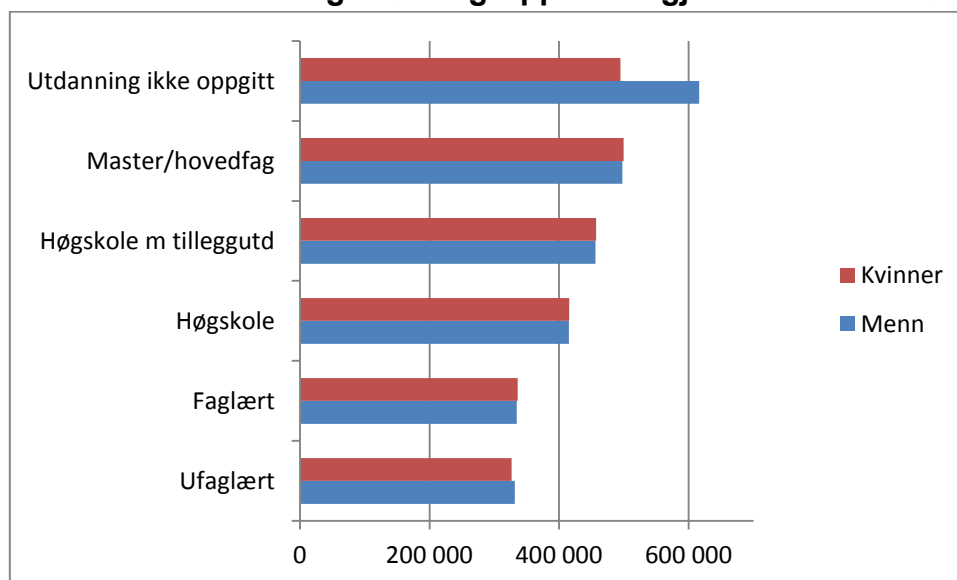
Kjønnsdelt statistikk, ledere og lønn	Kvinner	Menn	
Overordnet ledere - 30	759 914	644 000	701 957
Øvrige ledere - 31	537 025	573 731	545 977

Kjønnsdelt lønnsstatistikk medarbeidere/avdelinger

I gjennomsnitt 2012 kvinner kr 384 363 menn kr 381 555 snitt kr 382 959

Kjønnsdelt oversikt utdannings-/lønnsguppe med gjennomsnitt årslønn

I 2010 viste oversikten at menn ble lønnet høyere enn kvinner i alle utdannings- og lønnsgrupper. I 2011 og 2012 har det skjedd en endring idet kvinner i alle utdannings- og lønnsgrupper med unntak av ufaglærte, nå lønnes høyere enn menn. Dette kan forklares med resultatet av lønnsoppgjør i 2010, 2011 og 2012, kompensasjon for gjennomført kompetanseheving innen omsorgstjenesten, barnehage og undervisning.

Kjønnsdelt statistikk deltidsansatte	Kvinner	Menn	Total
1-24,9 %	5	6	11
25-49,9%	14	5	19
50-74,9%	101	14	115
75-99,9%	69	11	80
Total deltidsansatte	189	36	225
TOTAL	452	180	632

Det totale antallet deltidsstillinger reduseres fra 286 til 219 i 2012. Andelen kvinner reduseres fra 86 % til 84,5 %.

Tiltak som er gjennomført i 2012 innefor personal og organisasjonsområdet;

- Medarbeiderundersøkelse 2012
- Strategi for rekruttering
- HMS-handlingsplan i alle virksomheter
- HMS-utvalg i alle virksomheter
- Revisjon av permisjonsreglementet
- Ny avtale om pensjonsordning

3.7 Medarbeiderundersøkelsen

Sør-Varanger kommune gjennomførte medarbeiderundersøkelse i 2010, og etter vedtak i AMU, skulle denne undersøkelsen følges opp med en ny i 2012. Medarbeiderundersøkelsen er en nettbasert undersøkelse som er utviklet av KS i samarbeid med KR D og flere enn 300 kommuner bruker undersøkelsen.

Medarbeiderne er den viktigste enkeltfaktor når det gjelder å utvikle og effektivisere tjenesteproduksjonen i kommunene. Det er derfor behov for å få innsikt i de ansattes arbeidssituasjon og trivsel som et grunnlag for å utvikle forbedringstiltak.

Et sentralt formål med medarbeiderundersøkelsen er å skape grunnlag for forbedring ved den enkelte organisatoriske enhet. Formålet med medarbeiderundersøkelsen er å gi et balansert bilde av faktorer som påvirker medarbeidernes arbeidssituasjon og trivsel. Hensikten er å frambringe kunnskap om forhold vedrørende de ansatte som har betydning for deres rolle i å utvikle og effektivisere tjenestene. Det er en klar sammenheng mellom medarbeidernes arbeidssituasjon og trivsel og kvaliteten på de tjenester som for eksempel Sør-Varanger kommune leverer.

Undersøkelsen gir den enkelte virksomhetsleder et grunnlag for en videre prosess på arbeidsplassen omkring konkrete forbedringstiltak. Den gir videre kommunen et samlet bilde av medarbeidernes syn på sin arbeidssituasjon som grunnlag for å videreutvikle en lokal arbeidsgiverstrategi og endelig gir den et grunnlag for å søke etter sammenhenger mellom medarbeidertilfredshet og kvalitet på kommunale tjenester.

Da Sør-Varanger kommune gjennomførte undersøkelsen i april/mai 2012 var det 60 andre kommuner som gjorde det samme, slik at vi fikk et sammenligningsgrunnlag.

Oppslutningen/deltakelse fra medarbeiderne i Sør-Varanger kommune ble på hele 74 %, mens vi i 2010 hadde 70 %. Dette er et svært godt resultat.

Medarbeideren graderer sine svar på en skala fra 1-6, og undersøkelsen er anonym.

Resultater 2012, SVK og Norge

	Snitt Sør-Varanger	Snitt land
• Organisering av arbeidet	4,6	4,5
• Innhold i jobben	4,9	5,0
• Fysiske arbeidsforhold	4,2	4,2
• Samarbeid og trivsel med kollegene	5,0	5,1
• Mobbing, diskriminering og varsling	5,0	5,0
• Nærmeste leder	4,6	4,6
• Medarbeidersamtale	4,8	4,8
• Overordnet ledelse	3,8	3,9
• Faglig og personlig utvikling	4,4	4,3
• Systemer for lønns- og arbeidstidsordninger	4,0	4,0
• Stolthet over egen arbeidsplass	4,8	4,8
• Helhetsvurdering	4,5	4,6
• Snitt totalt	4,6	4,6

Tabellen viser sammenligning mellom oss og 60 andre kommuner i Norge – tallene som er markert med rødt viser hvor vi ligger over eller på snittet i landet. De som er blå ligger vi lavere – og som dere ser, der vi ligger lavere utgjør dette 0,1.

Rådmannen er fornøyd med resultatet av medarbeiderundersøkelsen. Den poenggivingen som medarbeiderne har gitt mht gjennomsnittlig tilfredshet på de ulike dimensjonene må gi oss rimelig stor grad av tilfredshet. Resultatet forteller at vi ikke på noen måte ligger tilbake for andre kommuner i Norge.

Sammenligning 2012 - 2010

	2012	2010
• Organisering av arbeidet	4,6	4,4
• Innhold i jobben	4,9	4,8
• Fysiske arbeidsforhold	4,2	3,9
• Samarbeid og trivsel med kollegene	5,0	4,9
• Mobbing, diskriminering og varsling	5,0	4,7
• Nærmeste leder	4,6	4,3
• Medarbeidersamtale	4,8	4,6
• Overordnet ledelse	3,8	3,4
• Faglig og personlig utvikling	4,4	4,2
• Systemer for lønns- og arbeidstidsordninger	4,0	3,8
• Stolthet over egen arbeidsplass	4,8	4,6
• Helhetsvurdering	4,5	
• Snitt totalt	4,6	4,3

Tabellen over viser resultatene fra 2010 sammenlignet med oppnådd resultat i 2012.

Som det går fram av tabellen er det framgang mht tilfredshet på alle temaer/områder, noe som gir oss enda større grunn til å være fornøyd og viser at det jobbes godt i virksomhetene.

Resultatet av kartleggingen gir kunnskap om sterke og svake sider når det gjelder de ansattes trivsel og arbeidsforhold. Det gjelder både for den enkelte virksomhet og for kommunen samlet. På begge nivåer er det derfor avgjørende at man analyserer resultatene og drøfter strategi og tiltak for å skape en positiv utvikling.

Forankring på arbeidsplassen

Så snart resultatet av undersøkelsen var klart, ble det presentert for medarbeiderne i den enkelte virksomhet. Medarbeiderne er med og vurderer resultatet og drøfte mulige forbedringstiltak. Det ble utarbeidet en oppfølgingsplan for hver virksomhet med konkrete tiltak, tidsfrister og hvem som skal ha gjennomføringsansvar.

Forbedringsplanen skulle være realistisk i forhold til hva det er mulig å gjennomføre fram til neste kartlegging. Det ble også viktig å iverksette enkelte tiltak som gir synlige resultater etter kort tid. Det skulle gi signaler til de ansatte om at kartleggingen tas på alvor og følges opp.

4. Økonomiske resultat – driftsregnskapet 2012

4.1 Kommunens driftsregnskap

Regnskapsresultatet for 2012 viser et regnskapsmessig mindreforbruk kr. 371 000,-, altså et knapt overskudd. Det var ikke budsjettert med avsetning til disposisjonsfond utover regnskapsmessig mindreforbruk 2011 på 3,9 mill.kr. Dette betyr at kommunen gjennom driftsregnskapet 2012 ikke tilfører disposisjonsfondet "friske" midler og at kommunen gjennom 2012 har tæret på oppsparte reserver. Driftsfondets utgående balanse for 2012 var 11,3 mill.kr.

4.1.1 Hovedoversikt driftsregnskapet 2012

(tall i 1000 kr.)	Regnskap 2011	Budsjett 2012	Regnskap 2012
Brukerbetalinger	33 402	33 019	33 493
Andre salgs- og leieinntekter	66 573	66 285	70 800
Overføringer med krav til motytelse	134 265	91 214	115 083
Rammetilskudd	274 602	291 598	297 815
Andre statlige overføringer	14 608	18 120	22 697
Andre overføringer	13 622	13 464	11 703
Skatt på inntekt og formue	213 897	223 524	221 227
Eiendomsskatt	25 552	26 775	27 131
Andre direkte og indirekte skatter	1 655	1 575	1 655
Sum driftsinntekter	778 175	765 573	801 603
Driftsutgifter			
Lønnsutgifter	433 832	447 168	458 037
Sosiale utgifter	51 905	54 852	52 849
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	133 640	111 748	126 572
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon	51 195	56 528	63 966
Overføringer	61 508	61 707	66 527
Avskrivninger	32 039	27 220	32 976
Fordelte utgifter	-10 205	-2 424	-9 254
Sum driftsutgifter	753 914	756 798	791 674
Brutto driftsresultat	24 261	8 775	9 929
Finansinntekter			
Renteinntekter og utbytte	23 034	19 383	18 985
Mottatte avdrag på utlån	1 540	700	1 406
Sum eksterne finansinntekter	24 574	20 083	20 390

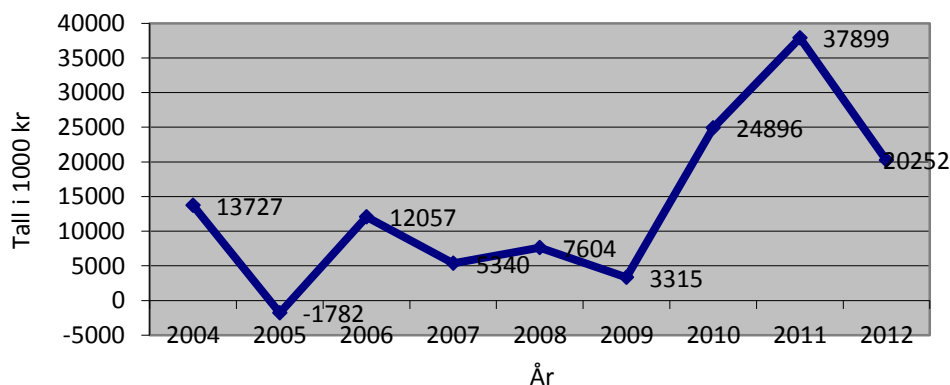
Finansutgifter	Regnskap 2011	Budsjett 2012	Regnskap 2012
Renteutgifter og låneomkostninger	19 410	23 241	19 567
Avdrag på lån	22 940	23 123	23 095
Utlån	624	317	381
Sum eksterne finansutgifter	42 974	46 681	43 044
Resultat eksterne finanstransaksjoner	-18 400	-26 598	-22 653
Motpost avskrivninger	32 039	27 220	32 976
Netto driftsresultat	37 899	9 397	20 252
Bruk av tidligere års regnsk.m. mindreforbruk	9 827	3 934	3 934
Bruk av disposisjonsfond	3 109	2 680	2 343
Bruk av bundne fond	6 595	1 866	7 835
Sum bruk av avsetninger	19 531	8 480	14 112
Overført til investeringsregnskapet	18 283	11 500	13 438
Avsatt til disposisjonsfond	16 068	3 934	4 134
Avsatt til bundne fond	19 146	2 443	16 421
Sum avsetninger	53 496	17 876	33 993
Regnskapsmessig mindre forbruk	3 934		371

4.1.2 Netto driftsresultat

Netto driftsresultat for kommuner angir forholdet mellom driftsinntekter og driftsutgifter hvor også netto renteutgifter og låneavdrag er medregnet. Netto driftsresultat anses som den primære indikatoren for økonomisk balanse i kommunesektoren gir et uttrykk for kommunesektorens økonomiske handlefrihet.

For at kommuner ikke skal tære på formuen, har vi som hovedregel ikke anledning til å budsjettere med et negativt netto driftsresultat («formuesbevaringsprinsippet»). Netto driftsresultat bør ligge på om lag en til tre prosent av inntektene for at formuesbevaringsprinsippet skal være oppfylt. For Sør-Varanger kommune utgjør 3 % av driftsinntektene 24 mill. kr.

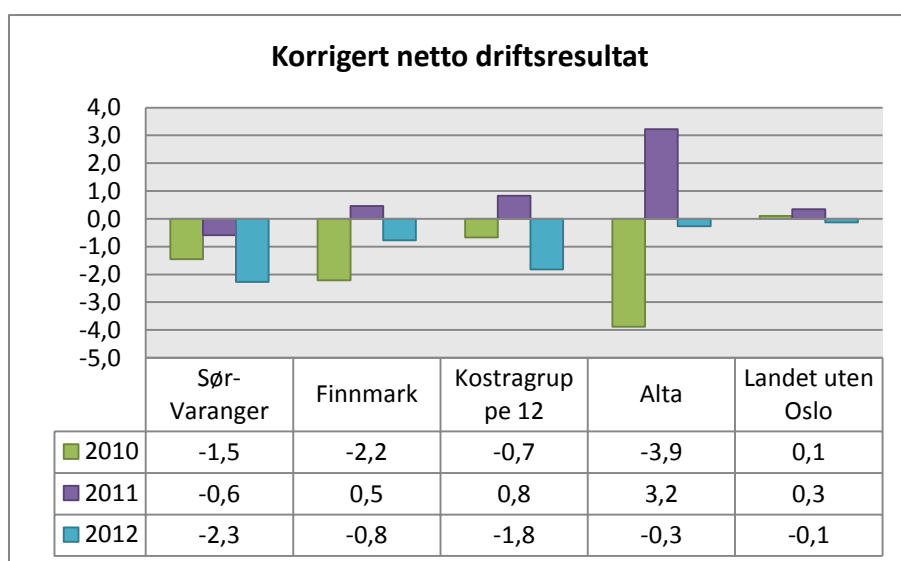
Netto driftsresultat 2004-2012

Sør-Varanger kommune har et netto driftsresultat på 20,252 mill kr i 2012. Dette er en stor nedgang fra 2011, noe som i all hovedsak henger sammen med nedgang i investeringsnivå og lavere inntektsføring av momskompensasjon fra investering, se eget avsnitt.

Ser en bort fra momskompensasjon fra investering og overskudd fra selvkostområdene, vann, avløp og renovasjon samt havn, til sammen totalt 29,142 mill.kr, ville dette gi et reelt netto negativt resultat på 8,89 mill.kr.

4.1.3 Korrigert netto driftsresultat

Korrigert netto driftsresultat viser netto driftsresultat korrigert for momsrefusjon fra investering samt netto inntektsføring av premieavvik. Etter rådmannens vurdering gir dette et mer riktig bilde av et reelle netto driftsresultat. Her fremkommer at kommunens drift faktisk er i underskudd, altså er utgiftsnivået høyere enn inntektene. Når det gjelder momsrefusjon fra investering vil denne inntekten utgå som en driftsinntekt fra og med år 2014 og dette vil påvirke nettodriftsresultat. Inntektsføring av momsrefusjon fra investering og inntektsføring av premieavvik utgjorde hhv 22,4 mill.kr og 17,8 mill.kr til sammen hele 40,2 mill.kr i 2012.

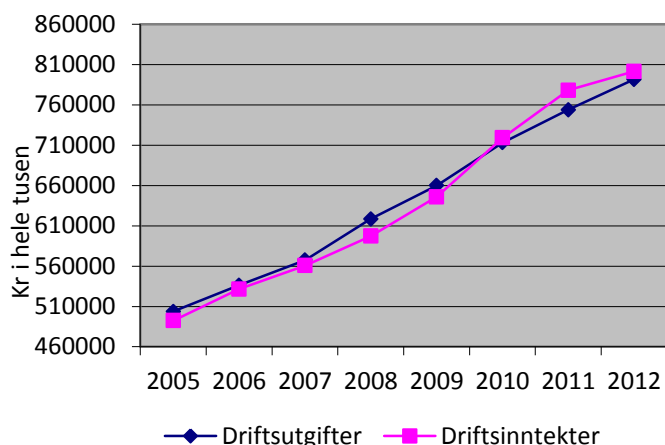
Som oversikten viser har ingen av de kommunene vi sammenligner oss med positivt korrigert netto driftsresultat for 2012.

4.1.4 Brutto driftsresultat

Brutto driftsresultat viser det økonomiske resultatet av kommunens ordinære driftsvirksomhet, dvs. før man tar hensyn til finanspostene (renter/avdrag), aksjeutbytte og avsetninger. Resultatet gir uttrykk for kommunens evne til å betjene lånegjeld, evne til å

finansiere deler av årets investeringer over driftsresultatet, samt evne til å avsette midler til senere års bruk.

Brutto driftsresultat utgjorde for 2012 9,9 mill.kr og viser at kommunen ikke har evne til avsetninger, altså sparing.

Som for netto driftsresultat innholder også brutto driftsresultat inntekter det bør korrigere for dersom en ønsker å fokusere på det reelle brutto driftsresultat. Dette gjelder momskompensasjon fra investering, ikke budsjetterte inntekter og utgifter i forbindelse med ulike eksterntfinansierte prosjekter samt inntekter fra selvkostområdene.

Dersom en velger å se bort fra inntektsført momskompensasjon fra investering og merinntekt fra selvkostområder, vil en få følgende bilde av drifta i kommunen:

(tall i 1000 kr)	R 2010	R 2011	R 2012
Driftsinntekter	719 226	778 174	801 603
Driftsutgifter	713 254	753 913	791 674
Brutto driftsresultat	5 972	24 261	9 929
Momskomp fra investering	-33 782	-45 117	-22 397
Selvkost VVA	-1 346	-4 673	-2 649
"Selvkost" Havn	0	-4 894	-4 096
Korrigert brutto driftsresultat	-29 156	-30 423	-19 213

For 2012 ble det inntektsført 22,4 mill.kr i drift som er momskompensasjon fra investering. I tillegg er det et netto overskudd på selvkostområdet for vann, avløp og renovasjon på 2,6 mill.kr, og 4,1 mill.kr fra Havn.

Det korrigerede brutto driftsresultat gjenspeiler virksomhetens driftnivå og er negativt med 19,2 mill.kr. Finansiering av driftsresultatet ved momskompensasjon fra investering har over tid skapt ubalanse i driften og finansiert et for høyt driftsnivå. Store investeringer de siste årene, og dermed vesentlige beløp i momskompensasjon, har ført til kunstig høyt driftsinntektsnivå.

4.2 Kommunens inntekter 2012

4.2.1 Frie inntekter – skatt og rammetilskudd

(tall i 1000)	Regnskap 2011	Budsjett 2012	Regnskap 2012	Avvik R/B
Skatt inntekt og formue	213 897	223 524	221 227	-2 297
Rammetilskudd	272 853	291 598	291 836	238
Inntektsutjevning	1 749	0	5 979	5 979
Frie inntekter	488 499	515 122	519 042	3 920

De frie inntektene, skatt og rammetilskudd, ble 3,9 mill.kr høyere enn budsjettert for 2012. Det er inntektsutjevningen som utgjør merinntekten. Ved beregning av skatt og rammetilskudd benyttes KS sin prognosemodell og inntektene følges tett gjennom hele regnskapsåret.

Totalt økte de frie inntektene fra 2011 til 2012 med 6,2 % eller 30,5 mill.kr. Av dette er hele 14 mill.kr knyttet til medfinansiering og overføringer i forbindelse med samhandlingsreformen.

Ved beregning av skatteinngangen for 2012 la en til grunn en skattevekst i Sør-Varanger basert på tidligere års skattevekst og skatteveksten i landet for øvrig. Egen skatteinngang ble 2,3 mill.kr lavere enn beregnet på budsjetteringstidspunkt. Som oversikten viser er skatteveksten fra 2011 til 2012 i Sør-Varanger kun 3,42 %, mens for kommunene som helhet endte skatteveksten på hele 6,8 %. Sør-Varanger kommune har gjennom inntektsutjevningen blitt kompensert for manglende egen skatteinngang med 5,9 mill.kr.

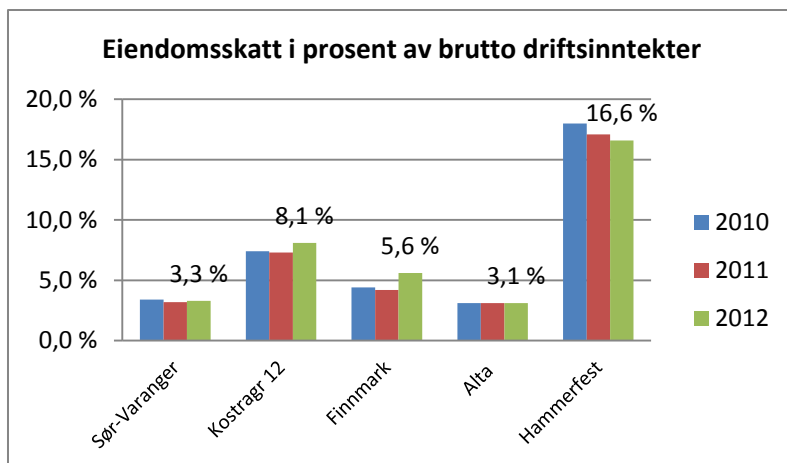
(tall i 1000 kr)	R 2009	R 2010	R 2011	R 2012
Kommunens skattevekst	199 460	221 811	213 897	221 226
Vekst fra foregående år	24,00 %	11,21 %	-3,57 %	3,42 %

4.2.2 Eiendomskatt

(tall i 1000 kr)	R 2009	R 2010	R 2011	Bud 2012	R 2012
Eiendomsskatt	24 972	24 972	25 551	26 775	27 131

Eiendomskatten for 2012 ble 27,1 mill.kr, kr. 356 000,- over budsjett. Eiendomskatten utgjør 3,3 % av brutto driftsinntekter og er en sentral inntektskilde for kommunen. Kommunestyret har vedtatt en eiendomskatt med 7 ‰ og et bunnfradrag på kr. 100 000,- på boliger. Kommunen har eiendomskatt for bolig og næringseiendommer på Kirkenes halvøya unntatt Elvenes samt verk og bruk i hele kommunen.

Eiendomskatteinntekten fordeler seg med vel 11 mill.kr fra bolig, 9,6 mill.kr fra verk og bruk og resterende fra næringseiendommer. Av de 9,6 mill.kr på verk og bruk utgjør hele 7,6 mill.kr eiendomskatt på kraftanlegg.

4.2.3 Renteinntekter og utbytte

(tall i 1000)	Regnskap 2011	Budsjett 2012	Regnskap 2012	Avvik
Renteinntekter	3 994	3 520	3 278	-242
Renteinntekter formidlingslån	2 017	2 313	2 177	-136
Renteinntekter SBB	567	0	437	437
Renteinntekter andre fordringer	161	150	232	82
Renteinntekter Finnmark FK	377	400	360	-40
Utbytte fra selskaper	15 917	13 000	12 500	-500
Sum renteinntekter og utbytte	23 034	19 383	18 985	-416

Renteinntektene og utbytte ble til sammen kr. 416 000,- lavere enn budsjettet i 2012 og 4,0 mill.kr lavere enn i 2011.

Renteinntektene fra Stiftelsen boligbygg på kr. 437 000,- gjelder lån stiftelsen har til kommunen for overtakelse av flere boenheter. Lånet var opprinnelig vedtatt innfridd i 2012, men da lånet ikke ble innfridd etter planen må stiftelsen svare for renteutgifter til kommunen.

Utbytte fra selskaper i 2012 er utbytte fra Varanger kraft. Her var det i utgangspunktet budsjettet med tilsvarende utbytte som i 2011, kr. 15,6 mill.kr, men ble regulert ned til 12,5 mill.kr etter vedtak om utbytte. Kommunen har ikke mottatt utbytte fra Sør-Varanger invest i 2012, slik vi gjorde i 2011 med kr. 292 425,-.

4.2.4 Konesjonskraftinntekter

(tall i 1000 kr)	R 2010	R 2011	B 2012	R 2012
Kjøp av konesjonskraft avg.pl	5 019	5 192	5 000	4 792
Kjøp av konesjonskraft avg.fri	233	0	0	0
Konesjonskraftinntekter	-10 363	-12 583	-11 000	-10 974
Netto konesjonskraftinntekt	-5 111	-7 391	-6 000	-6 182
Konesjonskraftavgift	-1 740	-1 655	-1 575	-1 655

Kommunen tjente i 2012 vel 6,1 mill.kr på konesjonssalg. Konesjonskraft er å anse som en del av kommunens frie inntekter og kan benyttes fritt til kommunal tjenesteproduksjon. Kommunen har anledning til å selge 32 182 MWH.

Konesjonskraften ble for 2012 solgt for kr. 341,- MWK, noe som gir en inntekt på vel 10,9 mill.kr. Kommunen må betale for levering av kraft og dette gjøres etter en topris modell. Kommunen betaler et fast ledd kr. 107,9 MWK og et variabelt ledd hvor markedsprisen er veiledende, til sammen 4,8 mill.kr.

Kommunen mottok 1,655 mill.kr i konesjonsavgift. Inntekten er øremerket næringsutvikling og eventuelle restmidler avsettes til fond ved årsslutt.

4.2.5 Rentekompensasjon

(tall i 1000)	Regnskap 2011	Budsjett 2012	Regnskap 2012	Avvik
Rentekompensasjon skolebygg	1714	1534	1508	-26
Rentekompensasjon omsorgsboliger	374	434	340	-94
Rentekompensasjon sykehjem	1163	1081	1062	-19
Rentekompensasjon kirkebygg	122	140	122	-18
Sum rentekompensasjon	3373	3189	3032	-157

Rentekompensasjon er en ordning der kommunen mottar kompensasjon for investering i ulike kommunale bygg beregnet ut fra en investeringsramme gitt av Husbanken. Når det gjelder investeringsrammen er denne helt uavhengig av investeringsutgiften, men beregnes ut fra kriterier som eksempelvis brukertall og totale investeringer i nybygg.

Rentekompensasjonen beregnes med utgangspunkt i gjeldende Husbankrente. Rentekompensasjon for kirkebygg tilfalles kommunen etter vedtak i kommunestyret.

4.2.6 Momskompensasjon fra investeringsprosjekter

(tall i 1000 kr)	Regnskap 2010	Regnskap 2011	Budsjett 2012	Regnskap 2012	Avvik
Momskompensasjon fra investering	33 782	45 117	19 100	22 397	3 297
Til investeringsregnskapet 20 %	6 738				
Til investeringsregnskapet 40 %		18 282			
Til investeringsregnskapet 60 %			11 500	13 439	1 939
Sum momskompensasjon fra investering til inntekt i driftsregnskapet	27 044	26 835	7 600	8 958	1 358

I 2012 ble det inntektsført netto 8,9 mill.kr i momskompensasjon fra investeringsprosjektene, dette er en nedgang fra 2011 med hele 17,9 mill.kr.

Som tabellen viser er ordningen med momskompensasjon i driftsregnskapet fra investeringsprosjektene betydelig redusert siden 2010. Dette skyldes at ordningen er vedtatt utfaset med en prosentvis nedtrapping samt at kommunens investeringsramme for 2012 er betydelig redusert. Fra og med år 2014 er ordningen med å benytte momsrefusjon fra investering som driftsmidler avviklet.

4.2.7 Øvrige inntekter som salgs- og leieinntekter, brukerbetaling, overføringer

(tall i 1000)	Regnskap 2011	Budsjett 2012	Regnskap 2012	Avvik
Brukerbetaling	33 402	33 019	33 493	474
Andre salgs- og leieinntekter	66 573	66 285	70 800	4 515
Overføringer med krav til motytelse	134 265	91 214	115 083	23 869
Andre statlige overføringer	14 608	18 120	22 697	4 577
Andre overføringer	13 622	13 464	11 703	-1 760
Konsesjonsavgift	1 655	1 575	1 655	80
Sum driftsinntekter	264 124	223 677	255 431	31 754

Brukerbetalingene ble kr. 474 000,- over budsjettet, lik tilsvarende nivå som for år 2011. Det er institusjonene innenfor pleie og omsorg som har merinntekter.

Av brukerbetalinger er vel 16,8 mill.kr inntekter fra barnehage og SFO og disse er som budsjettet.

Andre salgs- og leieinntekter ble 4,5 mill.kr over budsjett og 4,2 mill.kr over fjoråret. Merinntektene tilskrives de to selvkostområdene VAR og havn. Med selvkost menes at "overskuddet" fra disse tjenestene skal avsettes til fond for senere årsbruk. Til sammen ble

det satt av vel 4,0 mill.kr til bundne fond for havnerelaterte områder samt 3,0 mill.kr til avløp og renovasjon.

Overføringer med krav til motytelse ble hele 23,8 mill.kr over budsjettet, mens vel 19 mill.kr lavere enn i 2011.

Budsjettavviket fremkommer som følger:

- Kommunen har for 2012 sendt krav på ressurskrevende brukere med 21,6 mill.kr noe som er 4,0 mill.kr over budsjettet. Se eget avsnitt om ressurskrevende brukere under omsorgstjenestene.
- Overføring fra sametinget til Øst-samisk museum på vel 2,0 mill.kr. Kommunen har også for 2012 ført regnskapet for Øst-samisk museum. Fra og med år 2013 er Øst-samisk museum overført til Tana og Varanger museums siida.
- Merinntekter momskompensasjon fra investering 3,2 mill.kr, se eget avsnitt.
- Sykelønnsrefusjon er 5,1 mill.kr over budsjett, se eget avsnitt.
- Merinntekt for tilskudd til språkopplæring med 1,8 mill.kr. Her mottok kommunen hele 4,1 mill.kr i 2012 til dette formålet, mot 3,1 mill.kr i 2011 noe som viser en aktivitetsøkning innefor området.
- Kommunen har sendt krav på refusjon for skoleskyss fra Finnmark fylkeskommune utover budsjettet.
- Utover dette er det mindre prosjektinntekter både fra staten, fylkeskommunen og øvrige

Andre statlige overføringer har en merinntekt på 4,5 mill.kr av dette er 2,7 mill.kr statstilskudd flyktninger, 1,2 mill.kr er statstilskudd Barentsdagene 2013 (avsatt til bruk i 2013) samt veterinærtstilskudd for videreutbetaling.

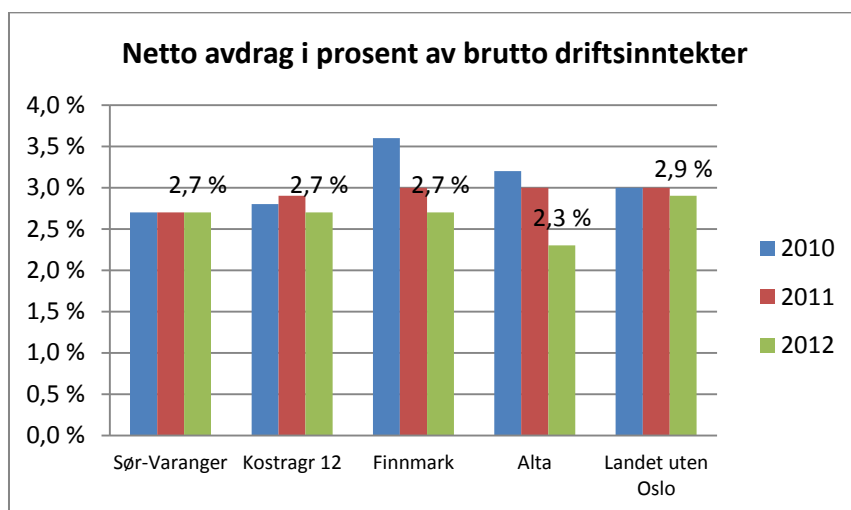
4.3 Rente og avdrag – lånegjeldsutvikling

(tall i 1000)	Regnskap 2011	Budsjett 2012	Regnskap 2012	Avvik
Renter løpende lån	16 946	18 969	17 034	-1 935
Rente på videreutlån Startlån	2 459	2 387	2 518	131
Omkostninger	1	25	0	-25
Forvaltningsgebyr	0	90	0	-90
Morarenter	3	20	13	-7
Renter på nye låneopptak	0	1 750	0	-1 750
Omkostninger	1	0	1	1
Avdrag	22 940	23 123	23 095	-28
Sum renter og avdrag	65 290	69 487	65 756	-3 731

Som oversikten viser har kommunen hatt en besparelse på renteutgiftene med til sammen 3,7 mill.kr. Kommunen budsjetterte for 2012 med en gjennomsnittlig rentesats på 3 %, mens både Husbankrenten og Kommunalbankens rente har vært betydelig lavere hhv 2,08 % og

2,2 %. Låneopptak for 2012 ble effektivert i slutten av desember slik at det ikke tilkom renteutgifter på nye lån som budsjettert.

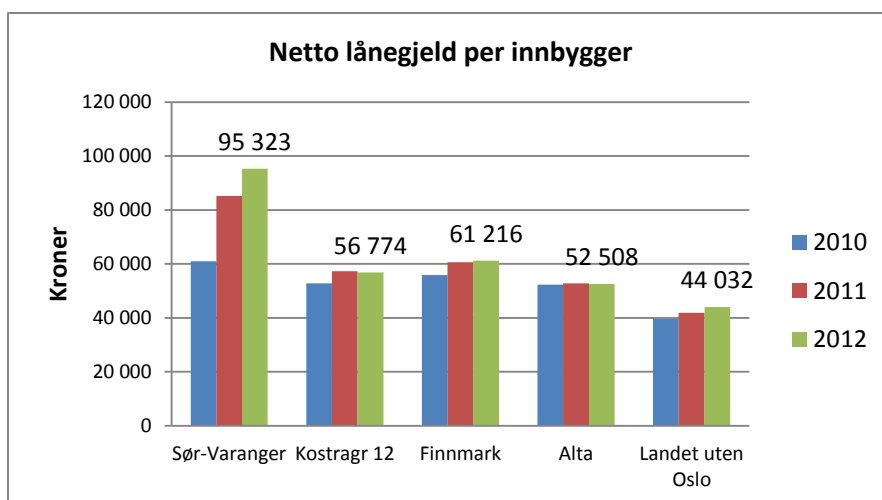
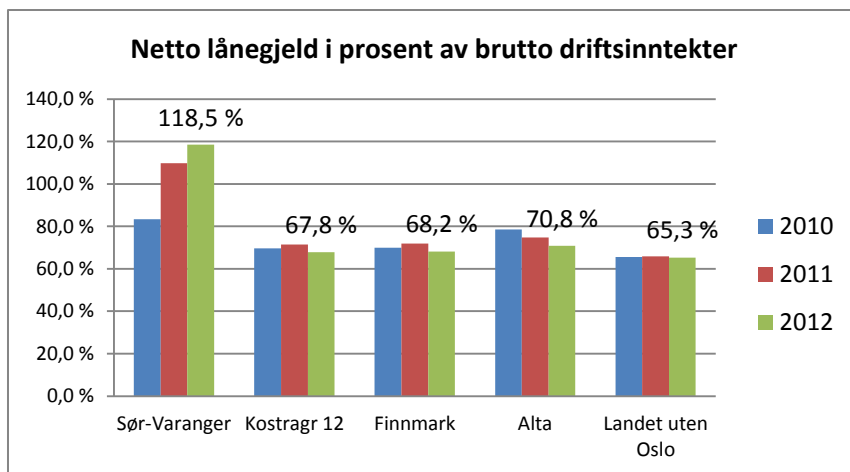
Avdragene er utgiftsført som budsjettert. Som Kostra oversikten viser bruker Sør-Varanger kommune omtrent tilsvarende som de øvrige kommunene vi sammenligner oss med hva angår netto avdrag i prosent av driftsinntektene.

4.3.1 Lånegjeldsutviklingen

(tall i 1000 kr)	UB 2008	UB 2009	UB 2010	UB 2011	UB 2012
Lånegjeld	427 790	552 909	934 836	1 026 791	1 135 291
Ubrukte lånemidler	30 151	70 121	242 218	77 989	68 718
Videre utlån - startlån	41 790	69 773	67 572	84 964	110 575
Netto lånegjeld - offisiell KOSTRA	355 849	413 015	625 046	863 838	955 998
Lånegjeld pr innbygger	37	42	64	88	96
Lånegjeld pr innbygger - uten korrigeringer	44	57	95	104	114

Som oversikten viser har kommunen en lånegjeld på 1,135 mill.kr ved utgangen av 2012. Dette er over en fordobling av lånegjelden siden utgangen av 2009. Korrigert lånegjeld pr. innbygger er hele kr. 96 000,- og lånegjelden er 118,5 % av brutto driftsinntekter. Ingen av kommunene eller kommunegruppen vi sammenligner oss med har tilsvarende lånegjeld.

4.3.1 Utlån – startlån

Sør- Varanger kommune tilbyr startlån til sine innbyggere. Startlån er en behovsprøvd låneordning for personer som av ulike årsaker har problemer med å etablere seg på boligmarkedet. Unge i etableringsfase, enslige forsørgere, funksjonshemmede, flyktninger og andre økonomisk vanskeligstilte er eksempler på grupper som kan søke startlån.

Ordningen innebærer at kommunen tar opp lån i Husbanken og kommunen videreformidler lån til kommunenes innbygger. Når det gjelder rentekostnader og avdrag er det lånetaker som bærer disse. Kommunen har i henhold til forskriftene anledning til å legge inn et rentepåslag på 0,25 % til dekning av administrative kostnader.

I 2012 ble det behandlet 79 søknader om startlån. Av disse sakene ble det innvilget i alt 29 startlån som til sammen utgjorde et utlån på kr.15.433.000,-. 33 søknader ble avslått i 2012. Dette er en økning i antall avslag fra 2011, hvor 10 startlån ble avslått. Dette har sammenheng med Husbankens innstramminger og nye retningslinjer for startlån. Startlån ble opprettet som en fleksibel ordning for å løse ulike boligsosiale problemer i kommunene og skal ikke gå til dekning av egenkapitalkravet såfremt søker ikke fyller øvrige vilkår for startlån. Det er ved årets slutt 9 aktive forhåndsgodkjenninger. Innfridde startlån utgjorde i 2012 til sammen kr. 5.086.000,-.

4.4 Lønns- og pensjonsutgiftene

4.4.1 Lønnsoversikt

Lønnsutvikling

(tall i 1000 kr)	R 2007	R 2008	R 2009	R 2010	R 2011	R 2012
Lønnsutgift inkl. pensjon	367 334	403 661	450 678	458 343	485 738	510 887
Vekst fra foregående år	7,06 %	9,89 %	11,65 %	1,70 %	5,98 %	5,18 %
% lønnsutgift av driftsutgiftene	64,70 %	65,30 %	68,28 %	64,26 %	64,43 %	64,53 %

Oversikten viser lønnsutviklingen i Sør-Varanger kommune de siste årene. I 2012 utgjorde lønnsutgifter inkludert pensjon 64,53 % av kommunens samlede driftsutgifter. Sør-Varanger kommune brukte i underkant av 511 mill kroner til lønn- og pensjonsutgifter. Lønnsutgiftene inkludert pensjon har økt med 5,18 % eller i overkant av 25,1 mill kroner fra 2011 til 2012.

Oversikt over lønnsutgiftene 2012

(tall i 1000 kr)	R 2011	B 2012	R 2012	Avvik b/r
Fast lønn	369 455	383 382	388 838	5 456
Vikar og engasjement	32 430	31 321	36 049	4 728
Overtid	7 441	6 336	7 247	911
Godtgjøring folkevalgte	1 593	1 476	1 693	217
Honorar, omsorgslønn, støttekontakt	9 696	10 124	9 645	-479
Sosiale utgifter	51 905	54 852	52 850	-2 002
Oppgavepliktige godtgjørelser	10 648	10 392	10 770	378
Introduksjons og kvalifiseringsstønad	2 569	4 137	3 795	-342
Avsatt lønnsreserve	0	90	0	-90
Sum lønn og sosiale utgifter	485 738	502 110	510 887	8 777
<i>Refusjon sykelønn/svangerskap</i>	<i>-28 766</i>	<i>-23 313</i>	<i>-28 438</i>	<i>-5 125</i>
Netto lønnsutgifter	456 972	478 797	482 449	3 652

Regnskapstallene viser et merforbruk av netto lønnsutgifter på 3,65 mill kroner i 2012. Dette forklares med merforbruk av faste lønnsutgifter som følge av lønnsoppgjøret.

Lønnsoppgjøret for 2012 utgjorde en samlet kostnad på i underkant av 7 mill kroner. I rådmannens forslag til budsjett for 2012 var det avsatt 6,7 mill kroner i en sentral pott til å møte lønnsoppgjøret. Som følge av politisk vedtak om besparelse knyttet til vakante stillinger ble budsjetterte midler til lønnsreserve redusert med 3,64 mill kroner. Virksomhetene har blitt utfordret til å dekke deler av lønnsoppgjøret innenfor egne budsjetterrammer.

Merforbruk av utgifter til overtid, vikar og engasjement må sees i sammenheng med høyere sykelønns- og svangerskapsrefusjoner enn budsjettert.

Regnskapet viser lavere utgifter til honorar, omsorgslønn, engasjement og pensjonsutgifter enn budsjettet. Se egen omtale av pensjonsutgiftene. Også introduksjonsstønad og kvalifiseringsstønad er lavere enn budsjett. Ubenyttet lønnsreserve er knyttet til Havnevesenet. Utgifter til vikarbyrå kommer i tillegg og bidrar til at merforbruket av netto lønnsutgifter ikke er høyere.

4.4.2 Pensjonsutgiftene

(tall i 1000 kr)	R 2010	R 2011	B 2012	R 2012
Pensjon	40 441	43 216	47 002	58 499
AFP-Pensjon	5 365	6 721	5 100	9 531
Premieavvik	-2 420	-600	0	-17 826
Adm.kostnader	1 863	2 570	2 750	2 647
Totalt	45 249	51 907	54 852	52 851

Sør-Varanger kommune er tilknyttet to pensjonsordninger, KLP for fellesordningen, sykepleiere og folkevalgte og SPK for lærere. Samlet pensjonskostnad for kommunen ble 52,9 mill kroner i 2012, i overkant av 2 mill kroner lavere enn budsjettet.

Det er innbetalt 1,7 mill kroner i egenkapitalinnskudd til KLP i 2012. Utgiften føres i investeringsregnskapet og finansieres med fond.

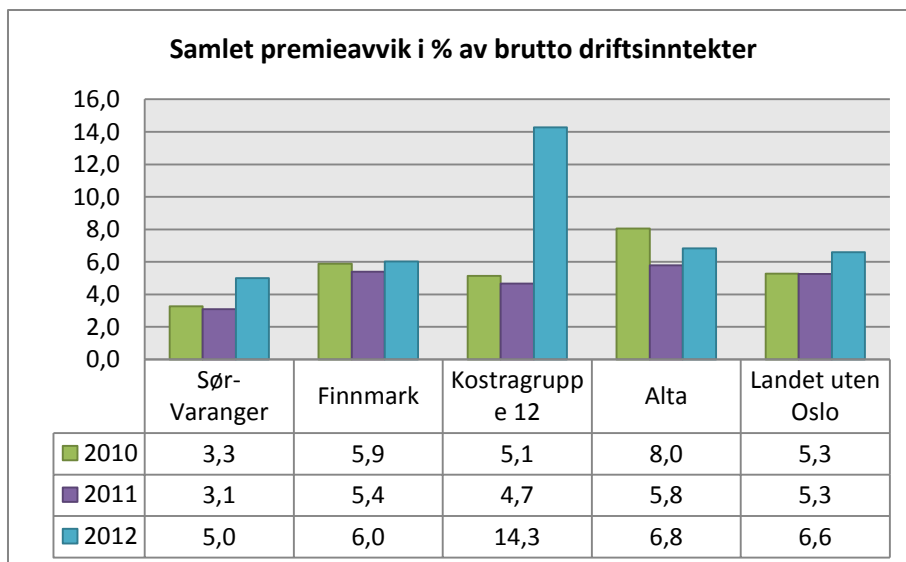
Den beregnede pensjonsforpliktelsen for kommunen utgjorde 1.053 mill kroner pr. 31.12.12 for begge ordningene mens pensjonsmidlene utgjorde 818 mill kroner.

Pensjonsforpliktelsen er verdien av kommunens forventede fremtidige utbetaling av pensjon. Ved beregning tas det blant annet hensyn til forventet lønnsutvikling, regulering av pensjoner, forventet andel uføre og oppsatte rettigheter for tidligere ansatte som ikke lenger er medlem av pensjonsordningene.

Pensjonsmidlene er kommunens avsatte midler til dekning av fremtidige pensjonsutbetalinger. Pensjonsmidlene består av tidligere års avsetninger, tidligere års avkastning samt avsetning for 2012. Til fratrekk kommer utbetalte pensjoner i året.

Det totale premieavviket (differansen mellom innbetalt og kostnadsført premie) utgjør ved utgangen av 2012 hele 41,3 mill kroner. Premieavviket er enkelt forklart differansen mellom innbetalt og kostnadsført premie. Over tid har altså kommunens betalt 41,3 mill kroner mer i pensjonspremie enn det som er utgiftsført i regnskapene. Bare for 2012 utgjorde inntektsføring av premieavviket 17,8 mill.kr.

For å oppnå jevn kostnadsføring av pensjon har kommunen valgt å føre premieavviket med full amortisering. Fra 2011 ble amortiseringstiden for nye premieavvik redusert fra 15 til 10 år.

Oversikten viser netto premieavvik som andel brutto driftsinntekter. For Sør-Varanger kommune utgjør dette vel 5,0 % for 2012 og som oversikten viser øker dette for hvert år. Premieavviket er en fremtidig utfordring for hele kommune Norge og vil på sikt være med å svekke kommunenes likviditet.

4.5 Øvrige driftsutgifter

(tall i 1000 kr.)	Regnskap 2011	Budsjett 2012	Regnskap 2012	Avvik
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	133 640	111 748	126 572	14 824
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon	51 195	56 528	63 966	7 439
Overføringer	61 508	61 707	66 527	4 820
Fordelte utgifter	-10 205	-2 424	-9 254	-6 830
Sum driftsutgifter	236 137	227 558	247 811	20 253

Som oversikten viser har kommunen øvrige driftsutgifter med til sammen 247,8 mill.kr, i overkant av 20 mill.kr over budsjettet.

Overskridelsen skyldes blant annet overforbruk på følgende poster;

- kjøp av konsulenttenester herunder vikartjenester med 8,5 mill.kr.
- Kjøp av tjenester fra private, gjelder særlig ressurskrevende brukere.
- Overskridelse på posten skoleskyss med 1,0 mill.kr
- Økonomisk sosialhjelp og bidrag til boutgifter er overskredet med 3,0 mill.kr
- Kjøp fra Fylkeskommunen er overskredet med 1,5 mill.kr. Dette gjelder kjøp av timer til utdanningsvalgt som ikke var budsjettet.
- Øvrige driftsutgifter som reise og opphold samt inventar og utstyr

4.6 Innfordring

(tall i 1000)	Antall saker 2012		Sum oppgjør i 2012		Løsningsgrad		Aktive saker pr 31.12.12	
	Antall	Beløp	Antall	Beløp	Antall	Beløp	Antall	Beløp
Startlån	5	1 619	3	19	60 %	1 %	2	1 600
Sosiallån	33	541	2	31	6 %	6 %	31	510
Teknisk	6	432	5	432	83 %	100 %	1	0
Plan og byggesak	11	424	8	360	73 %	85 %	3	64
Husleie	7	61	5	54	71 %	88 %	2	7
Barnehage	122	390	89	330	73 %	85 %	32	60
Helse/Omsorg	44	113	27	70	61 %	62 %	17	44
Kulturskolen	41	50	24	33	59 %	67 %	17	17
SFO	36	88	28	54	78 %	61 %	8	35
Div.krav	6	11	3	9	50 %	86 %	3	2
Kultur	30	70	19	47	63 %	66 %	11	24
Kom. avgifter	454	1 819	402	1 640	89 %	90 %	52	179
Havnevesen	11	96	8	43	73 %	45 %	3	52
Totalt	806	5 713	623	3 122	77 %	55 %	182	2 591

Oversikten viser hvor mange saker som ble overført til Lindorff for innfordring i 2012, hvor mange som er gjort opp i løpet av året og antall uoppgjorte saker ved utgangen av året.

Området teknisk omfatter tjenester som brøyting, tilknytningsavgift, FDV, VAR og oppdrag utført av brannvesenet. Plan og byggesak omfatter fakturering knyttet til salg av tomter, byggesaker og festekontrakter. Området kultur omfatter basen, kompetansesenteret og leie av gymsaler.

Totalt ble det overført 806 saker på til sammen kr 5 713 380 til Lindorff i 2012. Av disse er 623 saker gjort opp med kr 3 121 781. Det vil si at 77,3 % av de overførte sakene er gjort opp med til sammen 54,64 % av beløpet.

Ved utgangen av 2012 hadde kommunen i underkant av 2,6 mill kroner, fordelt på 183 saker, til innfordring hos Lindorff.

4.7 Fondsoversikt

Oversikten viser kommunens fondsmidler pr 31.12.2012 og sammenligningstall pr. 31.12.2011.

(tall i 1000 kr.)	Utgående balanse 2011	Utgående balanse 2012
Disposisjonsfond	23 735	22 253
Bundne driftsfond	48 238	56 825
Ubundne investeringsfond	64 336	61 126
Bundne investeringsfond	14 833	12 771

Som oversikten viser er kommunens disposisjonsfond redusert med netto 1,5 mill.kr fra utgangen av 2011 til utgangen av 2012. Av de gjenstående 22,2 mill.kr er 10,9 mil.kr vedtatt disponert gjennom kommunestyrevedtak, mens 11,3 mill.kr er gjenstående frie midler.

Totalt disposisjonsfond	22 253 462
Driftsfond	11 298 000
Beredskapstiltak	689 000
Drift Solenga	402 708
Kompetansesenteret	63 445
Jernbaneprosjekt	50 000
Felle opplæringsmidler barnehagene	86 460
Kabelferge Neiden	75 000
Naturforvaltning jeger og fisk	24 179
Islegging/drift – skøytebanen	15 000
Eierandel IKAF IKS	112 664
Energi og klimaplan	137 688
Dekning budsjett 2011	2 105 000
Prosjekt rekruttering og stabilisering	5 000 000
Bolyst	650 000
Nye Kirkenes sykehus	1000 000
Musikkbinge Bjørnevattn	264 149
Partnerskap for folkehelse	250 098
Kongekrabbefestival	30 000

Bundne driftsfond er i all hovedsak prosjektinntekter avsatt til seinere års bruk for videreføring av driftsprosjekter, herunder næringsfond og VAR fond.

Ubundne investeringsfond er fondsmidler som kun kan benyttes til investeringsformål og finansiering av investeringsprosjekter samt ekstraordinære avdrag.

Bundne investeringsfond er bundet næringsfond på 10,5 mill.kr, tapsfond Startlån og investeringstilskudd husbanken. Midlene kan kun benyttes etter bestemte regelverk.

5. Investeringsregnskapet 2012

Tall i 1000 kr	Regnskap 2011	Reg. budsjett 2012	Regnskap 2012	Fordeling 2012
Sum investeringsutgifter	276 018	241 692	176 208	
Avdrag på lån	34 062	0	387 388	
Utlån	28 758	0	16 563	
Kjøp av aksjer og andeler	1 553	1 767	1 937	
Avsatt til ubundne investeringsfond	35 144	0	21 890	
Avsatt til bundne investeringsfond	3 833	0	245	
Sum investerings- og finansutgifter	379 367	243 459	604 231	
Inntekter fra investering	21 268	5 434	20 978	
Samlet finansieringsbehov	358 100	238 025	583 253	
Finansiert slik:				
Bruk av lån	310 839	220 963	531 431	91,1 %
Mottatte avdrag på utlån	12 246	0	7 705	1,3 %
Overført fra driftsbudsjettet	18 283	13 740	13 438	2,3 %
Bruk av disposisjonsfond	2 687	2 470	3 273	0,6 %
Bruk av bundne driftsfond	2 565	852	2 306	0,4 %
Bruk av ubundne investeringsfond	11 480	0	25 100	4,3 %
Sum finansiering	358 100	238 025	583 253	

Investeringsregnskapet viser for 2012 et totalt forbruk på kr 604,2 mill for alle prosjektene.

I investeringsregnskapet fremgår det at kr 176,2 mill er ordinære investeringsutgifter. De vesentligste prosjektene er nye Kirkenes skole med kr 47,2 mill, kr 37,9 mill til vann- og avløpsprosjekter, kr 23,5 mill er medgått til barnehage på Skytterhusfjellet, og kr 39,6 mill er Tangenlia omsorgsboliger.

387 mill.kr gjelder ekstraordinært avdrag på lån. I 2012 ble byggelånet til nye Kirkenes skole refinansiert ved nytt langsiktig låneopptak. Denne type refinansiering føres i investeringsregnskapet.

Utlån er startlån.

Egenkapitalinnskudd i KLP føres som kjøp av aksjer og andeler, og skal føres i investeringsregnskapet. Egenkapitalinnskudd kan ikke lånefinansieres, og må dekkes av egne midler, altså ved bruk av disposisjonsfond.

Det er avsatt kr 21,9 mill til ubundne investeringsfond. Dette henger sammen med inntektsføring i investeringsregnskapet på kr 21 mill. Inntektene består av kr 7,5 mill i

spillemidler, kr 10,5 mill fra salg og innfestning av tomter, og kr 3,5 mill i avdragsinntekter fra start- og etableringslån. Midlene inntektsføres i investeringsregnskapet og avsettes deretter til ubundne investeringsfond. Midlene går i all hovedsak til ekstraordinær nedbetaling av gjeld som følge av forskuttering på investeringstidspunktet.

Utgiftene i investeringsregnskapet finansieres i all hovedsak av lånemidler. For 2012 utgjorde bruk av lån kr 531,4 mill. Av dette gjelder 358 mill.kr refinansiering av lån til nye Kirkenes skole.

Det er overført kr 13,4 mill fra drift som skyldes regelverket om tilbakeføring av momskompensasjon fra investering.

Det er inntektsført i underkant av 3,3 mill fra disposisjonsfondet. Dette gjelder kr 0,8 mill i tilleggsbevilgning til investering i Sør-Varanger Menighet, 0,1 til sansehage på Wesselborgen, kr 0,4 til prosjektering av Tangenlia omsorgsboliger og i underkant av 0,1 mill til ungdomstiltak i Bjørnevatn. De tre sistnevnte prosjektene er delfiansiering hvor det opprinnelig er bevilget et høyere beløp fra disposisjonsfondet.

Bruk av bundne driftsfond på kr 2,3 mill er videreutbetaling til Stiftelsen Boligbygg vedrørende forsikringsoppgjør fra brannen i Henrik Lundsgate. Midlene brukes til bygging av nye boliger.

Prosjekt Tangenlia omsorgsboliger

Budsjett 2012 kr. 45 372 000,-. Forbruk 2012 kr. 39 603 000,-.

Planlegging og bygging av 16 omsorgsboliger kom i gang i 2012, med byggestart i juni. Etter en anbudskonkurranse inngitt kommunen en totalentreprisekontrakt med Consto AS. Prosjektet har en samlet budsjettramme på 90 mill kr og med budsjettert tilskudd fra Husbanken på 11 mill kr. Tilskuddet kan bli større da tilskuddssatsene for 2013 har økt. Omsorgsboligene ferdigstilles i august 2013.

Leilighetene består av hovedrom, soverom og bad. Hovedrommet i hver leilighet er delt i stue, kjøkken og spisekrok. I tillegg har hver leilighet personlig uteplass, 10 på bakkenivå og 6 som balkonger.

Bygget har fellesstuer – en så stor at alle beboerne kan samles der samtidig. Samt fellesfunksjoner som velværerom, treningsrom og frisør. Nybygget er orientert slik at det sammen med eksisterende omsorgsboliger danner et tun med en hage – sansehage. Sansehagen er omsluttet med gjerde, og det ligger til rette for å vandre rundt i trygge omgivelser. Universell tilgjengelighet er prioritert, bygningen får 2 heiser.

Prosjekt Skytterhusfjellet barnehage

Ordfører Cecile Hansen og Jonny Bergman, Kirkenes Byggservice AS, under kontraktsinngåelsen 21. juni 2012.

Budsjett 2012 kr. 35 000 000,-. Forbruk 2012 kr. 23 511 000,-. Utbygning av barnehagen, 6 avdelinger, har et samlet budsjett på 50 mill kr over 2 år. Prosjektet startet med planlegging tidlig i 2012 og byggestart i august. Barnehagen ferdigstilles i august 2013.

Planprosessen har hatt stor brukermedvirking, med bl.a deltakelse fra barnehagesektoren og foreldre. Barnehagen, som blir kommunens klart største, er organisert i 3 enheter, hver på 2 avdelinger. En stor felles aktivitetssal danner et naturlig sentrum i bygget. Aktivitetssalen vil sammen med personalrommet kunne sambrukes ved større arrangementer. Dermed kan barnehagen være en ressurs for nærmiljøet på Skytterhusfjellet, et grendehus.

Leke- og uteoppholdsarealet er stort, totalt 4,4 da. Preget skal være naturlikt med minst mulig inngrep i vegetasjon.

Prosjekt Kirkenes skole

Tidl.ordfører Linda Randal markerer byggestart 7. juni 2010. Ordfører Cecilie Hansen klipper sløyfa og erklærer skolen offisielt åpnet 25. sep2012.

Budsjett 2012 kr. 39 628 000,-. Forbruk 2012 kr. 35 402 000,-.

Til prosjektet er det samlet bevilget 375 mill kr, med låneopptak på 370 mill kr og tilskudd/spillemidler på ca. 5 mill kr.

Hele utbygningen, Kirkenes barneskole, Kirkenes ungdomsskole, Sør-Varanger kulturskole, Sør-Varanger kultursal, gymsal og fotballgarderober, ble overtatt av kommunen i august 2012. Skolene tok nybyggets skoledel i bruk i desember 2011. Kunstnerisk utsmykning kommer på plass våren 2013.

Av bevilgningen på 375 mill kr er det samlet belastet ca. 365 mill kr.

Fra vedtak om bygging av ny skole, fattet av K-styret 11.03.2009, til skolen tas i bruk 5. desember 2011 og blir offisielt åpnet 25. september 2012, har hele planleggings- og byggeprosessen "gått på skinner". Alle som har vært involvert, har gjort sitt ytterste for å få til et best mulig resultat og å komme i mål innenfor rammene som Kommunestyret satte til tid og økonomi.

Prosjekt innen vann, avløp og renovasjon

Kirkenes renseanlegg

Etter to års hektisk arbeid nådde kommunen en viktig milepæl i 2012, Kirkenes avløpsrenseanlegg sto ferdig. Dette medfører at alt avløp fra Kirkenes blir renset på en betryggende måte. Renseeffekten er bedre enn kravene som forurensningsmyndighetene stiller i dag, anlegget er også bygd slik at det vil være enkelt å øke kapasiteten. Etter noen små innkjøringsproblemer fungerer anlegget nå godt.

I forbindelse med arbeidet med renseanlegget har kommunen lagt over 3,3 km med avløpsledninger og ca. 600 meter nye vannledninger, samt 4 nye avløpspumpestasjoner.

Totalkostnadene for dette prosjektet har vært ca. 70 millioner, alle kostnadene dekkes av vann- og avløpsgebyrene. I forbindelse med gravinga i E6 har det vært ett godt samarbeid med Statens Vegvesen som har benyttet muligheten for oppgradering av veien.

Lokale firma har i høy grad vært konkurransedyktig og vunnet de fleste anbudene, totalt er ca. 85 % av kostnadene utbetalt til lokale firma.

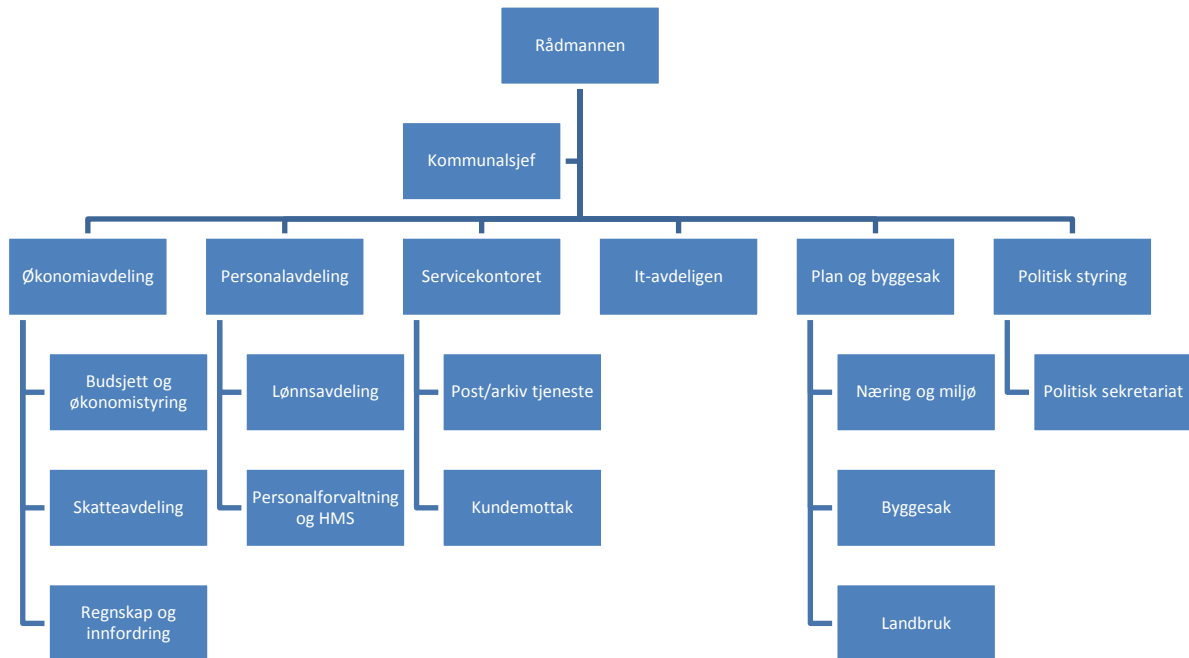
Investeringsbehov Vann og avløp

Norsk Vann har beregnet investeringsbehovet innenfor vann- og avløpssystemet i Norge til 490 milliarder frem mot 2030. Sør-Varanger kommune er kommet godt i gang med rehabilitering av ledningsnett, bygging av vannverk og renseanlegg, men må også regne med store investeringer i de kommende år. Fra 1970 til slutten av åttitallet lå vannforbruket på hovedvannverket på nesten 5 mill. m³ pr. år, i 2012 var forbruket kommet ned i 2,8 mill. m³. Det viser at rehabilitering/utskifting av ledningsnett gir resultater.

Gebyrer

I Sør-Varanger kommune må en som i de fleste andre kommuner regne med økte gebyrer. Det er likevel slik at en i Sør-Varanger er i en gunstig situasjon som følge av at overskudd i selvkostregnskapet er satt av til fond, henholdsvis 3,5 mill. på vann og 2,8 mill. på avløp. Dette er midler som en tar hensyn til i gebyrberegningen, og som medvirker til moderat økning av gebyrer på tross av store investeringer.

6. Administrative tjenester

Årsverk i sentraladministrasjon	Årsverk i 2012
Rådmann	1
Kommunalsjef	1
Politisk sekretariat	1
Servicekontoret og post/arkivtjenesten	9,1
Skatteavdelingen	4
Regnskap og økonomi	8,1
It-avdelingen	6
Personalavdelingen	7
Skolefaglig rådgiver	1
Barnehagefaglig rådgiver	1
Plan- og byggesaksavdeling	19
Sum årsverk i 2012	58,2

6.1 Økonomisk resultat - sentraladministrasjon

(tall i 1000)	Regnskap 2011	Budsjett 2012	Regnskap 2012	Avvik
POLITISK ADMINISTRASJON	9 930	2 691	3 851	1 160
ADMINISTRASJON	17 272	11 175	12 393	1 218
SERVICEKONTORET	4 685	4 277	4 700	423
ØKONOMIAVDELINGA	8 848	22 440	22 650	210
PERSONALAVDELINGA	11 632	13 978	11 672	-2 305
PLAN OG BYGGESAK	5 564	4 284	5 621	1 338
IT-AVDELING	10 902	11 053	11 004	-49
TOTALT	68 833	69 896	71 892	1 995

Som oversikten viser hadde kommunens administrative tjenester et overforbruk på i underkant av 2,0 mill.kr i 2012 målt mot budsjettet.

Politisk administrasjon hadde overbruk på politiske godtgjørelser, tjenestefrikjøp samt reise og oppholdsutgifter. Administrasjonen hadde overforbruk på overføring til private barnehager, kjøp av tjenester fra fylkeskommunen til utdanningsvalg, samt overføring til andre kommuner for gjesteelever (fosterhjemsplasserte barn). Administrasjonens ordinære drift ga en liten besparelse da en kommunalsjefstilling var vakant.

Servicekontoret hadde et overforbruk på lønn. Dette skyldes ikke effektivt nedbemanning som budsjettet. Økonomiavdelingen har pensjonsutgifter utover budsjettet. Utover dette er driften av avdelingen innefor budsjett. Personalavdelinga har besparelse på lærlinglønn, kurs og oppholdsutgifter, utgiftsdekning ansatte samt annonsering. It-avdelingen er innenfor vedtatt budsjett.

Plan og byggesak har prosjektutgifter som gir merforbruk i 2012, se egen årsmelding.

6.2 Tjenester og oppgaver

	2012
Antall besøkende på vår hjemmeside svk.no	500 056
Antall opprettede saker i vårt saksbehandlersystem Acos WebSak	2 957
Utgående brev	7 981
Inngående brev	9 843
Skjema til vårt skjemamottak	160
Innsynsforespørsler på eldre saker	27
Antall stillingsutlysninger	233

Antall søknader på stillinger	745
Antall kommunestyremøter	11
Antall saker til kommunestyremøter	98
Antall formannskapsmøter	21
Antall saker til formannskapsmøte	89
Behandles av Servicekontoret:	
Antall gravemeldinger	421
Antall skjenkebevillinger enkeltanledning/ambulerende	41
Antall salgsbevillinger faste	12
Antall skjenkebevillinger faste	24
Søknad om Torgplass	78
Transporttjenesten for funksjonshemmede	46
Ledsagerbevis (for funksjonshemmede)	7

UTVALG	MØTER	SAKER
Arbeidsmiljøutvalget	4	14
Dispensasjonsutvalget	11	132
Eldrerådet	7	18
Formannskapet	21	89
Fondsstyret	6	18
Havnestyret	7	19
Klagenemnda	2	6
Kommunestyret	11	98
Primærnæringsfondet	2	5
Rådet for funksjonshemmede	9	28
Utvalg for levekår	13	65
Utvalg for miljø og næring	10	23
Utvalg for plan og samferdsel	13	132
TOTALT I 2012	116	647

6.2.1 Skatteavdelingen

Skatteoppkreveren har ansvar for fellesinnkreving av skatter og avgifter samt arbeidsgiverkontroller på vegne av staten, fylkeskommunene og kommunene. Avdelingen har 400 % stilling.

Innkrevingsresultatene i 2012 er tilfredsstillende:

Resultatene er følgende:

	Totalt innbetalt i MNOK:	Innbetalt av sum krav (i %):	Resultatkrav (i %):	Innbetalt av sum krav (i %) forrige år:	Innbetalt av sum krav (i %) regionen:
Restskatt personlige skatteyttere 2010:	18,86	94,1	94,6	89,9	94,8
Arbeidsgiveravgift 2011:	4,45	100	99,9	97,1	99,8
Forskuddsskatt personlige skatteyttere 2011:	18,53	100	98,8	97,0	99,3
Forskuddstrekk 2011:	391,84	99,9	100	99,9	100
Forskuddsskatt upersonlige skatteyttere 2011:	65,87	99,9	99,8	99,6	99,8
Restskatt upersonlige skatteyttere 2010:	30,14	100	97,6	90,6	99,3

Skattekontoret er tilfreds med innkrevingsresultatene som skatteoppkreverkontoret har oppnådd per 31. desember 2012.

Skattavdelingen gjennomførte 23 arbeidsgiverkontroller i 2012, noe som er 4 utover minste kravet. Skatte Nord er fornøyd med kontrollarbeidet i kommunen.

Når det gjelder restanse situasjon har denne forbedret seg i 2012. Pr utgangen av 2012 var skatterestansen på 22,8 mill.kr, tilsvarende for 2011 var 30,5 mill.kr, altså en forbedring på vel 7,6 mill.kr.

6.2.2. Overformynderiet

Overformynderiet forvalter umyndiges midler, fører lovpålagt tilsyn med verger, følger opp skiftesaker. I tillegg oppnevner de verger, hjelpeverger og har generell veilednings- og tilsynsplikt overfor vergene.

I 2012 behandlet overformynderiet 187 saker og forvaltningskapitalen var 26,7 mill.kr.

Sør-Varanger kommune har inngått en avtale med Vadsø kommune om sekretariat for overformynderiet.

I 2012 utgjorde overformynderiets utgift 1,0 mill.kr. I all hovedsak er midlene bundet opp i advokatutgifter hvor disse fungerer som hjelpeverger.

Fra og med 1 juli 2013 skal overformynderiet avvikles som kommunal oppgaver og overføres til fylkesmannen.

6.3 Virksomhetsområde Plan- og byggesak

Virksomhetsområde plan og byggesak ledes av Virksomhetsleder plan og byggesak. Virksomheten hadde i 2012 ansvaret for følgende fagområder: Landbruk, miljø/motorferdsel, kart/oppmåling, byggesaksbehandling, arealplanlegging, kommunale tomter, kommuneplanens verbale del og næringsfondssaker. Avdelingen hadde i 2012 også ansvar for "Sjømannsklubben"

Avdelingen hadde ved utgangen av 2012 i alt 19 stillingshjemer.

Sykefraværet har gjennom 2012 vist en stadig fallende tendens og i snitt for hele året er sykefraværet 3,5 % (fra 9% i 2011).

Vi har gjennom 2012 hatt vakanser i flere fagstillinger som følge av fødselspermisjoner. Dette har igjen ført til kapasitetsproblemer innenfor berørte fagområder (eiendom og plan)

6.4.1 Faglige mål for plan og byggesaksavdelingen

Det er fortsatt stor aktivitet innenfor de områder avdelingen har ansvaret for. Avdelingen har gjennom 2012 fortsatt prioritert arbeidet med å få i gang boligbygging på Skytterhusfjellet, nå med spesielt fokus på "feltutbyggingsområdene". Arbeidet med reguleringsplan for KILA ble slutført, samtidig som det ble forberedt igangsetting av nye områdereguleringsplaner på Tømmerneset. Det er også igangsatt flere områdereguleringsplaner i forbindelse med ønsket om dobling av produksjonen på A/S Sydvaranger Gruve.

	2010	2011	2012
Antall bebyggelses- og reguleringsplaner sendt på høring	10	5	11
Antall bebyggelses- og reguleringsplaner sendt på høring møtt med innsige	4	1	2
Antall søknader om tiltak mottatt siste år i kommunen (jf. PBL-08 §§ 20-1 og 20)	140	143	165
Saksbeh.gebyret for oppføring av enebolig, jf. PBL-08 §20-1 a	6 500	6 500	9 000
Gj.sn. saksbeh.tid for søknader om tiltak, ett-trinnssøknader	45	36	5
Gj.sn. saksbeh.tid for søknader om tiltak, rammesøknader	45	31	5
Gj.sn. saksbeh.tid for søknader om enkle tiltak	20	19	18
Ant. søkn. om tiltak der komm. har overskredet lovpålagt saksbehandlingstid	0	0	0
Antall utstedte målebrev siste år	127	75	75
Antall søknader om dispensasjon for motorferdsel i utmark behandlet	228	185	162
Antall avslåtte søknader om disp. fra motorferdselforbud	19	26	24
Antall dispensasjoner etter § 6 i lov om motorferdsel i utmark	14	12	0

Økte ressurser innenfor byggesaksbehandling (fra 2011) har ført til kortere saksbehandlingstid, økte gebyrinntekter og betydelig økt fokus på ulovligheter i 2012. Dette bekreftes i resultatet fra forvaltningsrevisjonen gjennomført i første halvdel i 2012, der det fremkommer at vi ligger innenfor behandlingsfristene satt i PBL i så å si alle saker

Det høye aktivitetsnivå i kommunen gir avdelingen store utfordringer med å tilfredsstille forventningene til saksbehandlingstid i plansaker.

	Sør-Varanger	Kostragr. 12	Finnmark	Alta
Lønnsutgifter til funksjon Plan-, bygge- og kartsaker per innbygger	652	775	755	814
Netto driftsutgifter til Plan-, bygge- og kartsaker per innbygger	508	780	809	681
Saksbeh.gebyr, privat reg.plan, boligformål. jf. PBL-08 § 33-1. Kroner	35 600	25 413	18 472	70 000
Antall søknader om tiltak mottatt siste år i kommunen (jf. PBL-08 §§ 20-1 og 20)	165	2 148	1 098	337
Antall søknader om tiltak mottatt siste år per innbygger	0,02	0,02	0,01	0,02
Saksbeh.gebyret for oppføring av enebolig, jf. PBL-08 §20-1 a	9 000	6 587	5 209	7 080
Gebyr for opprettelse av en grunneiendom på 750 m2. Kr	14 000	12 214	8 474	2 310
Gj.sn. saksbeh.tid for opprettelse av grunneiendom (kalenderdager)	100	85	60	21
Antall utstedte målebrev siste år	75	893	461	71
Antall utstedte målebrev siste år per innbygger	0,008	0,008	0,006	0,004
Antall søknader om dispensasjon for motorferdsel i utmark behandlet	162	778	1 294	
Antall avslåtte søknader om disp. fra motorferdselforbud	24	96	74	
Antall dispensasjoner etter § 6 i lov om motorferdsel i utmark	0	54	567	
Antall søknader om motorferdsel i utmark innvilget, barmark	0	200	671	
Antall disp. for motorferdsel i utmark gitt tidligere år fremdeles gyldig i	207	407	261	

Av vesentlige arbeidsoppgaver/prosjekter avdelingen har arbeidet med i perioden kan nevnes: slutføring av reguleringsplan for nye næringsarealer på "KILA", oppstart av områdeplaner/konsekvensutredning for Sydvaranger gruve, ulovlighetsoppfølging, veiutredning i Kirkenesområdet (inklusive reguleringsplaner for E 105), kommunal planstrategi, tilrettelegging for etablering av oljeterminal i Gammesbukta.

6.4.2 Økonomisk måloppnåelse – plan- og byggesak

	Regnskap 2012	Budsjett 2012	Forbruk i %	Regnskap 2011
Driftsinntekter				
Andre salgs- og leieinntekter	-6 594	-6 435	102,47 %	-6 391
Overføringer med krav til motytelse	-2 892	-999	289,35 %	-3 124
Andre statlige overføringer	-841	0	0,00 %	0
Andre overføringer	-47	-370	12,70 %	-81
Andre direkte og indirekte skatter	-1 655	-1 575	105,06 %	-1 655
Renteinntekter og utbytte	-218	0	0,00 %	-258
Bruk av disposisjonsfond	-150	-500	30,00 %	0
Bruk av bundne fond	-1 291	0	0,00 %	-1 784
Sum driftsinntekter	-13 688	-9 879	138,55 %	-13 292
Lønnsutgifter	8 573	8 585	99,86 %	8 365
Sosiale utgifter	1 405	1 122	125,25 %	938
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	2 604	1 942	134,06 %	3 762
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon	723	0	0,00 %	1
Overføringer	3 335	939	354,99 %	3 420
Fordelte utgifter	0	0	0,00 %	109
Avsatt til bundne fond	2 670	1 575	169,51 %	1 886
Sum driftsutgifter	19 309	14 163	136,33 %	18 480
1500 - Plan og byggesak	5 621	4 284	131,23 %	5 188

Avdelingen har et overforbruk på 1,3 mill kroner i 2012.

Overforbruket forklares med en korrigerings av tidligere inntektsført tilskudd på kr 500 000,-. I tillegg er det kostnadsført i overkant av kr. 900.000 til to prosjekt som ikke var budsjettet i 2012. Dette gjelder Teriberka prosjektet som er vedtatt i 2009 og Markedsføring/ kompetanseheving olje og gass.

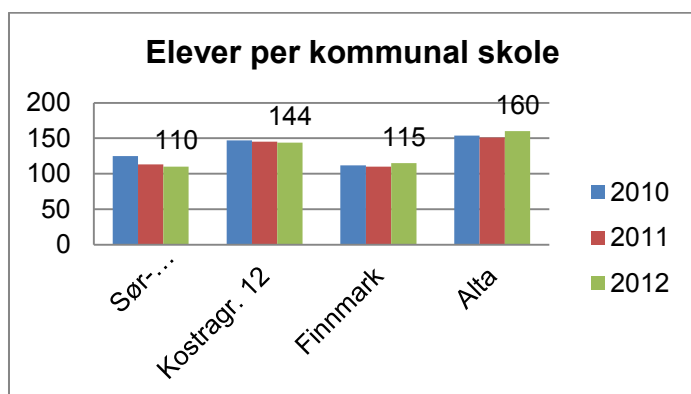
7. Kultur og oppvekstsområdet

7.1 Skolene i Sør-Varanger

Sør-Varanger kommune har 11 skoler og oppvekstsentra spredt ut over hele kommunen. Skolene og oppvekstsentrene er organisert som selvstendige enheter der virksomhetsleder/rektor har delegert myndighet innenfor faglig, personalmessig, administrativt og økonomisk drift av virksomheten. 1 ungdomsskole 8.-10. trinn, 2 skoler med 1.-10. trinn, 2 skoler med 1.-7. trinn, 2 oppvekstsenter med 1.- 10. trinn og 4 oppvekstsenter med 1. – 7. trinn. Det gis tilbud om SFO ved alle skoler med elever i 1. – 4. trinn.

Antall elever per skole	Kirkenes barne-skole	Kirkenes Ungdoms-skole	Hesseng Flerbruk-senter	Sandnes skole	Bjørnevatn skole	Pasvik skole	Skogfoss oppvekst-senter	Bugøynes oppvekst-senter	Neiden oppvekst-senter	Jakobsnes oppvekst-senter	Jarfjord oppvekst-senter	Totalt
2010/2011	259	236	230	93	274	70	18	24	6	28	32	1267
2011/2012	251	234	218	94	269	66	14	26	7	22	25	1225
2012/2013	250	238	210	90	264	60	14	25	9	23	25	1208

Antall elever per årstrinn	2010-2011	2011-2012	2012-2013
Antall elever 1.-4. årstrinn	461	445	438
Antall elever 5.-7. årstrinn	394	373	365
Antall elever 8.-9. årstrinn	413	407	405
Totalt	1 267	1 225	1208

Gjennomsnittlig størrelse på skolene var 110 elever for skoleåret 2012/2013. Landsgjennomsnittet er 216 elever per skole.

Utviklingen i barne- og elevtallene for Sør-Varanger kommune viser en synkende tendens med færre elever i skolene i planperioden.

Antall fødte	
Antall fødte 2007	111
Antall fødte 2008	126
Antall fødte 2009	114
Antall fødte 2010	112
Antall fødte 2011	95

Elevtallsutvikling	
2012/2013	1 208
2013/2014	1 198
2014/2015	1 188
2015/2016	1 168
2016/2017	1 149

Tabellene over viser elevtallsutviklingen med utgangspunkt i fødselstall. Det er ikke tatt hensyn til inn- og utflytting i denne fremskrivingen og elevtallsutviklingen derfor kunne avvike i forhold til dette.

2012 var preget av en skolestrukturdebatt. Norconsult utarbeidet en rapport hvor spesielt tilstanden på skolebygg etc ble vurdert. I etterkant av rapporten var det en omfattende høringsrunde hvor det blant annet ble invitert til folkemøter på de fleste skolene og hvor representanter fra alle politiske parti samt administrativ ledelse deltok. I tillegg fikk SU/FAU på hver enkelt skole anledning til å komme med innspill.

I etterkant av dette ble det fremmet en sak for kommunestyret som besluttet å opprettholde dagens skolestruktur, samt at det i 2016 skal prosjekteres en ny felles skole for Bjørnevatn og Sandnes i.

Da skolestrukturen ble vedtatt og "fredet" for resten av perioden, har administrasjonen begynt et omfattende arbeid for å legge grunnlag for en rekke endringer i grunnskolen i Sør-Varanger. Rådmannen søkte blant annet om deltakelse for alle 11 skolene i Utdanningsdirektoratets veilederkorps. Veilederkorpsset gir støtte til skoleeiere og skoler for styrke utviklings-, endrings- og forbedringsarbeidet i skolen.

Alle skolene i kommunen deltar, og det var oppstartssamling i desember 2012. Prosjektet varer ut juni 2014.

I tillegg har kompetanseheving vært et sentralt tema i 2012 og vi har blant annet hatt en deltaker på rektorskolen, utgiftene i forbindelse med dette blir dekket av SVK.

7.1.1 Lærertetthet

Lærertetthet	Sør-Varanger kommune	Alta kommune	Vadsø kommune	Lenvik kommune (Troms)	Finmark Fylkes kommune	Nasjonalt
Årsverk for undervisningspersonale	175,5	318,7	118,8	154,7	1 221,8	57 458,4
Antall elever per årsverk til undervisning	7,6	10,3	7,9	11,6	8,6	12,2
Antall assistentårsverk i undervisningen	17	43	18	24	151	8141

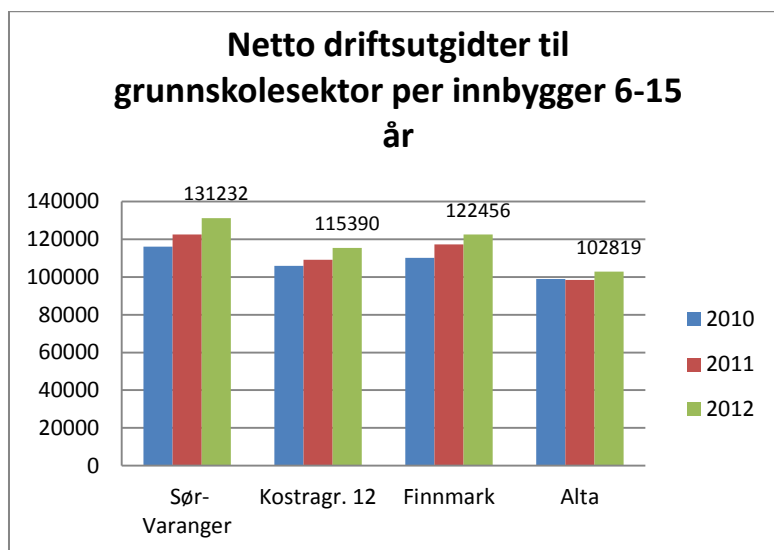
Antall elever per assistentårsverk i undervisningen	72,9	65,8	49,6	66,5	61,4	75,5
Antall assistentårsverk per hundre lærerårsverk	9,4	13,6	14,7	15,4	12,4	14,2
Lærertetthet 1.-7. trinn	8	10,7	8,7	12,1	9,4	13
Lærertetthet 8.-10. trinn	9,7	12,9	9,7	13,7	10,2	14,4
Lærertetthet i ordinær undervisning	11,7	13,7	13	16,7	12,3	16,9
Andel årstimer til undervisning gitt av undervisningspersonale med godkjent utdanning	85,4	98,4	73,5	95,1	90,7	96,4
Lærertimer som gis til undervisning	112 745	196 833	77 595	97 157	763 043	35 939 607
Undervisningstimer totalt per elev	94	69	89	61	82	58

Lærertetthet beregnes med utgangspunkt i forholdet mellom lærertimer og elevtimer og gir informasjon om størrelsen på undervisningsgruppene i kommunen. Lærertettheten tar også hensyn til spesialundervisning og andre lærertimer som tildeles på grunnlag av individuelle elevrettigheter.

Sør-Varanger kommune som helhet har en høy lærertetthet, med færre elever per lærerårsverk. Faktorene som gir den høye lærertettheten er at Sør-Varanger har en desentralisert skolestruktur med 5 små skoler i distriktet.

Lærertettheten på 1.-7. trinn varierer fra 3,5 på Skogfoss oppvekstsenter til 9,5 på Hesseng flerbrukssenter.

7.1.2 Økonomisk måloppnåelse

Tabellen viser samlede kostnader til grunnskole per innbygger i målgruppen. Som oversikten viser bruker kommunen mer per elev enn alle vi sammenligner oss med. Gjennomsnitt for hele landet var kr. 97 544 per innbygger 6-15 år.

Økonomisk oversikt grunnskoler (funksjon 202)	Regnskap 2012	Budsjett 2012	Forbruk i %	Regnskap 2011
Driftsinntekter				
Andre salgs- og leieinntekter	-190	0	0,00 %	-67
Overføringer med krav til motytelse	-12 095	-11 015	109,81 %	-13 259
Andre statlige overføringer	0	-400	0,00 %	0
Andre overføringer	-51	-89	57,64 %	-11
Bruk av disposisjonsfond	-250	0	0,00 %	0
Bruk av bundne fond	-694	0	0,00 %	-333
Sum driftsinntekter	-13 281	-11 504	115,45 %	-13 669
Driftsutgifter				
Lønnsutgifter	110 050	108 903	101,05 %	106 003
Sosiale utgifter	13 151	12 916	101,82 %	14 404
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	8 626	6 206	139,01 %	8 894
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon	4 496	1 624	276,87 %	3 313
Overføringer	1 220	646	188,74 %	1 238
Fordelte utgifter	122	-324	-37,71 %	-485
Avsatt til bundne fond	189	0	0,00 %	701
Sum driftsutgifter	137 855	129 971	106,07 %	134 068
SUM funksjon 202 - Grunnskole	124 573	118 467	105,15 %	120 399

Det økonomiske resultatet for 2012 viser et samlet merforbruk innenfor sektoren på totalt 6,1 mill kroner, tilsvarende 5,15 % mens inntekten lå 1,79 mill kroner over budsjett. Av merforbruk er 1,2 mill kroner knyttet til lønn og sosiale utgifter mens øvrig merforbruk gjelder kjøp av varer og tjenester.

Merkostnader knyttet til kjøp av varer og tjenester skyldes flere faktorer, blant annet kjøp av skoleplasser til barn som er i fosterhjem i andre kommuner og kostnader til vedtatte og igangsatte prosjekt der det ikke er avsatt budsjettmidler til formålet. Dette gjelder blant annet kostnader til utdanningsvalg og "Barentsskoler snakker engelsk sammen". I tillegg er skolenes budsjetter så marginale at uforutsette utgifter til inventar og utstyr gir store utslag.

Regnskapet for 2012 viser at grunnskolen totalt sett har store utfordringer knyttet til ressursbruk og gjennomføring av sine aktiviteter innenfor den tildelte budsjetttrammen.

7.1.3 Skoleskyss

Sør-Varanger kommune bruker relativt mye ressurser til skoleskyss. For 2012 utgjorde netto driftsutgifter til skoleskyss 0,8 % av netto driftsutgifter totalt. Til sammenligning utgjorde tilsvarende tall for Alta 0,6 %. Landsgjennomsnittet er her på 0,5 %.

Sør-Varanger kommune – skyss per elev	2010	2011	2012
Andel elever i grunnskolen som får tilbud om skoleskyss	24,1	28,9	29,7
Korrigerte brutto driftsutgifter til skoleskyss (223), per elev som får skoleskyss	13 387	10 673	13 497

Andelen elever som får tilbud om skoleskyss er økende og skyldes i stor grad skolebytter som utløser rett til skoleskyss etter opplæringsloven

	Sør-Varanger	Kostragr. 12	Finnmark	Alta
Andel elever i grunnskolen som får tilbud om skoleskyss	29,7	34,2	27,1	35,1
Korrigerte brutto driftsutgifter til skoleskyss (223), per elev som får skoleskyss	13 497	7 928	10 525	8 835

Sør-Varanger kommune ligger over de øvrige sammenligningskommunene hva angår skoleskyss. Dette til tross for at kommunen har en lavere andel elever som får tilbud om skoleskyss. Et desentralisert bosettingsmønster bidrar til de høye utgiftene, men også utfordringer til koordinering og samkjøring av skoleskyssen bidrar til dette. Rådmannen har igangsatt et arbeid med å se på den helhetlige løsningen for håndtering av skoleskyss både hva gjelder retten til gratis skyss og organiseringen.

7.1.4 Resultat - Nasjonale prøver

Gjennomsnittlig elevscore Nasjonale prøver 5. trinn			
	Engelsk	Lesing	Regning
Sør-Varanger	1,8	1,8	1,8
Alta	2,0	2,0	2,1
Hammerfest	1,7	1,8	1,9

Gjennomsnittlig elevscore Nasjonale prøver 8. trinn			
	Engelsk	Lesing	Regning
Sør-Varanger	2,7	3,0	2,8
Alta	2,9	3,1	3,1
Hammerfest	2,7	3,0	2,7

I tilstandsrapporten for grunnskolen 2012 ser vi at vi har en noe ujevn og til dels negativ utviklingstrend i basisfagene matematikk, norsk og engelsk. I norsk har vi hatt en jevn og god utvikling og elevenes leseferdigheter blir stadig bedre. I matematikk har vi hatt en ujevn utvikling, men det ser ut til at elevene på ungdomstrinnet har hatt en jevnt god utvikling i perioden 2007-2012. Men det er behov for mer stabile resultater i matematikk på barnetrinnet. I engelsk har vi hatt en mer negativ utvikling og det er særlig behov for å sette inn tiltak for å bedre utviklingen på barnetrinnet. Totalt sett trenger vi å heve nivået for elevene på de laveste nivåene.

Utvikling elevundersøkelsen 7. trinn Sør-Varanger	2007/2008	2008/2009	2009-2010	2010-2011	2011/2012
Sosial trivsel	4,2	4,3	4,2	4,4	4,2
Trivsel med lærerne	3,9	4	4	4,2	3,6
Mestring			3,7	3,9	3,7
Faglig utfordring					4
Elevdemokrati	3,6	3,4	3,3	3,5	3,3
Fysisk læringsmiljø	3	3,2	2,8	2,9	2,7
Mobbing på skolen	1,4	1,5	1,4	1,3	1,6
Motivasjon	3,9	4	4	3,9	3,8
Faglig veiledning	3,6	3,8	3,6	3,7	3,3

Læringsmiljøet er av stor betydning for elevenes læringsutbytte. De siste undersøkelsene viser at elevenes trivsel med lærerne og følelse av mobbing i Sør-Varanger har vært stabile, også her ligger vi rundt nasjonalt nivå. Sør-Varanger kommune har vedtatt en null-toleranse for mobbing og er den visjonen skolene daglig jobber opp imot. Det jobbes jevnt og systematisk med å bedre elevenes læringsmiljø. I 2012 viser tallene at elevene på barnetrinnet er marginalt mer misfornøyde med læringsmiljøet enn tidligere år. På ungdomstrinnet er elevene generelt mer fornøyd med læringsmiljøet og resultatet ligger rundt nasjonalt nivå.

Utvikling elevundersøkelsen ungdomstrinnet i Sør-Varanger	2007-2008	2008-2009	2009-2010	2010-2011	2011-2012
Sosial trivsel	4,2	4,3	4,2	4,4	4,2
Trivsel med lærerne	3,9	4	4	4,2	3,6
Mestring			3,7	3,9	3,7
Faglig utfordring					4
Elevdemokrati	3,6	3,4	3,3	3,5	3,3
Fysisk læringsmiljø	3	3,3	2,8	2,9	2,7
Mobbing på skolen	1,4	1,5	1,4	1,3	1,6
Motivasjon	3,9	4	4	3,9	3,8
Faglig veiledning	3,6	3,8	3,6	3,7	3,3

I 2012 hadde fylkesmannen tilsyn med §9a som omhandler elevenes psykososiale læringsmiljø ved Hesseng flerbrukssenter. Tilsynet avdekket at det var store mangler ved det systemfaglige arbeidet rundt §9a. I etterkant av tilsynet har Hesseng flerbrukssenter gjort et stort arbeid for å imøtekomme avvikene som ble avdekket i tilsynet. I tillegg har rådmannen besluttet at det også skal iverksettes et større arbeid på systemnivå i forhold til §9a som gjelder for alle grunnskolene i Sør-Varanger. Dett er selvfølgelig et kontinuerlig arbeid, men rådmannen ønsker en mer helhetlig og systematisk tilnærming til dette. Planarbeidet ble iverksatt i 2012 og en ny plan for §9a vil bli implementert fra skoleåret 2013/2014.

7.1.5 Skolefritidstilbud

Skolefritidstilbud	Sør-Varanger	Kostragr. 12	Finnmark	Alta
Andel innbyggere 6-9 år i kommunal SFO	63,3	54,3	53,2	49,7
Andel elever i kommunal SFO med 100% plass	73,2	52,9	75,4	82,3
Andel av 6 åringer som fortsetter i SFO andre året	100	92,1	90,6	89,2
Netto driftsutgifter til skolefritidstilbud (215), per innbygger 6-9 år	9 471	9 166	8 732	7 331

SFO-tilbudet i Sør-Varanger er mye brukt og en høy andel har helårsplass. Alle barn i 1. klasse som hadde tilbud om SFO i 2011 valgte å benytte seg av tilbudet også i 2012. SFO-ene i kommunen driver forholdsvis kostnadseffektivt sammenlignet med de øvrige kommunene i Finnmark og KOSTRA-gruppen.

Økonomisk oversikt - SFO (funksjon 215)	Regnskap 2012	Regulert budsjett 2012	Forbruk i %	Regnskap 2011
Driftsinntekter				
Brukerbetalinger	-4 715	-4 587	102,79 %	-4 663
Andre salgs- og leieinntekter	-2	0		0
Overføringer med krav til motytelse	-940	-263	357,41 %	-533
Sum driftsinntekter	-5 656	-4 850	116,62 %	-5 196
Driftsutgifter	0	0		0
Lønnsutgifter	8 050	8 450	95,27 %	7 567
Sosiale utgifter	1 349	976	138,22 %	885
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	238	258	92,25 %	288
Overføringer	45	39	115,38 %	53
Fordelte utgifter	0	-111		0
Sum driftsutgifter	9 682	9 613	100,73 %	8 794
SUM funksjon 215 - Skolefritidsordning	-4 026	-4 763	84,53%	-3 598

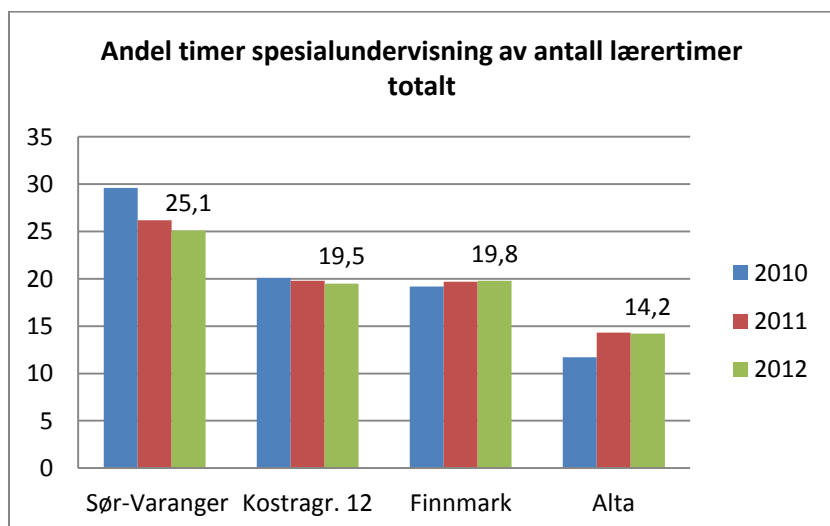
Regnskapet viser et mindreforbruk for sektoren sett under ett. Dette skyldes økte inntekter i form av brukerbetalinger og sykelønnsrefusjoner. I tillegg har enkelte SFOer hatt vakante stillinger i perioden.

7.1.6 Spesialundervisning

En stor andel av skolenes ressurser går med til spesialundervisning. Dette er en bekymring for Sør-Varanger kommune og det er vedtatt en gjennomgang av spesialundervisning samt at man ønsker å få innspill på eventuelle endringstiltak. Det ble nedsatt en gruppe som skal utarbeide en rapport om bruk av spesialundervisning. Gruppen ferdigstiller sitt arbeid i 2013 og det vil danne grunnlaget for en videre gjennomgang.

	Sør-Varanger	Kostragr. 12	Finnmark	Alta
Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning	9,3	10,2	10,1	9,5
Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning, 1.-4. trinn	6,9	6,5	5,9	4,9
Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning, 5.-7. trinn	12,8	12,4	13	11,7
Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning, 8.-10. trinn	8,6	12,5	12,2	12,8
Andel timer spesialundervisning av antall lærertimer totalt	25,1	19,5	19,8	14,2

Tabellen viser at Sør-Varanger kommune har noe lavere antall elever som mottar spesialundervisning i grunnskolen, men at andel lærertimer til spesialundervisning er høyere enn sammenligningskommunene. Dette tyder på at hver enkelt elev som mottar spesialundervisning får et høyere antall timer hver.

Andel elever som mottar spesialundervisning øker på mellomtrinnet mens den har gått ned på barne- og ungdomstrinnet fra 2011 til 2012.

	Antall elever med enkeltvedtak om spesialundervisning				Antall timer med enkeltvedtak om spesialundervisning (lærertimer)				Antall assistenttimer i forbindelse med enkeltvedtak om spesial undervisning			
	Barnetrinn		Ungdomstrinn		Barnetrinn		Ungdomstrinn		Barnetrinn		Ungdomstrinn	
	Gutter	Jenter	Gutter	Jenter	Gutter	Jenter	Gutter	Jenter	Gutter	Jenter	Gutter	Jenter
2011/2012	37	18	23	6	313	123,5	217	28	258,5	81	214	13
2012/2013	44	16	29	7	430	116,5	245	33,5	236	62	125,5	11

7.1.7 Pp-tjenesten

Pp-tjenesten har 8,5 stillinger og hadde ved årsskiftet bemannet 7,5 av disse. Stillingene er fordelt på 4,5 stillinger til saksbehandling, en spesialpedagog/logopedstilling, en logopedstilling, en merkantil stilling og en stilling som fagleder. I tillegg har tjenesten en virksomhetsleder som deles med barneverntjenesten.

Pp-tjenestens mandat ligger innenfor Opplæringslova, som er tjenestens viktigste styringsdokument. Tjenesten skal også ivareta noen av kommunens oppgaver knyttet til andre lovverk, for eksempel enkeltpersoners krav på Individuell plan og IP-koordinator. Tjenesten skal arbeide både på individnivå, med det barnet som er henvist til pp-tjenesten, og på systemnivå der *barnet i systemet* er i fokus (med system menes skolen, læreren-klasserommet, barnehagen, avdelingen som system rundt barnet). Tjenesten er også viktige bidragsyttere til system- og organisasjonsutvikling for den enkelte skole og barnehage.

Pp-tjenesten mottok til sammen 81 nyhenviste saker i 2012, fordelt på saker fra barnehage, fra grunn- og videregående skole samt på voksne med krav på logopedisk hjelp fra kommunen.

Samlet saksportefølge var ved utgangen av 2012 totalt 193 saker fordelt på 20 saker fra barnehage, 157 fra grunnskolen og 16 saker på voksne med behov for logopedisk hjelp.

Forholdsvis mange henvisninger fra skoler og barnehager er begrunnet i "atferdsvansker" hos barnet. Pp-tjenesten ser her viktigheten i å kunne komme inn med systemarbeid for å veilede skoler og barnehager på faktorer i systemet som påvirker barns fungering; på relasjoner mellom de voksne og barna, på samspill og kommunikasjon. Tjenesten har som mål å yte større grad av systemarbeid inn mot skoler og barnehager, og å være "tettere på" i forhold til å skape gode læringsmiljøer. Dette samsvarer også med Stortingsmelding nr 18 *"Læring og fellesskap"* der tidlig innsats og medvirkning til gode læringsmiljøer blir en større føring for kommunal pp-tjeneste.

Pp-tjenesten har i tiden fra 2010 og fram til i dag gjennomført mye "ryddearbeide" i forhold til hva tjenesten skal handtere av oppgaver, dvs hva som er tjenestens mandat. Dette arbeidet pågår fortsatt og innebærer å skape en større tydelighet på hva man skal kunne forvente at pp-tjenesten skal ivareta og hva andre instanser skal gjøres. Dette har i vesentlig grad omhandlet henviste saker på individnivå og på søknader på spesialundervisning. Grenseoppgangen mellom tilpasset opplæring (som er et skoleansvar etter loven) og behovet for/krav på spesialundervisning etter § 5-1 i Opplæringslova, må vurderes gjennom sakkyndig uttalelse.

Tjenesten har jobbet med å fått på plass en avklaring rundt overgangen fra grunnskolen til videregående skole, for elever med krav på Individuell Plan og IP-koordinator.

Pp-tjenesten har over lang tid vært underbemannet grunnet vakante stillinger. Noen stillinger har vært lyst ut flere ganger uten at man har lyktes med å få tilsetning i disse. Dette har gitt tjenesten utfordringer knyttet til å holde tidsfrister og sikre god deltakelse og tilstedeværelse i et nødvendig utviklingsarbeid som man ser behov for, både fra internt og eksternt hold.

Tjenesten har også sett behov for et tettere samarbeide med skoler og barnehager, særskilt med tanke på et bedret systemsamarbeide for en hensiktsmessig og forsvarlig grenseoppgang mellom enkeltbarns behov for tilpasset opplæring eller spesialundervisning.

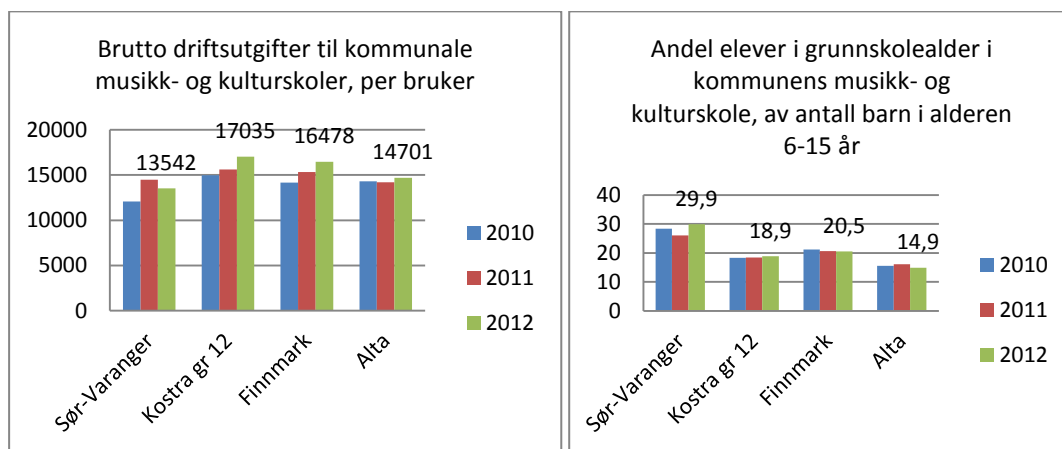
Pp-tjenesten ble i 2012 tilført ansvar for kommunens oppgaver for voksenlogopedisk tilbud til de som har behov for og krav på det, en oppgave som Kompetansesenteret til da hadde hatt. Stillingen som voksenlogoped sto ubesatt hele året og tjenesten var derved nødt til å kjøpe tjenester fra privatpraktiserende logoped. Dette har man nå funnet løsning på ved nytilsetting pr januar 2013.

7.2 Kulturskolen

I 2012 er det 409 elever fra hele kommunen som mottar undervisning fra kulturskolen. Kulturskolen har 8 lærere fordelt på 6,5 årsverk. I tillegg kjøper skolen tjenester fra Samovarteateret og Musikkgarasjen.

282 elever mottar undervisning fra kulturskolens egne ansatte mens resterende 127 elever mottar undervisning fra Samovarteateret og Musikkgarasjen. Undervisningen foregår både på dagtid, ettermiddagstid og kveldstid.

7.2.1 Tjenester og kulturskoletilbud

Kommunen har tradisjonelt bevilget over gjennomsnittet og sammenligningskommunene til musikk og kulturskole, men dette bildet er endret slik at kommunen nå har lavere utgifter per innbygger i målgruppen.

I Sør-Varanger kommune benytter hele 29,9 % av barn i alderen 6-15 år seg av musikk og kulturskoletilbudet, noe som er langt høyere andel enn de vi sammenligner oss med. Kulturskolen tilbyr ulike aktiviteter som kula (for de yngste), gitar- og band undervisning, to tilbud for psykisk utviklingshemmede på Hesseng og i Kirkenes, dans, sang, undervisning for tre- og hornblåsere og trommer (skolekorps), visuell kunstfag, piano, fiolin og teater.

FAG	Antall elever
Dans	50
Teater	59
Kula	32
Sang	12
Piano	62
Tilbud til psykisk utviklingshemmede	8
Fiolin	8
Gitar	22
Bassgitar	5
Slagverk	22
Blåseinstrumenter	64
Visuelle kunstoffag	18
Diverse kortkurs, foto/messing/gitar	19
Undervisning grunnskole Bøkfjord	19
Undervisning grunnskole Pasvik	64

7.2.2 Økonomisk måloppnåelse

Økonomisk oversikt - Kulturskolen	Regnskap 2012	Budsjett 2012	Forbruk i %	Regnskap 2011
Driftsinntekter				
Brukerbetalingar	-746	-728	102,52 %	-651
Andre salgs- og leieinntekter	-123	-269	45,63 %	-139
Overføringer med krav til motytelse	-574	-145	396,16 %	-493
Andre overføringer	-16	-8	200,00 %	-94
Fordelte utgifter	-177	0		-46
Bruk av bundne fond	-165	-130	127,00 %	0
Sum driftsinntekter	-1 802	-1 280	140,79 %	-1 423
Driftsutgifter				
Lønnsutgifter	3 069	3 147	97,53 %	2 877
Sosiale utgifter	505	368	137,18 %	321
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	359	473	76,01 %	587
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon	1 331	816	163,21 %	1 142
Overføringer	62	50	123,74 %	143
Avsatt til bundne fond	299	0		282
Sum driftsutgifter	5 625	4 853	115,90 %	5 353
Sum funksjon 383 Musikk- og kulturskoler	3 823	3 573	106,98 %	3 930

Kontrakten med Musikkgarasjen ble reforhandlet i 2012 og dette medførte en økt kostnad på kr. 515.000 kroner som det ikke var budsjettert med. Ut over dette har kulturskolen holdt seg innenfor sine budsjetttrammer.

7.3 Barnehagene

Barnehagen har en viktig rolle i samfunnet og et stort medansvar for at barn får en trygg og god oppvekst. Slik det fremkommer i Lov om barnehager og i rammeplanen er barnehagens samfunnsmandat å være både en pedagogisk virksomhet og et velferdstilbud for småbarnsforeldre. Full barnehagedekning gir småbarnsforeldre mulighet til deltakelse i arbeidslivet med trygg omsorg for barna. Barnehagene er også en svært viktig arena for å tidlig fange opp barn som er i ferd med å utvikle vansker.

Sør-Varanger har 18 barnehager, 15 kommunale og 3 private. Til sammen hadde 531 barn plass pr 15.12.12, 60 i private barnehager og 471 i kommunale barnehager.

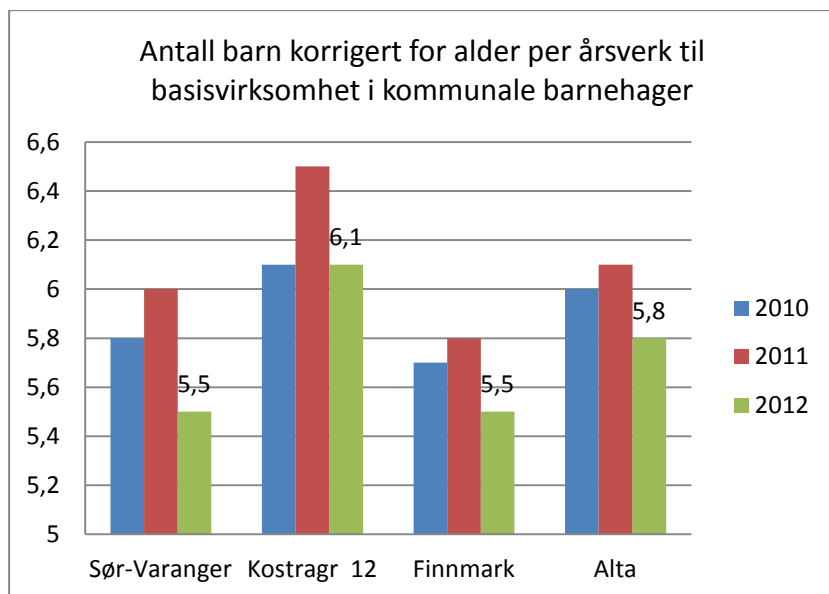
Ved hovedopptaket 2012 kom det inn til sammen 102 søknaden om barnehageplass (138 søknader i 2011). Sør-Varanger kommune innfridde i 2012 retten til barnehageplass. I tillegg fikk ca 60 barn utenfor retten tilbud om plass. Problemstillingen for kommunen er om alle som har behov skal få tilbud om barnehageplass, også de utenfor retten til barnehageplass, altså barn født etter 1 september i kommende opptaksår. Dette har kommune pr dato ikke plasser til å innfri. Ved årsslutt hadde alle som hadde behov for barnehageplass i 2012 fått et tilbud.

Følgende barnehager hadde ledige plasser: Skogfoss -, Bugøynes- og Smålaksen barnehage i Neiden.

	Sør-Varanger	Kostragr 12	Finnmark	Alta
Andel barn 1-5 år med barnehageplass	95,6	92,2	90,3	89
Andel barn 0-5 år med barnehageplass	80,5	78	77,8	75,8
Andel barn 0 år med barnehageplass i forhold til innbyggere 0 år	5,5	5,7	9,3	9,6
Andel barn 1-2 år med barnehageplass i forhold til innbyggere 1-2 år	89,2	83,3	82,7	81
Andel barn 3-5 år med barnehageplass i forhold til innbyggere 3-5 år	99,4	97,8	95,2	94,4
Andel barn i kommunale barnehager i forhold til alle barn i barnehage	88,7	76,3	71,5	47,2
Andel barn i barnehage med oppholdstid 33 timer eller mer per uke	98,3	92,5	96,3	96,1
Andel barn i barnehage med oppholdstid 32 timer eller mindre per uke	1,7	7,5	3,7	3,9
Andel minoritetsspråklige barn i barnehage i forhold til alle barn med barnehageplass	8,5	8,1	8,5	6,8

7.3.1 Bemanning og stabilitet i barnehagesektoren

Kommunestyret har vedtatt at grunnbemanningen i barnehagene skal være en styrer i hver barnehage samt 100 % pedagogisk leder, 100 % barnehagelærer og 100 % barne- og ungdomsarbeider pr. 18 plasser.

I forhold til landsnormen er dette god satsing (nasjonalt mål er innen 2020). Kommunen klarer pr i dag ikke å innfri vedtaket hva angår kompetanse. Den vedtatte bemanningsnorm er et viktig rekrutteringstiltak som synliggjør kommunens satsing på området.

I 2012 var andelen styrere og pedagogiske ledere med midlertidig dispensasjon 13,1 %. Sammenlignet med 2011, der det var 16,1 % viser dette en positiv utvikling.

Sør-Varanger kommune hadde i overordnet plan for reduksjon av sykefravær for 2012 særlig prioritert pleie og omsorgssektoren. Rådmannen har besluttet at barnehagene skal inn med samme satsing i for 2013. Barnehagene har slitt med høyt sykefravær over mange år, fraværet er en stor belastning for tjenesten vi skal yte, for ansatte som alltid er på jobb, og det er en belastning for de som står for fraværet.

Barnehagene må ha fokus på arbeidsmiljø, arbeidsglede og trivsel og må lære og se til de barnehagene som har lavt fravær. Medansvar blir et nøkkelord for arbeidsmiljøet.

Laveste sykefraværspersent i 2012 hadde Lisadellhaugen barnehage (1 avdeling) og Kirkenes barnehage (4 avdelinger) på henholdsvis 1.3 % og 3 %. Høyeste sykefraværspersent i en barnehage var på 26.4 %.

Evaluering av fast vikar

3 og 4 avdelings barnehager (Rallaren, Sandnes, Knausen, Hesseng, Kirkenes, Einerveien og Prestøya) hadde som et prøveprosjekt fast vikar i 2012.

Tilbakemeldingene var at vikar på topp bidro til stabilisering og økt kvalitet i pedagogisk tilbud i barnehagen. Ordningen var rettet mot korttidsfraværet hvor en vikar på topp skulle bidra til å redusere belastningen slik at barnehagene unngikk langtidssykemeldinger. Det er for kort tid til å evaluere effekten av tiltaket etter et år.

Ordningen er ikke videreført i budsjett 2013.

7.3.2 Tilsyn i barnehagene

Kommunen fører det lokale tilsynet ihht Lov om barnehager. Tilsynsplan er fastsatt siste halvår 2012 og første halvår 2013. Etter tilsynet blir det lagd felles rapport fra alle barnehagene.

Tilsynet gjennomføres med utgangspunkt i følgende dokumentasjon fra alle barnehagene:

1. Barnehagens plan for implementering av ny formålsparagraf
2. (Barnehageloven § 1 Formål)
3. Barnehagens årsplan for inneværende barnehageår
4. Barnehagens plan for tilvenning av barn i barnehage
5. Barnehagens plan for veiledning av vikarer og ansatte
6. Barnehagens plan for arbeid med flerspråklige (minoritetsspråklige) barn (viser til
7. overordna handlingsplan for arbeid med flerspråklige (minoritetsspråklige) barn i Sør-Varanger kommune.
8. Barnehagens dokumentasjon på oppfølging av brukerundersøkelsen i 2011 og
9. 2012
10. Barnehagens rutiner for innhenting av politiattest ihht § 19 i Lov om barnehager
11. Barnehagens plan mot mobbing i barnehager (viser til overordna handlingsplan
12. mot mobbing i barnehager)
13. Barnehagens plan for likestilling i barnehagen (viser til overordna
14. handlingsplan for likestilling i barnehagen)
15. Barnehagens rutiner for konstituering av foreldreråd og samarbeidsutvalg(SU)
16. Kopi av innkalling til møte og referat fra møte i barnehagens
17. Samarbeidsutvalg (SU)

7.3.3 Barnehagens åpningstid / ferier

Etter brukerundersøkelse våren 2011 framkom det et behov for utvidet åpningstid bedre tilpasset arbeidslivets behov. Som følge av dette vedtok kommunestyret at det skulle opprettes en forsøksordning for barnehageåret 2012/2013 med utvidet åpningstid på inntil 10 timer per dag i Pasvik barnehage, Kirkenes barnehage og Prestøya barnehage. Kommunestyret presiserte samtidig at barnas daglige oppholdstid ikke skal overstige 9 timer. Forsøksordningen skal evalueres våren 2013.

7.3.4 Samisk språk og kultur i barnehagene

Sandnes barnehage har en avdeling som bygger på samisk språk og kultur. Det er et mål at Sandnes barnehage skal bli en tospråklig samisk / norsk barnehage, med en samisk avdeling. Det er et mål at hele personalgruppen på samisk avdeling skal være samisktalende. Utfordringen har vært å ansette samisktalende personale selv om det gis lønnskompensasjon i stillingene.

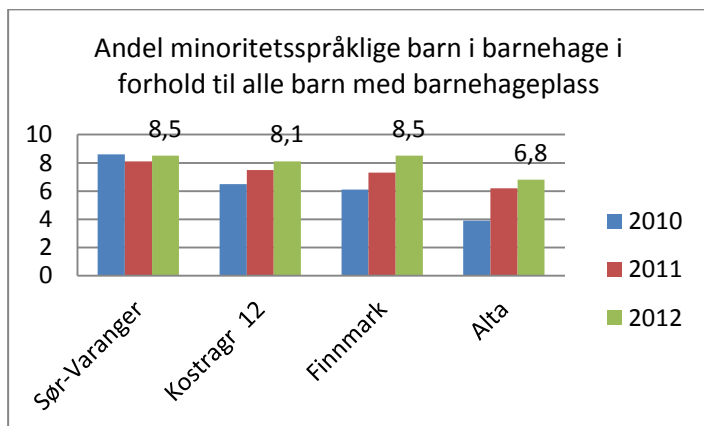
Barnehagene i Bjørnevatn, Sandnes, Kirkenes og Prestøya deltar i kulturskolens joikeprosjekt. Joikeprosjektet er rettet mot styrking av samisk språk og kultur i barnehagene, hvor målgruppa er alle barn. Et prosjekt som inkluderer alle og løfter frem det samiske som verdifullt, og som gjennom dette skal styrke samiske barns identitet. Kompetanseoppbygging for ansatte, mht samisk språk og kultur – hvor joik, historie og kulturforståelse er satt på agendaen. Prosjektet

gjør oss mer robuste i forhold til å ivareta samisk språk og kultur både for norske og samiske barn – i en tid hvor det å rekruttere kvalifisert (samisktalende) personell kan være utfordrende.

7.3.5 Arbeid med flerspråklige (minoritetsspråklige) barn i Sør-Varanger

Pr utgangen av var det 45 minoritetsspråklige barn i barnehagene.

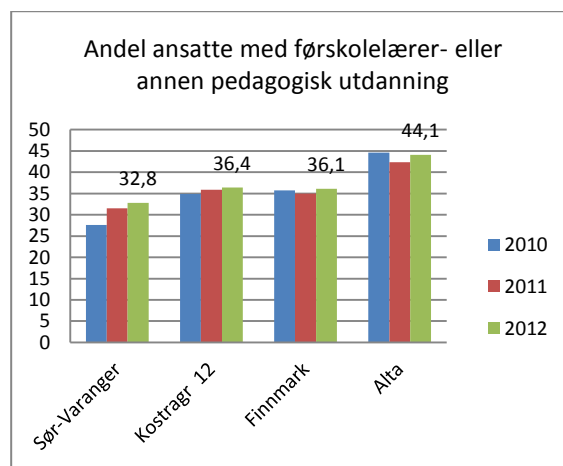
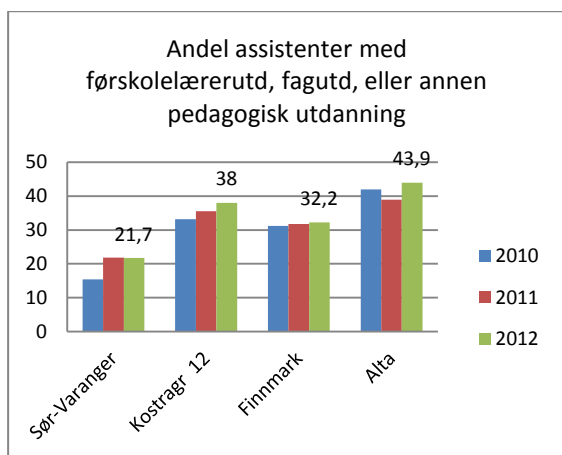

Med minoritetsspråklige barn i barnehage menes i denne sammenheng barn med annet morsmål enn norsk, samisk, svensk, dansk eller engelsk.

Sør-Varanger kommune har egen handlingsplan for arbeid med flerspråklige/minoritetsspråklige barn med et mål om at barnehagene skal støtte at barn bruker sitt morsmål og samtidig arbeide aktivt med å fremme barnas norskspråklige kompetanse. (*Rammeplan, 2011, s.35*).

7.3.6 Kompetanseutvikling i barnehagene i 2012

Personalets faglige og personlige kompetanse er barnehagens viktigste ressurs og en forutsetning for at barnehagen skal være en god arena for danning, omsorg, lek, læring og sosial utjevning. Kunnskap om barns utvikling og læringsstrategier på ulike alderstrinn er nødvendig for å kunne drive en pedagogisk virksomhet som gir alle barn gode utviklingsmuligheter.

Et barnehagetilbud av høy kvalitet kan bidra til sosial utjevning, tidlig innsats og livslang læring. Både fysisk og psykisk helse hos barn må være i fokus, som en integrert del av den pedagogiske hverdagen i barnehagene.

Barnehagens bevisste og kontinuerlige arbeid med verdier som vennskap og tilhørighet, toleranse, mangfold og inkludering og deltakelse, er avgjørende for å nå målet om barnehage tilbud av høy kvalitet.

Sør-Varanger kommune har innført Kvello – modellen, en modell med målrettet tidlig innsats for barn i barnehager og skoler fra mars-10.

Gjennom kompetansesatsing i Sør-Varanger kommune skal vi styrke personalets kompetanse i arbeidet med å få felles ståsted for implementering av Kvello-modellen, og omsette kompetansen i praktisk arbeid i barnehagene.

Ved å delta i dette tverrfaglige samarbeidet skal vi øke sannsynligheten for at tiltak med best mulig effekt tas i bruk, ettersom barn med særskilte behov har muligheten for å "bli sett" i større grad enn tidligere.

I 2012 var følgende satsningsområde innen kompetanseutviklingsprioritet:

- Barnehagens nye formålsparagraf
- Kvello-modellen, spesiell satsing på samspillsobservasjoner
- Språkmiljø og språkstimulering i barnehagen
- Barnehagen – en lærende organisasjon
- Samarbeid og sammenheng mellom barnehage og skole

Private barnehager deltar på lik linje med kommunale barnehager i kommunens kompetanseutvikling av barnehageansatte.

7.3.7 Barnehagestrukturen

Innspill til ny barnehagestruktur i Sør-Varanger var til høring i alle barnehagene der både foreldre og ansatte uttalte seg gjennom barnehagenes samarbeidsutvalg.

Til tross for gode innspill om kvalitet i små barnehager var rådmannens faglige vurdering at 1 og 2 avdelingers barnehager skal legges ned, og at vi satser på 6 avdelinger barnehager ved nybygg.

Ved å bygge større enheter har vi større mulighet til å sikre stabile og kvalitetsmessige fagmiljø.

Kommunestyret vedtok ny barnehagestruktur i 2012. Her ble det besluttet å bygge ny 6 avdelings barnehage i Skytterhuslia, samtidig som avdeling Trollebo ved Prestøya barnehage, Lisadellhaugen barnehage, Bjørnevatn barnehage og Hesseng flerbrukssenter barnehage blir lagt ned.

Bygging av Skytterhusfjellet barnehage startet i 2012. Barnehagen får 6 avdelinger, fordelt i 3 enheter og skal være klar til å ta imot barn i alderen 0-6 år i august 2013. Barnehagen er en nyvinning på barnehagefeltet og bygges etter en ide om å kombinere små barnehagers intime stemning, med nyere barnehagers fleksible muligheter. Barnehagen blir moderne utstyrt, blant annet med fasiliteter som teatersal, sanserom og klimarom. Barnehagen skal tilby barn og voksne et leke- og læringsmiljø som både er trygt og spennende. Med sin

beliggenhet midt i naturen, vil barnehagen være i hjertet av det gode liv - på fjellet, ved vannet og i skogen.

7.3.8 Økonomisk måloppnåelse

	Sør-Varanger	Kostragr 12	Finnmark	Alta
Netto driftsutgifter barnehagesektoren i prosent av kommunens totale netto driftsutgifter	10	11,8	11,8	14
Netto driftsutgifter til barnehager per innbygger	5 793	6 841	6 903	7 415
- herav avskrivninger (i prosent)	2	2,2	1,8	1,9
Brutto investeringsutgifter til barnehagesektoren per innbygger	2 481	373	623	124
Netto driftsutgifter per innbygger 1-5 år i kroner, barnehager	105 369	116 300	119 812	106 572
Korrigerte oppholdstimer per årsverk i kommunale barnehager	10 502	11 010	10 512	11 495
Korrigerte brutto driftsutgifter i kroner per barn i kommunal barnehage	135 399	153 261	164 112	149 362
Korrigerte brutto driftsutgifter til kommunale barnehager per korrigert oppholdstime (kr)	43	51	53	49
Andel ansatte med førskolelærerutdanning	27,1	33,2	31,5	40,1
Andel ansatte med annen pedagogisk utdanning	5,7	3,2	4,6	4
Andel styrere og pedagogiske ledere med godkjent førskolelærerutdanning	77	86,6	80,7	94,4
Andel styrere med annen pedagogisk utdanning	27,8	8,5	15,7	7,1
Andel pedagogiske ledere med annen pedagogisk utdanning	2,3	4,4	5,2	1,7
Andel assistenter med førskolelærerutd, fagutd, eller annen pedagogisk utdanning	21,7	38	32,2	43,9
Andel ansatte menn til basisvirksomhet i barnehagene	9,8	5,4	8,4	7,8
Fordeling av finansiering for kommunale plasser:				
Oppholdsbetaling	18,9	15,1	14,8	15,6
Statstilskudd	0,9	1,4	1,7	3,1
Kommunale driftsmidler	80,3	83,5	83,5	81,3

Sør-Varanger kommune har lave driftskostnader knyttet til barnehager sammenlignet med øvrige kommuner. Noe av dette kan forklares med at kommunen har lavere andel ansatte med førskolelærer eller annen pedagogisk utdanning.

Som de fleste kommunene benytter Sør-Varanger seg av maks sats for oppholdsbetaling i barnehagene og det gis 30% søskenmoderasjon. Høy sats for oppholdsbetaling og lave kostnader per barnehageplass gjenspeiles ved at den kommunale andelen av driftsmidlene blir lav i forhold til sammenligningskommunene.

Økonomisk oversikt - barnehager	Regnskap 2012	Regulert budsjett 2012	Forbruk i %	Regnskap 2011
Driftsinntekter				
Brukerbetalinger	-10 403	-10 445	99,60 %	-10 079
Overføringer med krav til motytelse	-6 171	-3 289	187,60 %	-5 756
Andre overføringer	-60	-32	190,48 %	-10
Bruk av bundne fond	-344	-145	237,31 %	-377
Sum driftsinntekter	-16 978	-13 766	123,34 %	-15 845
Lønnsutgifter	44 157	41 774	105,70 %	41 424
Sosiale utgifter	7 117	5 047	141,00 %	4 714
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	2 504	2 331	107,41 %	2 956
Overføringer	452	346	130,77 %	564
Avsatt til bundne fond	102	0		207
Sum driftsutgifter	54 333	49 499	109,77 %	49 662
SUM funksjon 201 og 211	37 193	35 733	104,08 %	33 816

I tillegg til drift av kommunale barnehager utbetaler Sør-Varanger kommune 6,5 mill kroner i tilskudd til ikke kommunale barnehager.

Regnskapet for barnehagesektoren viser et samlet merforbruk på om 1,46 mill kroner. Merforbruket skyldes i all hovedsak høyere kostnader knyttet til pensjon enn budsjettet.

7.4 Kultur, idrett og bibliotek

Kultur- og idrettstilbudet og bibliotek er organisert av virksomhetene Allmenn kultur og Sør-Varanger biblioteket.

7.4.1 Bemanning

Virksomhet	Årsverk
Allmenn Kultur	6,4
Biblioteket	6,6

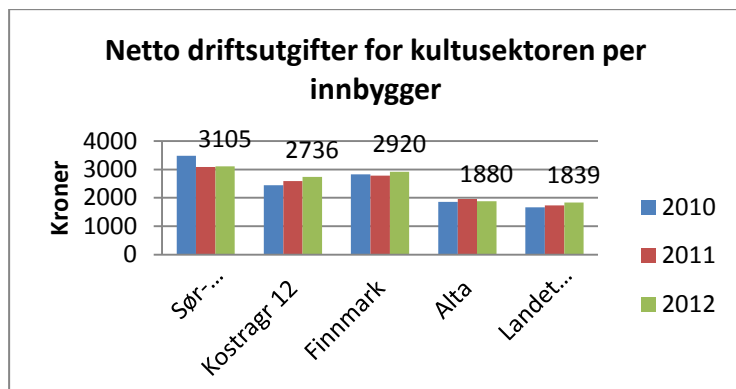
7.4.2 Tjenester og oppgaver

Allmenn kultur omfatter kultursenteret Basen, ungdomsklubb i Bjørnevatn og Bugøynes, kulturtiltak for funksjonshemmede samt konsulenttjenester innenfor idrett og kultur.

Sør-Varanger bibliotek omfatter hovedbibliotek i Kirkenes, Svanvik filial og Bugøynes filial. I tillegg kjøpes bibliotekstjenester fra Tana/Nesseby bokbuss for distriktene Bugøyfjord og

Neiden. Virksomheten yter bibliotek tjenester til kommunens innbyggere i henhold til bibliotekloven.

Sør-Varanger kommune prioriterer kultur og idrett høyt, spesielt dersom en sammenligner med Alta. Kommunen har høyest utgifter pr innbygger til kultursektoren og utgiftene ligger omtrent på samme nivået som i 2011. Kommunen bruker om lag 5,4 % av kommunens driftsutgifter på kultursektoren, det tilsvarer kr 3 105 pr innbygger.

Fordeling av netto driftsutgifter innenfor kultursektoren i prosent av totale utgifter til kultursektoren	Sør-Varanger	Kostragr 12	Finnmark	Alta	Landet uten Oslo
Aktivitetstilbud barn og unge	8,6	8,2	8,3	9,8	9,1
Folkebibliotek	17,7	15	15,6	19,7	14,7
Kino	3,6	1,8	0,8	-1,8	0,6
Museer	6,3	4,2	5,7	3,5	3,5
Kunstformidling	2,3	1,6	1,9	0,9	6,4
Idrett	19,9	20,7	11,3	23,8	11,5
Kommunale idrettsbygg og idrettsanlegg	20,4	16,9	20,8	21,6	18,1
Kultur- og musikk skoler	11,9	13,3	12,9	14	14,8
Andre kulturaktiviteter	9,4	10,2	11	7,2	12,1

7.4.3 Folkebibliotek

Grunnlagsinformasjon	Sør-Varanger	Kostragr 12	Finnmark	Alta	Landet uten Oslo
Netto driftsutgifter til folkebibliotek i prosent av kommunens totale driftsutgifter	0,9	0,7	0,7	0,7	0,6
Netto driftsutgifter til folkebibliotek per innbygger	548	410	454	369	271
Utlån alle medier fra folkebibliotek per innbygger	5,9	4,8	4,2	3,5	4,9
Bokutlån fra folkebibliotek per innbygger i alt	4,3	3,2	3	2,3	3,4
Barnelitteratur, antall bokutlån barnelitteratur per innbygger 0-13 år	9,6	8,6	7,5	5,7	9,6

Voksenlitteratur, bokutlån voksenlitteratur per innbygger 14 år og over	3,3	2,1	2,1	1,4	2,1
Utlån, andre media i alt fra folkebibliotek per innbygger	1,5	1,5	1,2	1,2	1,5
Omløpshastighet barnebøker i folkebibliotek	1	0,7	0,5	2,2	1,3
Omløpshastighet skjønnlitteratur for voksne i folkebibliotek	1,1	0,5	0,3	1,7	0,8
Tilvekst alle medier i folkebibliotek per 1000 innbygger	313	341	420	177	262
Besøk i folkebibliotek per innbygger	5,4	5,1	4,1	5,6	4,2
Medie- og lønnsutgifter i folkebibliotek per innbygger, konsern	404	308	347	210	217
Årsverk, antall innbyggere per årsverk i folkebibliotek	1 468	2 003	1 632	2 807	2 900

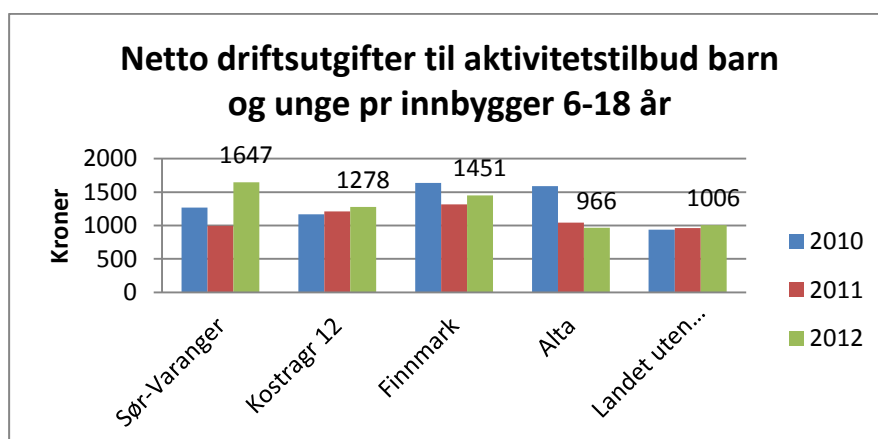
Sør-Varanger kommune har høyere utgifter til folkebibliotek og flere årsverk pr innbyggere enn alle dem vi sammenligner oss med. Samtidig har kommunen positive besøkstall og utlånsstatistikk.

Biblioteket yter russiskspråklige bibliotektenester utenfor kommune regionen. Tjenesteytingen gis til Finnmark og Troms, og det er tilført kr. 650 000,- i eksterne midler. Det gir vesentlige utslag i bl.a tilvekst alle medier, samt medie- og lønnsutgifter pr. innbygger. Tilveksten er på vel 1000 ex for denne tjenesten.

Det ble lånt ut 58 434 enheter i 2012. Av dette ble det lånt ut 14 487 enheter til 51 eksterne bibliotek i Finnmark, Troms og landet for øvrig fra den russiske bibliotektenesten i Sør-Varanger. 32 % av tilveksten av bøker/ media er relatert til den russiske bibliotektenesteytingen, og finansieres eksternt av prosjektmidler.

Det har vært 50 arrangement, med totalt 1 995 besøkende, 284 skoleklasser og gruppebesøk med 3 077 besøkende. Biblioteket hadde 3 store arrangement for eldre, finansiert av Den Kulturelle Spaserstokk, og samarbeidet med pensjonistklubber. Ett meget populært tiltak, som er etterspurt. Prosjektet Den Kulturelle Nistepakke med Leseløft i Arbeidslivet ble påbegynt høsten 2012, og avsluttes i 2013. Prosjektet er fullfinansiert av Nasjonalbiblioteket.

7.4.4 Aktivitetstilbud til barn og unge

Sør-Varanger kommune brukte i 2012 mer penger til aktivitetstilbud til barn og unge pr innbygger i målgruppa, 6-18 år, sammenlignet med andre kommuner. I all hovedsak omfatter denne oversikten ungdomsklubbene, inkludert Basen og utgifter til Ungdomsrådet. Utgiftene knyttet til aktivitetstilbud til barn og unge har økt det siste året. Økning i nettoutgiftene har sammenheng med at alle stillinger har vært besatt hele året, i tillegg er Ungdomsrådet på plass, musikkbinge er etablert og en har leid midlertidig lokaler til ungdomsklubben i Bjørnevatn.

7.4.5 Økonomisk resultat aktivitetstilbud barn og unge

	Regnskap	Budsjett	Regnskap	Forbruk
Virksomhet	2011	2012	2012	i %
Allmenn kultur	11 697	5 216	5 479	105 %
Biblioteket	5 063	5 326	5 160	97 %

Tall i 1000 kroner	Regnskap 2012	Budsjett 2012	Forbruk i %	Regnskap 2011
Brukerbetalinger	-53	-40	133 %	-45
Andre salgs- og leieinntekter	-168	-200	84 %	-172
Overføringer med krav til motytelse	-1 934	-1 662	116 %	-2 405
Andre statlige overføringer	-360	-360	100 %	-360
Andre overføringer	-200	-100	200 %	-20
Bruk av fond	-1 530	-1 365	112 %	-126
Sum inntekter	-4 245	-3 727	114 %	-3 128
Lønnsutgifter	6 006	5 577	108 %	5 856
Sosiale utgifter	976	619	158 %	633
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	5 401	5 554	97 %	5 059
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon	68	234	29 %	989
Overføringer	2 317	2 286	101 %	7 711
Fordelte utgifter	-397	0		-640
Avsatt til fond	513	0		280
Sum utgifter	14 884	14 269	104 %	19 887
Virksomhet 2500,2700	10 639	10 542	101 %	16 759

Allmenn kultur har et merforbruk på kr 260 000, mens biblioteket har et underforbruk på kr 160 000. Samlet for disse enhetene gir dette et regnskapsmessig merforbruk på i underkant av kr 100 000. Når en tar hensyn til avvik på sosiale utgifter ligger forbruket i virksomhetene innenfor budsjetterte rammer.

Sosiale utgifter fremkommer med et merforbruk på i overkant av kr 350 000 som skyldes at premieavviket er utgiftsført på virksomhetene, men er budsjettert sentralt. Viser til eget punkt i årsmeldingen som omhandler pensjon.

8 Pleie- og omsorgstjenestene

8.1 Bemanning og organisering

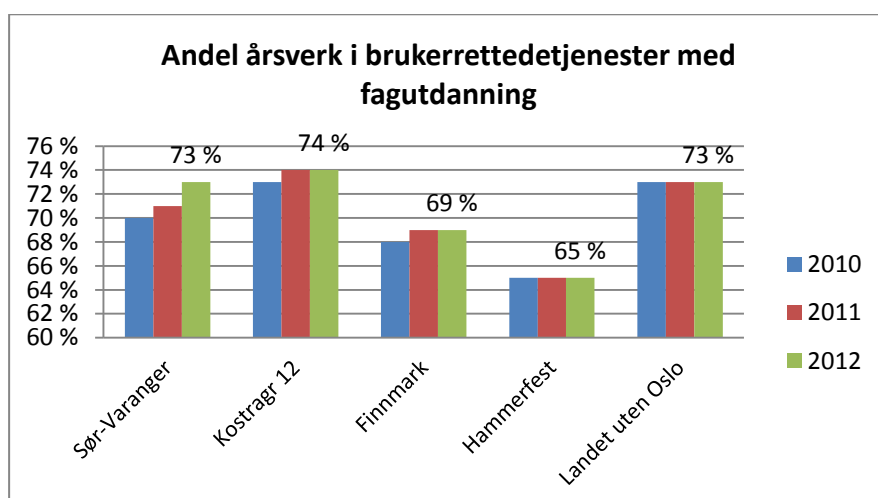
Omsorgstjenestene er organisert i fire virksomhetsområder Wesselborgen sykehjem, Prestøyhjemmet sykehjem, Tjenesten for funksjonshemmede og Hjemmebasert omsorg

Det er 280,1 årsverk og 444 stillinger knyttet til omsorgstjenestene fordelt på følgende stillinger:

Stillingstype	Årsverk
Sykepleiere	54
Vernepleiere	7
Helsefagarbeidere	147,63
Kreftsykepleier	1
Assistent	30,67
Kokker	4,5
Ergoterapeuter	2,4
Pedagoger	1,7
Aktivitør	1,8
Sekretær	1,5
Konsulent	1,5
Avdelingsledere	22,4
Virksomhetsledere	4
Sum	280,1

Av disse årsverkene er 34 % fulle stillinger, 37 % er mellom 50 og 100 % stillinger og 29 % er stillinger under 50 %.

Av de 444 stillingene er om lag 100 stykker vakante. Mange av disse er deltidsstillinger under 50 %. Flere av helsefagarbeiderstillingene er besatt av ufaglærte.

Sør-Varanger kommune har en positiv utvikling i andel årsverk i pleie og omsorg med fagutdanning. Av ansatte som har inngått skriftlig arbeidsavtale om ansettelse utover 1 uke har kommunen en stor andel med fagutdanning i forhold til sammenlignings kommuner.

8.2 HMS

8.2.1 Medarbeiderundersøkelsen i omsorgstjenestene - våren 2012

Resultatene fra medarbeiderundersøkelsen i 2012 er positive og gir uttrykk for at medarbeidertilfredsheten i omsorgstjenesten er god og stabil. På en skala fra 1 til 6, der 6 er høyest, ligger gjennomsnittelig tilfredshet på 4,7 for Hjemmetjenester og 4,6 for Sykehjemmene. Medarbeidertilfredsheten ligger på nivå med gjennomsnittet for Kommune-Norge (landet) som var 4,6 for begge tjenestene.

PLO Hjemmetjenester. Svar: 71 % PLO institusjon. Svar: 61 %	PLO Hjemmetjenester		PLO institusjon	
	SVK	Snitt Norge	SVK	Snitt Norge
Organisering av arbeidet	4,7	4,5	4,7	4,5
Innhold i jobben	5	5	5	5
Fysiske arbeids forhold	4,2	4,2	4	4,2
Samarbeid og trivsel med kollegaene	5,1	5	5,1	5
Mobbing, diskriminering og varsling	4,9	5	4,8	5
Nærmeste leder	4,6	4,6	4,7	4,6
Medarbeidersamtale	5,1	4,8	4,9	4,8
Overordnet ledelse	3,9	4	3,9	4
Faglig og personlig utvikling	4,6	4,3	4,4	4,3
Systemer for lønns- og arbeidstidsordninger	4,1	4	3,9	4
Stolthet over egen arbeidsplass	4,9	4,8	4,8	4,8
Helhetsvurdering	4,7	4,6	4,8	4,6
Snitt totalt	4,7	4,6	4,6	4,6

8.2.2 Sykefravær i omsorgstjenestene

Omsorgstjenestene har over år slitt med høyt sykefravær. I 2012 har omsorgstjenestene deltatt i et prosjekt med NAV arbeidslivssenter hvor målet var reduksjon av sykefravær.

Nav arbeidslivssenter gikk gjennom regelverket rundt sykefravær og oppfølging for alle ansatte. Alle ansatte på hver avdeling kartla sammen med sin nærmeste leder hvilke utfordringer de hadde på sin arbeidsplass. På bakgrunn av denne kartleggingen ble det laget en handlingsplan for hver avdeling.

Ledere og tillitsvalgte gjennomførte sammen med NAV arbeidslivssenter evalueringer underveis av planen. Arbeidsmiljø, nye rutiner og medarbeiderskap har hatt stor fokus i handlingsplanene. Personalmøter har vært brukt godt til å jobbe med planene, og de fleste har oppnådd en stor reduksjon i sykefraværet. De ansatte ser også effekten av dette i en bedre hverdag. Det er større arbeidsglede, mange kompetansehevende tiltak er satt i verk og dette gir større mestrings følelse.

Ved evalueringen i juni var det reduksjon i sykefraværet ved to av de største virksomhetene og i desember var det også reduksjon ved en tredje virksomhet.

Ved evalueringen i juni og desember slet TFF fortsatt med relativt høyt fravær. Det kan være flere årsaker til dette. TFF har tatt imot flere ansatte med helseplager som er omplassert fra andre virksomheter. Selv om disse fungerer bedre ved TFF, er de ikke helt friske. Selv om TFF ikke har nådd sine mål, jobbes det svært godt med felles rutiner, kompetanseplan og personalmøter brukes til intern opplæring. Det er jevnlig felles sosiale aktiviteter og de har som mål å ha en helsefremmende arbeidsplass.

Bugøynes omsorgssenter har hatt en økning i sykefraværet. Dette skyldes i hovedsak planlagt fravær i forbindelse med operasjoner og fravær på grunn av kronisk sykdom.

NAV arbeidslivssenter tilbyr ekstra bistand i 6 måneder i 2013 til disse avdelingene.

Sykefravær	2011	2012
Wesselborgen	17,7 %	10,7 %
Kjøkkenet	6,7 %	3,6 %
Utsikten	7,2 %	6,8 %
Prestøyhjemmet	12,3 %	9,7 %
Tjenesten for funksjonshemmede	11,6 %	15,6 %
Villa aktiv	24,9 %	8,0 %
Hjemmebasert omsorg	10,8 %	7,3 %
Bugøynes omsorgssenter	6,0 %	11,1 %
Samlet	12,2 %	9,1 %

8.3 Tjenester og oppgaver

Kommunen har et lovpålagt ansvar å sørge for helse- og omsorgstjenester til befolkningen. Tjenestene innenfor dette området er i hovedsak regulert i henhold til lov om kommunale helse – og omsorgstjenester m.m. (helse – og omsorgstjenesteloven). Dagsenter opphold, omsorgsbolig, trygghetsalarm og matombringning er ikke lovpålagte tjenester.

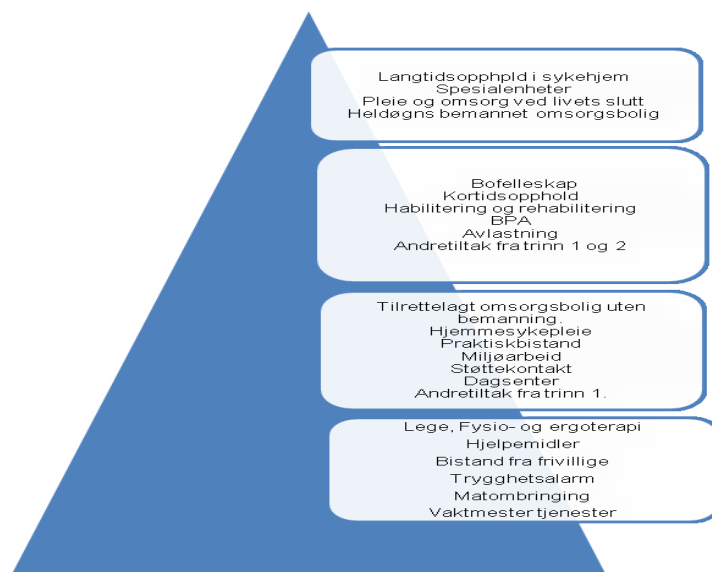
Omsorgstjenestene består av tjenestene:

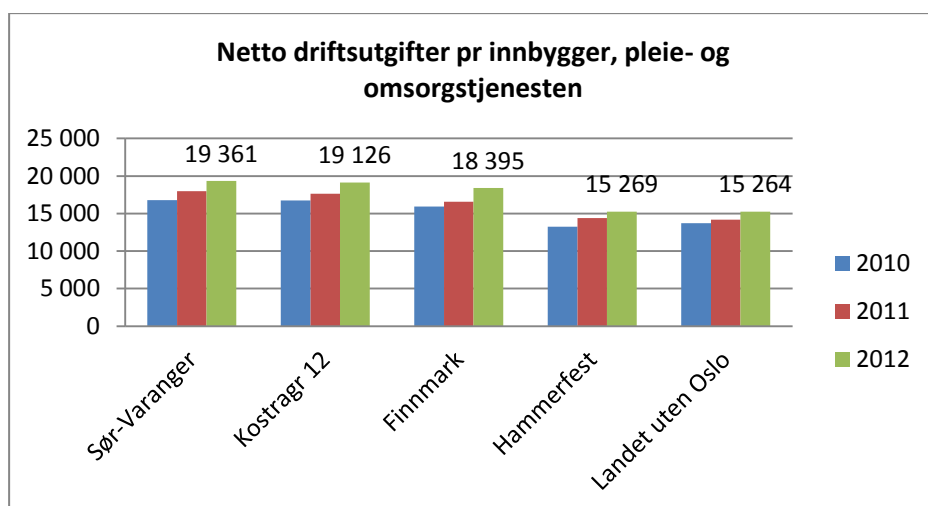
- Sykehjemstjenester
- Hjemmesykepleie
- Praktisk hjelp i hjemmet

- Miljøarbeid
- Trygghetsalarmer
- Omsorgsboliger med og uten fast bemanning.
- Brukerstyrt personlig assistent
- Omsorgslønn
- Støttekontakt og treningskontakt.
- Avlastnings tjenester
- Dagsentrer tilpasset demente og funksjonshemmede eldre
- Kjøp av bo- og omsorgstjenester
- Kjøp av avlastningstjenester for barn med spesielle behov
- Ambulerende vaktmester tjenester
- Matombringning

Omsorgstjenestene er delt inn i en omsorgstrapp. Hensikten med dette er å gi tjenester på lavest effektive omsorgsnivå. Noe som innebærer at tjenestene gis på riktig nivå etter brukerens behov og at en skal kunne fylle på med tjenester ettersom behovet øker. Des færre trinn det er i trappa, vil en raskere måtte tilby omfattende og kostbare tjenester til brukerne som hadde klart seg med tjenester på et lavere nivå.

Utgifter pr mottaker	Sør-Varanger	Kostragr 12	Finnmark	Hammerfest	Landet uten Oslo
Brutto driftsutgifter pr mottaker av kommunale pleie og omsorgstjenester	363 290	392 382	378 982	367 821	359 465
Brutto driftsutgifter pr mottaker av hjemmetjenester	207 725	236 920	226 497	187 400	214 268
Bruttodriftsutgifter pr kommunal plass i institusjon	1 111 032	1 130 553	1 118 822	1 102 183	969 722

Sør-Varanger kommune bruker mest penger pr innbygger til pleie og omsorgstjenester av dem vi sammenligner oss med. Samtidig viser Kostra sammenligning at kommunen i 2012 brukte mindre penger pr mottaker av kommunale pleie og omsorgstjenester enn sammenligningskommuner, med unntak av landet uten Oslo. Når det gjelder hjemmetjenester, er det kun Hammerfest som har lavere kostnader pr mottaker i 2012 enn Sør-Varanger. Mens det fremkommer at kommunen har middels høye utgifter pr kommunal institusjonsplass i forhold til sammenligningskommuner.

Grunnlagsinformasjon	2010	2011	2012
Mottakere av pleie- og omsorgstjenester	596	524	573
Hjemmetjenester			
Mottakere av hjemmetjenester 0-66 år	249	180	217
Mottakere av hjemmetjenester 67-79 år	87	85	89
Mottakere av hjemmetjenester 80 år og over	157	158	174
Mottakere av hjemmetjenester i alt	493	423	480
Mottakere av støttekontakt	85	82	66
Pleietrengende med pårørende som mottok omsorgslønn pr. 31.12	22	19	20
Hjemmeboere med høy timeinnsats	16	13	32
Mottakere av matombringning	82	78	88
Mottakere av trygghetsalarm	165	162	174

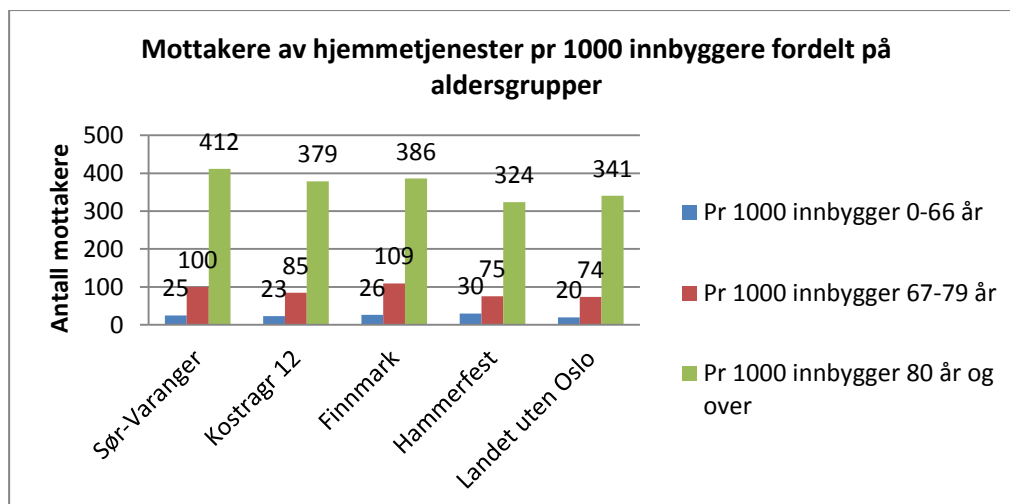

Omsorgsboliger i alt	25	25	25
Institusjon			
Kommunale sykehjemsplasser	99	97	89
Sykehjemsbeboere	95	96	89
Mottakere av avlastning	21	16	26
Institusjonsbeboere på tidsbegrenset opphold	14	16	10
Institusjonsbeboere på langtidsopphold	83	81	80
Plasser i skjermet enhet for personer med demens	17	17	17
Plasser avsatt til rehabilitering i institusjon	5	4	9
Plasser avsatt til tidsbegrenset opphold i institusjon	19	17	17
Rom i institusjon	99	97	89
Rom for en beboer i institusjoner	99	97	89
Brukertilpasset enerom med bad/wc	50	70	48

Kostra tallene viser økning i mottakere av pleie og omsorgstjenesten fra 2011 til 2012. Innenfor hjemmebaserte tjenester er det kun antall mottakere av støttekontakt som går ned.

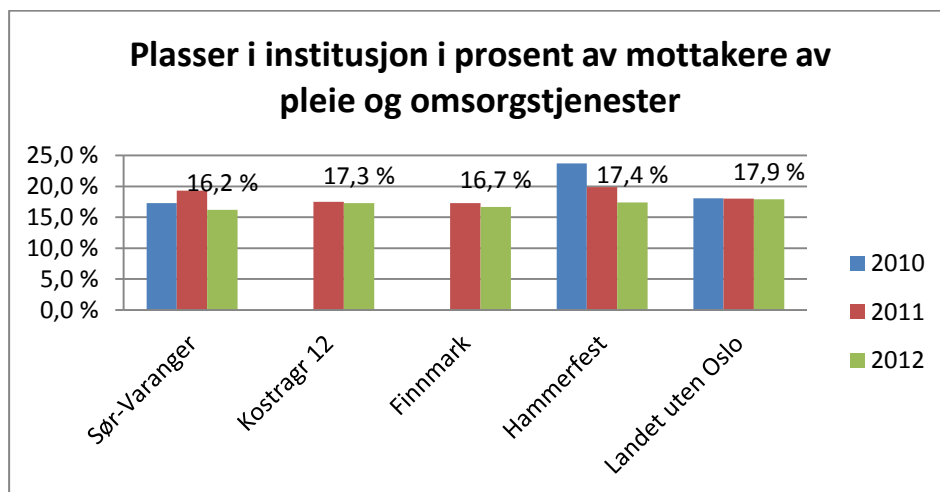
Kommunen hadde ved utgangen av 2012 av 72 langtidsplasser og 17 kortidsplasser. I løpet av året er det redusert med 8 langtidsplasser ved Wesselborgen.

Tall fra Profil	Andel mottakere under 67 år
Kommunal avlastning	93 %
Støttekontakt	60 %
Privat omsorg der omsorgsgiver mottar omsorgslønn.	86 %
Brukerstyrt personlig assistent	100 %
Både hjemmesykepleie og praktisk bistand	20 %
Bare hjemmesykepleie	77 %
Bare praktiskbistand (hjemmehjelp)	37 %
Høyt timetall (over 35,5 timer per uke)	68 %

Sammenlignet med andre kommuner har Sør-Varanger forholdsvis mange mottakere av hjemmetjenester i alle aldersgruppene.

Kommunen reduserte med 8 langtidsplasser i 2012 og Sør-Varanger har nå færrest sykehjemsplasser i forhold til mottakere av pleie- og omsorgstjenester av dem vi sammenligner oss med. Av alle som mottok pleie- og omsorgstjenester i kommunen hadde 16,2 % plass i institusjon, det er en nedgang på nesten 3 % fra 2011.

Antall iverksatte i vedtak i sykehjem – tall fra Profil	2011	2012
Kortidsopphold i sykehjem	129	128
Langtidsopphold i sykehjem	25	22
Avlastningsopphold i sykehjem	19	19

8.4 Mål og måloppnåelse

Fokusområdene for 2012 for omsorgstjenestene har vært kompetanseheving og fagutvikling for å håndtere samhandlingsreformen, HMS arbeid med særlig fokus på sykefravær og kvalitetsutvikling.

Sør-Varanger kommune er vertskommune for Utviklingssentret for hjemmetjenester i Finnmark. Dette er en nasjonal satsing og totalt finnes det 39 Utviklingssentre i Norge som alle er underlagt Helsedirektoratet, men virker via sine vertskommuner. Satsingen er satt i gang for å stimulere til forpliktende samarbeid på tvers av utdanningsinstitusjoner, kommune, fylkesmann og stat.

Hovedmålet til utviklingssentret er å være en pådriver for kunnskap, kvalitet og tilrettelegge for forskning i hjemmetjenester i fylket. Utviklingssentret har tett samarbeid med Utviklingssenter for sykehjem som er lokalisert i Alta kommune, slik at både hjemmetjenestene og sykehjemmene i Sør-Varanger er en del av utviklingssentret.

Omsorgstjenesten har satset på kompetanseheving de siste årene og hadde i 2012 fem ansatte som ble ferdig utdannet sykepleiere og ni vil være ferdige i 2013.

Mål	Tiltak	Beskrivelse	Måloppnåelse
Kompetanseheving hos ufaglærte	Prøve ut to modeller for assistent opplæring Motivere assistenter til å delta på Helsefagarbeider Utdanning gjennom å tilrettelegge for flere veier til fagbrev.	Prosjekt "Dette må du kunne" er et opplæringstilbud til assistenter som arbeider innen pleie- og omsorgstjenesten. Prosjektet "Trygg i din rolle" for ufaglærte. Nasjonalt kompetanse for aldring og helse sitt prosjekt "Jeg vil bli helsefagarbeider- med ABC til fagbrev» Kirkenes Videregående skole sitt tilbud via OPUS.	Gjennomført i samarbeid med Nasjonalt senter for aldring og helse. 22 deltagere. Gjennomført i samarbeid med Kirkenes videregående skole. 11 deltagere 29 assistenter holder deltok i 2012. Flere av disse tar fagbrev i 2013. 6 assistenter har deltatt og vil ta fagbrev i 2013 og 2014. Tiltakene videreføres i 2013
Kompetanseheving hos helsefagarbeidere	Stimulere til deltagelse på fagskole	Oppstartseminar i kommunen, deretter foregår undervisning på nett. I mellomperiodene er det oppgaver og veiledning og innsendinger per nett. Sør-Varanger kommune har deltagere på studiene psykisk helsearbeid, eldre omsorg og rehabilitering.	I 2012 deltok 11 stykker. Videreføres i 2013.
Kompetanseheving innen demensomsorg	Ta i bruk opplæringsmateriell Demensomsorgens ABC utarbeidet av Nasjonal kompetansesenter for aldring og helse	De ansatte deltar i tverrfaglige studiegrupper og gjennomgår studie materialet som er fordelt i tre permer. Oppstartssamlinger med undervisning fra Aldring og helse.	Igangsatt og videreføres 2013. 45 deltagere.
Stabilisere lederne i omsorgstjenesten	Lederopplæring som bidrar til at avdelingslederne mestrer leder rollen og gir mulighet til å håndtere utfordringene i samhandlingsreformen.	Alle avdelingslederne har deltatt i lederutviklingsprogrammet "veksthus for ledere" i regi av KS-K og universitetet i Tromsø. Et program i to deler som gir 60 studiepoeng. Lederprogrammet vektlegger de utfordringer	Har ført til at lederne har fått verktøy til å kunne identifisere, analysere og sette i verk tiltak for å løse de utfordringer avdelingene står ovenfor. Programmet

		flate strukturer og 2 nivå organisasjoner gir kommunale organisasjoner. Virksomhetslederne deltok på del 1 som ble avsluttet våren 2012.	avsluttes våren 2013.
Etablere dag tilbud til brukere med kognitiv svikt.	Dag aktivitetstilbud	Dag aktivitetstilbud for de eldste utviklingshemmede brukerne. Dette er et tilbud til brukerne som ikke lenger nyttegjør seg av tilbudene ved Grenseprodukter eller Brenselutsalget. Prosjekt inn på tunet, dag aktivitetstilbud for demente på gård.	Etablert i 2012, videreføres i 2013. Etablert høsten 2012. Videreføres 2013.
Gi eldre mulighet til å oppleve profesjonell kunst og kultur formidling på de arenaene de eldre befinner seg.	Den kulturelle spaserstokk	Sør-Varanger kommune fikk tildelt midler for 2012 som skulle gå til seniorkino, litteratur formidling og scenekunst.	Det søkes nye midler i 2013.
Forebygge behov for omsorgstjenester	Prosjekt Forebyggende hjemmebesøk til innbyggere over 75 år.	Det overordnede målet med hjemmebesøkene er å bevare helse, mestringssevne, funksjonsevne, sosialt nettverk og aktiviteter for derigjennom å være lenger uavhengig av bistand og hjelp. Hjemmebesøk kan for eksempel redusere brannfare, fallulykker, skader, helsesvikt og sosial isolasjon hos hjemmeboende eldre.	Prosjektet avsluttet i 2012 med gode resultater. Prosjektet er ikke videreført på grunn av økonomi.
Gi pårørende kunnskap om demens. Skape arena for å møte andre i samme situasjon.	Gjennomføre pårørende skole	Gjennom forelesninger og erfaringsutveksling gis pårørende til personer med demens mulighet til å få kunnskap om demens og etablere nettverk med andre i samme situasjon.	Gjennomført i 2012 i regi av kommunens demensteam og demensforeningen. Videreføres i 2013.
Heve kvaliteten på de hjemmebaserte tjenestene slik at en lykkes med samhandlingsreformen.	Omorganiser tjenesten.	Innføre primærgrupper etter primærgruppepleie modell i hjemmebasert omsorg. På den måten vil en få ned antall tjenesteutøvere rundt hver bruker og kan dermed gi en tetter oppfølging.	Gjennomført i 2012. Videreutvikles i 2013.
Avdekke utfordringer og behov for intermeridiære-/ ø-hjelps plasser	Prosjekt intermeridiær-/ ø-hjelps plasser	Prosjektet gjennomført på prestøyhjemmet. En seng ble etablert som intermeridiær/ ø-hjelps seng.	Prosjektet avsluttet vår 2013. Avdekket behovet og kostnader rundt drift av en slik

			seng.
Utsette behov for innleggelse i sykehjem	GPS til hjemmeboende demente	Avdekke hindringer og prøve ut GPS på hjemmeboende demente.	Gjennomført i 2012. Prosjektet er ikke videreført på grunn av strengt regelverk og dermed få som kan samtykke til å ta dette i bruk.
Forhindre underernæring hos hjemmeboende	Prosjekt ernæring hos hjemmeboende.	Implementere nasjonale retningslinjer, kartleggingsskjema og tilhørende prosedyrer i hjemmebasert omsorg.	Implementert i tjenesten.
Samarbeid med andre kommuner om utfordringer i samhandlingsreformen	Delta i prosjektet Samhandling i Øst.	Se på mulige områder for samhandling med kommunene i Øst-Finnmark ved innføring av samhandlingsreformen.	Avsluttet i 2012. Samhandler på området elektroniske pasientjournaler og innføring av meldingsutveksling
Innføre elektronisk meldingsutveksling	Delta i prosjektet FUNNKe.	Implementering av elektronisk meldingsutveksling mellom kommunene, fastleger og helseforetak	Implementert PLO meldinger mellom fastleger og omsorgstjenestene. Videreføres i 2013
Heve kvaliteten på tjenestene gjennom reflekterte ansatte.	Delta i prosjektet "Samarbeid om etisk kompetanseheving" i regi av KS	Prosjektets hovedmål er å bidra til at kommunene styrker den etiske kompetansen i omsorgstjenestene og gjennomfører systematisk etisk refleksjon i tjenestene	Avholdt kick off seminar. 250 deltagere. Videreføres i 2013.
Se på mulige samhandlings områder med kirkenes sykehus	Delta i prosjektet Kirkenes nye sykehus	Avdekke mulige områder for samhandling i nytt sykehusbygg.	Igang satt og videreføres i 2013.
Bedre kvalitet på rapporter	Gjennomgang og opplæring i IPLOS registrering og vedtak	Gjennomføre ny opplæring for alle avdelingsledere i registrering av IPLOS i profil. Fokus på registreringer av vedtak.	Gjennomført.

I gangsatte prosjekter i 2012 som har sitt hovedvirke i 2013 er:

- Hverdagsrehabilitering.
- Lindrende behandling og omsorg ved livets slutt.
- Munn- og tannhelse.
- Ressursgruppe kap. 9.
- Velferdsteknologi
- Utvikling av pasientjournalen
- Innføre NOARK 5 i sikker sone i profil.

8.5 utfordringer

8.5.1 Samhandlingsreformen.

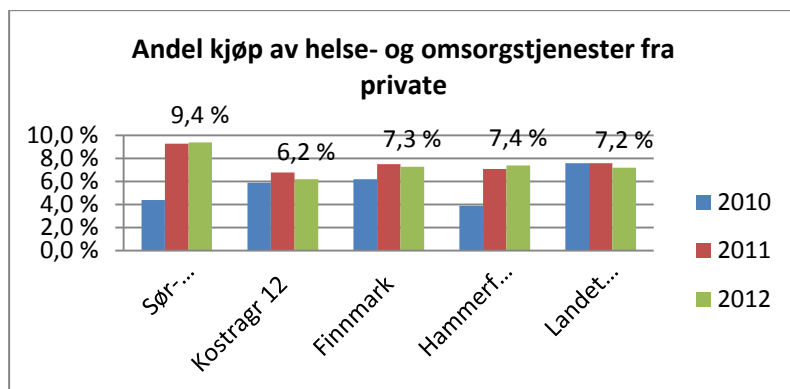
1.1.2012 trådte samhandlingsreformen i kraft. Dette innebar blant annet at kommunen fikk et medfinansieringsansvar for polikliniske konsultasjoner og ferdigbehandlede pasienter på sykehus som fortsatt trenger så mye oppfølging og etterbehandling at de ikke kan reise hjem. Disse pasientene skrives nå ut til kommunale kortidsplasser i sykehjem. Pasienter skal nå få mer behandling i kommunale institusjoner og hjemme enn tidligere. Dette medfører at pasienter som blir skrevet ut fra sykehus trenger mer omfattende oppfølging både hjemme og på kortidsplassene i sykehjem.

Siden pasientene kommer hyppigere, er sykere og kommunen må betale for ligge døgn når sykehuset melder dem ferdig behandlet, blir disse pasientene prioritert inn på kortidsplasser. Dette har ført til en forskyvning av pasienter. Pasienter som tidligere kom fra hjemmet inn på kortidsopphold for å få oppfølging, får disse oppholdene sjeldnere. Kommunen har heller ikke muligheten til å gi avlastning til pårørende som har tyngende omsorgoppgaver hjemme i det omfang som tidligere. Siden pasientene som skrives ut til kommunen er sykere, stiller det krav til kommunens kompetanse. Det er derfor behov for å øke antall sykepleier på jobb og det har i perioder vært leid inn ekstra sykepleiere fra vikarbyrå for å gi faglig forsvarlige tjenester.

Utviklingen viser et økende antall tjeneste mottakere spesielt innenfor de hjemmebaserte tjenestene. Det ble i 2011 lagt ned 9 langtidsplasser og i 2012 ble det langt ned 8 langtidsplasser ved Wesselborgen sykehjem. Det skal i 2013 legges ned 11 langtidsplasser ved sykehjemmet. Nedleggelse av disse langtidsplassene og samhandlingsreformen har ført til økte tjenester hjemme, spesielt innenfor de som mottar både hjemmesykepleie og praktiskbistand. Hjemmebasert omsorg har ikke klart å gi heldøgns tjenester til alle som tidligere fikk langtidsplass i sykehjem. Dette har ført til at ca 50 % av kortidsplassene til enhver tid har vært belagt med pasienter som venter på plass i en avdeling som tilbyr langtidsopphold. Dette er i hovedsakelig pasienter med demenssykdom.

8.5.2 Ressurskrevende brukere

Det er vekst i antall personer med demenssykdom. Disse krever store personell ressurser med spesialkunnskap. Det er viktig at kommunen klarer å bygge ut gode tilbud i form av bofellesskap og dagtilbud til denne gruppen. Tjenesten hadde et særlig fokus på å øke kompetansen om demens hos de ansatte gjennom opplæringsprogrammet *Demensomsorgens ABC / 2012*. Demensteam som ble opprettet i 2011 har vært i drift i 2012 og har hatt og har økende antall saker til behandling. Noen av de demente vil ha behov for behandling, pleie og omsorg i spesialenheter. Sør-Varanger kommune har per i dag ikke et slikt tilbud. Det har i 2012 vært kjøpt denne tjenesten hos private til noen av våre pasienter.

Diagrammet viser kommunens andel av brutto driftsutgifter til helse og omsorgstjenester som ble benyttet til kjøp av tjenester fra private. Sør-Varanger kjøper stadig mer helse og omsorgstjenester fra private og drar opp gjennomsnittet i både i Kostragruppe 12, Finnmark og landet.

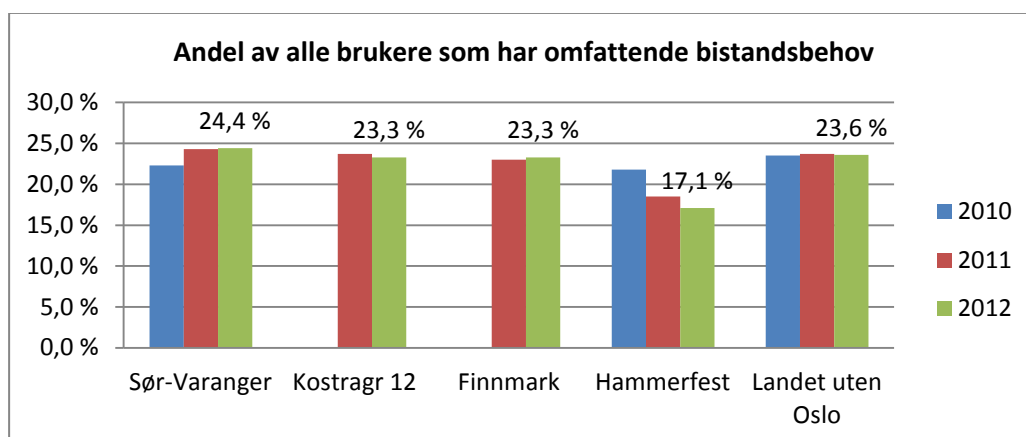
I de siste 10 årene har veksten i antall tjenestemottakere skjedd i aldersgruppen under 67 år. På landsbasis utgjorde 1/3 av alle omsorgstjenestens tjenestemottakere denne gruppen. Av de som mottok hjemmetjenester (inkl. avlastningstjenester) i 2012 i Sør-Varanger var 48 % av alle brukerne under 67 år.

Mange av de voksne, yngre brukerne har omfattende bistandsbehov. Det er i hovedsak tre grupper:

- Personer med utviklingshemming.
- Personer med psykiske og/eller sosiale problemer.
- Personer med somatiske skader og sykdommer, ofte av nevrologisk art.

Personer med alvorlige nevrologiske skader eller sykdommer representerer en stor andel av omsorgstjenestens nye brukere.

Mange av disse brukerne mottar omfattende og langvarige tjenester. De har oftere personlige assistenter, omsorgsbolig og støttekontakt, enn andre brukere i samme alder. De har også hyppigere besøk av hjemmesykepleien om kvelden og natten.

Kostra sammenligning viser at Sør-Varanger har høyere andel av alle brukere med omfattende bistandsbehov enn sammenligningskommuner.

Sør-Varanger kommune har for 2012 inntektsført til sammen 21,6 mill kroner i statlig tilskudd knyttet til særlig ressurskrevende helse- og omsorgstjenester. Tilskuddet er knyttet til 20 brukere under 67 år som hver har vedtak som utløser direkte lønnsutgifter over kr 975 000. Brukere over 67 år omfattes ikke av tilskuddsordningen.

Det er beregnet direkte lønnsutgifter for til sammen 48,7 mill kroner for disse brukerne. Beregningene tar utgangspunkt i statens krav til rapporteringen hvor utgifter til administrasjon og aktiviteter er holdt utenfor. De reelle utgiftene for disse brukerne altså en god del høyere.

Kommunen får dekket noen av utgiftene til PU-klienter gjennom rammetilskuddet. For Sør-Varanger blir det for de aktuelle brukerne gitt en kompensasjon gjennom rammetilskuddet på 2,2 millioner kroner. De beregnede nettoutgiftene for kommunen er altså på rundt 46,5 millioner kroner. Kommunen dekker altså selv direkte lønnsutgifter knyttet til de 20 brukerne på i underkant av 25 mill kroner, eller 54 % av utgiftene.

8.5.3 Rekruttering

Omsorgstjenestene sliter med å rekruttere faglært personell til vakante stillinger og vikariater. Det er spesielt vanskelig å få dekket alle ledige stillinger i helger. Omsorgstjenestene hadde rundt 100 vakante stillinger, en stor del av disse var under 50 % med arbeidstid i helgene. I tillegg kommer vakanser på grunn av kortere og lengre fravær i stillingene som sykdom og permisjoner. Pasientene har behov for tettere oppfølging av personell med helsefaglig utdanning enn tidligere. For å kunne drive faglig forsvarlig tjenester har en leiet inn vikarbyrå med helsefagarbeider og sykepleie kompetanse i de vakante stillingene og vikariater. Det finnes lite av denne kompetansen ledig på arbeidsmarkedet og det er derfor få søkere til stillingene som lyses ut.

8.6 Økonomisk resultat i omsorgstjenestene

8.6.1 Økonomisk resultat pr virksomhet

(tall i 1000)	Regnskap 2011	Regnskap 2012	Budsjett 2012	i %
Helse og sosialadministrasjon	10 240	10 585	9 860	107%
Prestøyhjemmet	21 994	25 175	22 791	110%
Hjemmebasert omsorg	46 629	49 561	41 406	120%
Bugøynes omsorgssenter	5 613	6 112	5 076	120%
Tjenesten for funksjonshemmede	27 978	32 523	31 012	105%
Wesselborgen sykehjem	36 669	39 665	35 920	110%
Kjøkken- Pleie og omsorgstjenestene	5 396	5 945	5 673	105%
Dagsenter for demente	1 591	1 907	1 859	103%

8.6.2 Økonomisk resultat

Tall i 1000 kroner	Regnskap 2012	Budsjett 2012	Forbruk i %	Regnskap 2011
Brukerbetalinger	-15 593	-15 180	103 %	-15 668
Andre salgs- og leieinntekter	-80	-112	71 %	-78
Refusjoner	-32 425	-29 135	111 %	-28 671
Overføringer	-300	-290	103 %	-290
Bruk av fond	-1 115	-689	162 %	-334
Sum inntekter	-49 513	-45 406	109 %	-45 040
Lønnsutgifter	147 145	145 556	101 %	134 615
Sosiale utgifter	23 755	14 343	166 %	15 503
Varer og tjenester som inngår i tj.produksjon	23 962	17 197	139 %	27 471
Tjenester som erstatter komm tj.produksjon	21 758	19 548	111 %	20 443
Overføringer	2 890	2 746	105 %	2 358
Fordelte utgifter	-145	-12	1 206 %	-114
Avsatt til fond	1 964	0		1 183
Sum utgifter	221 329	199 378	111 %	201 459
Sum virksomhet 3000,3001,3400-3799	171 816	153 972	112 %	156 419

8.6.3 Økonomisk resultat – avviksforklaring

Omsorgstjenestene har et regnskapsmessig merforbruk på til sammen 17,8 mill kroner. Alle virksomhetene har negativt nettoresultat, men de største avvikene i prosent fremkommer på Bugøynes omsorgssenter og Hjemmebasert omsorg.

- Regnskapsmessig fremkommer merforbruket i hovedsak på følgende områder:
- Sosiale utgifter fremkommer med et merforbruk på 9,4 mill kroner som skyldes at premieavviket er utgiftsført på virksomhetene, men er budsjettert sentralt. Viser til eget punkt i årsmeldingen som omhandler pensjon.
- Virksomhetene er utfordret til å dekke lønnsoppgjøret for 2012 innen for egne budsjetttrammer. Dette har en ikke lyktes med og det har ført til et merforbruk på lønn.
- Omsorgstjenestene benyttet vikarbyrå for 3,2 mill kroner over budsjett, mens det er benyttet 4,7 mill kroner over budsjett til kjøp av tjenester fra private.
- Refusjon for ressurskrevende tjenester er inntektsført på omsorgstjenestene med 17,5 mill kroner, det er 4,7 mill kroner over budsjett.

Sykelønns- og svangerskapsrefusjoner er inntektsført med 2,3 mill kroner under budsjett.

Avsetning til fond på i underkant av 2,0 mill kroner er øremerkede prosjektmidler som er finansiert eksternt.

9 Øvrige helse- og sosialtjenester

9.1 Barnevern

9.1.1 Bemanning i barnevernet

Barneverntjenesten har 8,5 årsverk, hvorav staten gjennom satsingsmidler finansierer 1,5 årsverk. Tjenesten har videre søkt på statlige midler til ytterligere en fagstilling for 2013.

9.1.2. Tjenester og oppgaver

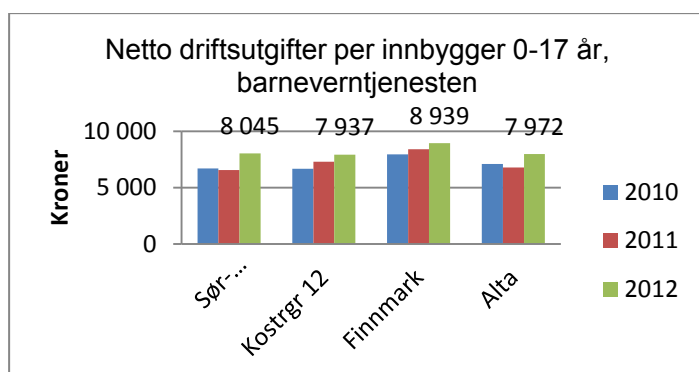
Barneverntjenesten arbeider etter Lov om barneverntjenester, etter "generalistmodellen", det vil si i alle deler av loven som omfatter kommunens forpliktelser etter loven:

Fra avklaring av bekymringsmeldinger, gjennomføre undersøkelser for å kartlegge barnets omsorgssituasjon og eventuelle behov for tiltak etter barnevernloven, samt iverksette tiltak som samsvarer med problematikk og behov. Dersom tjenesten vurderer at hjelpetiltak i hjemmet ikke er tilstrekkelig i forhold til barnets behov for trygghet, omsorg og hensiktsmessig oppfølging – skal det fremmes sak for Fylkesnemnda for sosiale saker for ekstern vurdering og beslutning på om videre tiltak. I slike saker må barneverntjenesten finne egnede tiltak utenom hjemmet, enten institusjon eller fosterhjem, dette i nært samarbeid med Statens barnevern Bufetat.

Tjenesten er i stor grad omfattet av kontroll- og rapporteringsrutiner; til Fylkesmannen hvert kvartal og hvert halvår, samt til SSB en gang pr år. Rapporteringen skal si noe om tjenesten oppfyller lovkrav i forhold til oppfølging av bekymringsmeldinger, iverksetting av hensiktsmessige tiltak til riktig tid, om planverk i alle saker er på plass, om tilsynsoppgaver er riktig ivaretatt og om tjenesten oppfyller kravet om internkontroll.

Barnevernet er en viktig del av de hjelpeinstanser som deltar i oppfølging av Kvello-modellen; en modell for tidlig innsats for å avdekke og få på plass hjelp til de barn og familier som har behov for det. Barneverntjenesten har også sett behovet for mer generell veiledning til barn, familier, skoler og barnehager; om barnevernets mandat og muligheter samt om hvordan samarbeidet i enkeltsaker bør være.

Hele barnevernfeltet er under evaluering og mulig omorganisering med tanke på fremtidig tjenestekrav og nivåfordeling av oppgaver mellom statlig og kommunalt barnevern. Det antas å bli lagt fram for Stortinget i løpet av 2013.

Sør-Varanger kommune har hatt en stor økning i nettodriftsutgifter pr innbygger i målgruppen fra 2011 til 2012. Foreløpige kostra tall viser at kommunen ligger omtrent jevnt med Kostregr 12 og Alta, men fortsatt noe lavere enn gjennomsnittet i Finnmark.

Grunnlagsinformasjon	2010	2011	2012
Antall barn 0-17 år	2 203	2 153	2 126
Barn med undersøkelse eller tiltak	189	186	160
Undersøkelser i alt	145	135	103
Undersøkelser avsluttet	114	119	90
Undersøkelser som førte til tiltak	34	49	37
Undersøkelser med behandlingstid over tre måneder	24	59	39
Barn med tiltak i løpet av året	99	111	101
Barn med bare hjelpetiltak i løpet av året	79	84	70
Barn med omsorgstiltak i løpet av året	20	27	31
Barn med tiltak i opprinnelig familie (funksjon 251)	70	76	64
Barn med tiltak utenfor opprinnelig familie (funksjon 252)	29	35	37
Barn med tiltak per 31.12	71	69	70
Barn med hjelpetiltak per 31.12	54	49	41
Barn med omsorgstiltak per 31.12	17	20	29
Barn med tiltak per 31.12. med utarbeidet plan	47	52	45
Sum stillinger i alt	6,5	8	8,5
Stillinger med fagutdanning	6	7	7,5

Antall innbyggere i målgruppen 0-17 år er synkende. Det fremkommer også en nedgang i antall undersøkelser og antall barn med tiltak i løpet av året. Antall vedtak om hjelpetiltak reduseres, men samtidig øker antall barn under offentlig omsorg. En vil se nærmere på denne utviklingen og vurdere om en styrking av tiltaksarbeidet kan forebygge denne trenden.

Meldinger og undersøkelser etter barnevernloven:

	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Antall meldinger	99	118	151	203	138	140
Av disse:						
- Henlagt	23	29	45	37	16	46
- Undersøkelser	76	89	106	166	122	94

Barneverntjenesten hadde stor økning i antall meldinger spesielt fra 2004 til 2010. Tabellen over viser imidlertid en reduksjon i antall meldinger fra 2010 til 2012. En ser også nedgang i antall undersøkelser og økning i antall henleggelses fra 2011 til 2012.

Prioritering	2010	2011	2012
Netto driftsutgifter per innbygger 0-17 år	6 695	6 572	8 045
Netto driftsutgifter per barn i barnevernet	78 037	76 070	106 900
Fordeling av netto driftsutgifter i barnevernet			
Andel til saksbehandling	25,3 %	29,0 %	28,3 %
Andel til barn som bor i sin opprinnelige familie	13,1 %	17,8 %	9,5 %
Andel til barn som bor utenfor sin opprinnelige familie	61,7 %	53,3 %	62,2 %

Nettodriftsutgifter pr barn i barnevernet har økt med 40 % fra 2011 til 2012. Den største andelen av utgiftene er knyttet til barn som bor utenfor sin opprinnelige familie, mens andel til barn som bor i sin opprinnelige familie er redusert.

Produktivitet	2 010	2 011	2 012
Andel undersøkelser som fører til tiltak	29,8 %	41,2 %	41,1 %
Andel undersøkelser med behandlingstid over tre måneder	21,1 %	49,6 %	43,3 %
Andel barn med tiltak per 31.12. med utarbeidet plan	66,0 %	75,0 %	64,0 %
Barn med undersøkelse eller tiltak per årsverk	29,1	23,2	18,8
Stillinger med fagutdanning per 1 000 barn 0-17 år	2,7	3,3	3,5

9.1.3 Mål og måloppnåelse i barnevernet

Barneverntjenestens målsettinger kan sies å være av forebyggende karakter, men på mange ulike nivåer; fra å forebygge for behov for barneverntiltak ved generelle tiltak så som deltakelse i Kvello-modellen og andre generelle veiledningstiltak, via hjelpetiltak i hjemmet for å forebygge for omsorgsovertakelser – og til omsorgstiltak for å forebygge for utvikling av alvorlig sykdom og atferdsavvik (psykisk sykdom, rus- og kriminalitetsatferd) hos barn, ungdom og voksne.

Mål for 2012:	Måloppnåelse i 2012:
Informasjon til barn, foreldre, skoler og barnehager om barnevernet.	Ikke gjennomført grunnet plan- og kapasitetsmangel.
Deltakelse i opptrappingsplanen for implementering av Kvello-modellen.	Delvis oppnådd. De fleste planlagte skoler/ barnehager er besøkt men fire av planlagte barnehagebesøk er ikke gjennomført.
Oppfølging meldinger.	Delvis oppnådd. Gjennomgang og undersøkelser av meldinger gjennomført stort

	sett innen fristen, men med noe avvik i form av fristbrudd.
Vurdering og igangsetting tiltak.	Oppnådd målsetting. Tjenesten sliter likevel med å finne hensiktsmessige tiltak ihht behov i enkelte saker
Oppfølging plankrav ihht lovverk.	Delvis oppnådd. De fleste saker har tiltaks- eller omsorgsplan
Oppdatert internkontroll system.	Delvis oppnådd. Tjenesten har forsvarlige og gode rutiner for faglig oppfølging. Mangler likevel en oppdatert skriftliggjøring av disse.

9.1.4 Utfordringer i barnevernet

Barneverntjenesten hatt store utfordringer knyttet til uvanlig mange plasseringssaker i 2012, noe både regnskapet for tjenesten og en noe mangelfull oppfølging av andre oppgaver også viser ganske klart. Bakgrunnen for denne økningen er flere. Det er generelt sett blitt større fokus på barn og barns livsvilkår de seneste årene, blant annet har vold mot barn fått stor oppmerksomhet med påfølgende krav om at samfunnet tar grep. Dette har ført til innskjerping av lovverk og rutiner for oppfølging, spesielt for barnevern og politi som er de instanser som har et klarest mandat i forhold til slike saker. Dette har krevd en større del av våre ressurser dette året enn vi har erfaring for fra tidligere.

Barneverntjenesten har også erfart å måtte sette inn til dels store ressurser for oppfølging av tiltak i enkelte av flyktningsfamilier som er bosatt i vår kommune. Kommunen blir kompensert via tilskudd fra IMDI i inntil 5 år etter bosetning for denne gruppen

Tjenesten sliter også en del med mangel på hensiktsmessige tiltak vs barnets/familiens problemer, men har et ønske om bedring på sikt. Planen er å styrke tiltaksarbeidet inn mot familier som har et hjelpebehov fra barnevernet. En viktig premisse i dette er at kommunen får tilført ressurser til en fagstilling til via den statlige satsingen på barnevern som startet i 2011.

9.1.5 HMS

Barneverntjenesten er organisert som en virksomhet sammen med PP- tjenesten. Virksomhet som samlet hadde sykefravær på 5,2 % i 2012. Sykefraværet fra tidligere er vanskelig å sammenligne med, grunnet at man først ble felles virksomhet fra rapporteringsåret 2012. Sykefraværet er forholdsvis lavt, både i forhold til kommunen som helhet og sammenlignet med tidligere år (tjenestene hver for seg).

Virksomheten har fått på plass et HMS-utvalg som har jevnlige møter etter oppsatt plan. Man jobber også med oppdatering av HMS-planen som samsvarer med dagens situasjon, blant annet i forhold til samlokaliserte tjenester.

9.1.6 Medarbeiderundersøkelse 2012 i barnevernet

Barnevern- og PP- tjenesten hadde 77 % deltakelse på medarbeiderundersøkelsen i 2012.. Det totale resultatsnittet ble på 4,6 – det samme som kommunen som helhet. Toppscore er 6. Undersøkelsen viser at de ansatte i stor grad er tilfreds med organisering av arbeidet (4,9), innholdet i jobben (5,3), samarbeid og trivsel (4,9), mobbing, diskriminering og varsling (5,0), nærmeste leder (5,2), medarbeidersamtaler (4,5), faglig og personlig utvikling (4,7). Medarbeiderne er imidlertid mindre tilfreds med de fysiske arbeidsforholdene (3,4) og med systemer for lønns- og arbeidstidsordninger (4,0).

9.1.7 Økonomisk resultat - barnevern

Tall i 1000 kroner	Regnskap 2012	Budsjett 2012	Forbruk i %	Regnskap 2011
Refusjoner	-1 291	-668	193 %	-689
Andre statlige overføringer	-618	-600	103 %	-450
Sum inntekter	-1 909	-1 268	151 %	-1 139
Lønnsutgifter	9 375	8 928	105 %	7 979
Sosiale utgifter	660	447	148 %	375
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	1 913	1 427	134 %	1 603
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon	3 660	1 950	188 %	1 889
Overføringer	3 408	2 514	136 %	2 989
Fordelte utgifter	0	-233	0 %	452
Avsatt til bundne fond	239	0		327
Sum utgifter	19 256	15 034	128 %	15 614
Sum Barnevern (fnr 244, 251, 252)	17 347	13 766	126 %	14 475

Regnskapstallene viser et merforbruk i underkant av 3,6 mill kroner til barnevernstjenester i kommunen.

- Barnevernstjenesten (funksjon 244) har et merforbruk på 0,9 mill kroner.
- Barneverntiltak i familien (funksjon 251) har et mindreforbruk på 0,7 mill kroner
- Barnverntiltak utenfor familien (funksjon 252) har et merforbruk på 3,3 mill kroner

Barneverntjenesten har gjennom kvartalsrapportene i 2012 meldt om kostnadskrevende saker til behandling. Det regnskapsmessige merforbruket forklares i all hovedsak med ressurskrevende oppfølging av den store økningen av omsorgssaker. Omsorgssaker er langt mer arbeidskrevende enn hjelpetiltakssaker samt at tiltakene kan være svært kostnadskrevende når barn må flyttes til ny omsorgsbasis.

9.2 Kommunehelsetjenestene

Helsetjenestene omfatter virksomhetene Felles administrasjon, Helsestasjons-, Fysioterapi-, og Ergoterapitjenesten, Psykisk helsetjeneste og Diagnose, behandling og legevakt.

9.2.1 Bemanning

Virksomhet	Årsverk	Merknad
Felles administrasjon	1,5	
Helsestasjon	6,7	Helsesøster, jordmor, merkantil
Fysioterapitjenesten	4,2	Inkludert en turnus. I tillegg har kommunen avtaler med 6 privatpraktiserende fysioterapeuter
Ergoterapitjenesten	2,7	
Psykisk helsetjeneste	16,6	Omsorgsbolig Riiser Larsens gate, Møteplassen, hjemmekonsulent, psykiatriske sykepleiere,
Diagnose/behandling	4,6	Inkludert to turnusleger. I tillegg har kommunen individuelle avtaler med 10 fastleger
Sum virksomhet 3200-3299	36,2	

9.2.2 Tjenester og oppgaver

Ergoterapitjenesten gir tilbud til hele kommunen, med vektlegging av re/habiliterende arbeid og forebyggende arbeid i forhold til aktivitet og deltagelse i dagliglivet. Arbeidsoppgaver er vurdering av funksjon og behov for at brukerne skal oppleve mestring av egen hverdag og være mest mulig selvstendig i eget liv. Ergoterapitjenesten gir tilbud både i brukers hjem, fritid, barnehager, skoler og på institusjoner.

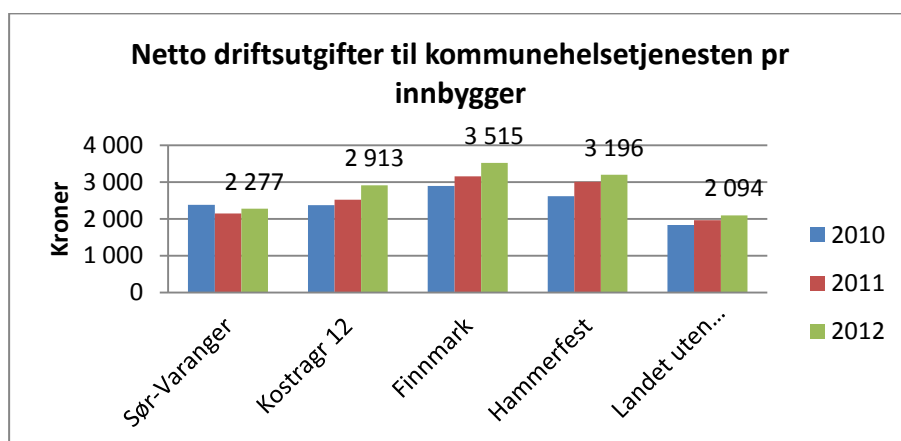
Fysioterapitjenesten gir tilbud om fysioterapi innen helsestasjon, skolehelsetjenesten, hjemmebehandling, sykehjem og oppfølging i distriktene. Prioriterte oppgaver her er rehabilitering og habilitering. Videre gis individuell fysikalsk behandling for barn 0-18 år, forebyggende helsearbeid, herunder Kvello modellen, og ivaretar særskilte tilfeller hvor ordinær fysikalsk behandling på institutt enten ikke er mulig eller hensiktsmessig.

Helsestasjons- og skolehelsetjenesten gir helsefremmende og forebyggende tilbud til gravide, foresatte, og barn og unge i alderen 0–20 år. Den omfatter helseundersøkelser, vaksinerings, oppsøkende virksomhet, helseopplysning og veiledning. Helsestasjonen er en viktig samarbeidspartner i Kvellomodellen hvor man gjennom tidligere intervensjon ønsker å styrke det forebyggende arbeidet.

Kommunen har et lovpålagt ansvar å sørge for helsetjenester til befolkningen. Rammene for kommunens tjenestetilbud er nedfelt i kommunehelsetjenesteloven og pasientrettighetsloven. I tillegg reguleres tjenesten av særavtaler og individuelle avtaler på blant annet legetjenester og privatpraktiserende fysioterapeuter.

Grunnlagsinformasjon	2010	2011	2012
Antall nyinnskrevne gravide som har møtt til svangerskapskontroll	104	101	102
Antall førstegangs hjemmebesøk til nyfødt	94	71	99
Antall spedbarn som har fullført helseundersøkelse innen utg. av 8. leveuke	94	97	110
Antall barn som har fullført helseundersøkelse ved 2-3 års alder	94	140	70
Antall barn som har fullført helseundersøkelse ved 4 års alder	58	120	108
Åpningstid ved helsestasjon for ungdom. Timer per uke per helsestasjon	2	2	3
Årsverk i alt til forebygging, helsestasjons- og skolehelsetjeneste	20,5	18,7	1,7
Antall fødte i løpet av året	112	95	109
Antall 0-20 år	2 621	2 588	2 545
Antall fastlegeavtaler	9	9	9
Antall åpne fastlegelister	0	0	0
Timer pr. uke av leger i institusjon.	35,5	41,5	35,5
Timer pr. uke av fysioterapeuter i institusjon.	53	43	38
Antall avtalehjemler for private fysioterapeuter, fulltid	6	6	6

Kostra tallene viser at Sør-Varanger kommune bruker mindre til kommunehelsetjeneste pr innbygger enn sammenligningskommunene. Dette inkluderer utgifter til forebygging helsestasjon og skolehelsetjeneste, kommunejordmor, lege-, fysioterapi- og ergoterapitjenester.

Fødselstallene for 2012 er positive, men selv om det fremkommer en økning i antall fødte er det en nedgang i antall innbyggere i aldersgruppen 0-20 år. Altså en nedgang i målgruppen for forebyggende helsestasjon og skolehelsetjeneste.

Prioritering	2010	2011	2012
Netto driftsutgifter til forebygging, helsestasjons- og skolehelsetj. pr. innb 0-5 år	5 891	6 743	6 445
Netto driftsutgifter til forebygging, helsestasjons- og skolehelsetj. pr. innb 0-20 år	1 499	1 686	1 666

Netto driftsutgifter til forebyggende arbeid, helse pr. innbygger	449	184	209
Netto driftsutgifter til diagnose, behandling og rehabilitering pr. innbygger	1 535	1 523	1 642

Når det gjelder utgifter til forebygging, helsestasjon og skolehelsetjeneste pr innbygger i målgruppen, 0-5 år og 0-20 år fremkommer det en nedgang fra 2011.

Innenfor diagnose, behandling og rehabilitering er det en økning fra 2011 til 2012 i netto driftsutgifter pr innbygger.

Prioritering – sammenlignet med andre	Sør-Varanger	Kostragr 12	Finnmark	Hammerfest	Landet uten Oslo
Netto driftsutgifter pr. innbygger i kroner, kommunehelsetjenesten	2 277	2 913	3 515	3 196	2 094
Netto driftsutgifter i prosent av samlede netto driftsutgifter	3,9 %	5,0 %	6,0 %	5,2 %	4,3 %
Netto driftsutgifter til forebygging, helsestasjons- og skolehelsetj. pr. innb 0-5 år	6 445	7 329	6 823	7 173	6 678
Netto driftsutgifter til forebygging, helsestasjons- og skolehelsetj. pr. innb 0-20 år	1 666	1 888	1 763	2 151	1 835
Netto driftsutgifter til forebyggende arbeid, helse pr. innbygger	209	276	278	161	139
Netto driftsutgifter til diagnose, behandling og rehabilitering pr. innbygger	1 642	2 122	2 772	2 476	1 467

Sør-Varanger kommune 3,9 % av kommunens utgifter til forebygging helsestasjon og skolehelsetjeneste, kommunejordmor, lege-, fysioterapi- og ergoterapitjenester. Kommunen har lave utgifter til kommunehelse både pr innbygger og pr innbygger i målgruppen.

9.2.3 Mål og måloppnåelse 2012

Virksomheten gir et bredt tilbud til kommunens befolkning og har i 2012 opplevd en økt etterspørsel etter tjenester. Virksomheten har i 2012 ikke kunnet dekke all etterspørsel fra foreldre, skole, barnehage, institusjoner og samarbeidspartnere. Ventetid varierer etter etterspørsel, prioritet og saksomfang.

Virksomheten gir tilbud til alle aldersgrupper og har fulgt gjeldene lovverk med retningslinjer. Pga langtidssykemeldinger har helsestasjonen hatt etterslep på noen av de anbefalte oppgavene samt har måttet foreta en streng prioritering av anbefalte oppgaver.

Helsestasjonen er med i et pilotprosjekt for å bedre møte framtidens utfordringer. Det har også i 2012 vært flere enkeltsaker som har krevd omfattende tiltak. Tilbud til barn og unge er

prioritert innenfor alle tjenestene. Tilbud til brukere som ikke har et akutt behov har vært redusert.

Det er en økning av unge med hodeskade og en ser et økt behov for kognitiv rehabilitering. Virksomheten opplever nye arbeidsoppgaver og utvidet ansvar blir overført fra spesialisthelsetjeneste uten at det følger ressurser med.

Virksomheten har bidratt med kompetanse i universell utforming gjennom deltakelse i samarbeidsmøter i byggeprosjekt kommunen er involvert i. Virksomheten samhandler med interne samarbeidspartnere, eksterne samarbeidspartnere og tenker samhandling når planer for både egen virksomhet og Sør-Varanger kommune skal utarbeides.

9.2.4 Økonomisk resultat i helsetjenestene

Virksomhet	Regnskap 2011	Regnskap 2012	Budsjett 2012	Forbruk i %
Helsetjeneste, felles adm	610	756	806	94%
Helsestasjon	3 861	3 593	3 356	107%
Fysioterapitjenesten	3 603	3 679	3 739	98%
Ergoterapitjenesten	896	1 402	1 371	102%
Psykisk helsetjeneste	8 453	10 426	9 526	109%
Diagnose, behandling og legevakt	8 632	9 190	9 607	96%

Tall i 1000 kroner	Regnskap 2011	Regnskap 2012	Budsjett 2012	Forbruk i %
Brukerbetalinger	-434	-317	-300	106 %
Andre salgs- og leieinntekter	-502	-415	-351	118 %
Refusjoner	-6 189	-8 638	-6 987	124 %
Finansinntekter	-27	-15	0	
Bruk av fond	-292	-38	-150	25 %
Sum inntekter	-7 444	-9 423	-7 788	121 %
Lønnsutgifter	24 821	25 785	25 829	100 %
Sosiale utgifter	2 069	2 945	1 790	165 %
Varer og tjenester som inngår i tj.produksjon	1 823	1 874	1 802	104 %
Tjenester som erstatter komm tj.produksjon	4 099	7 506	6 604	114 %
Overføringer	288	262	389	67 %
Fordelte utgifter	28	-238	-220	108 %
Avsetning til fond	370	335	0	
Sum driftsutgifter	33 498	38 469	36 194	106 %
Sum virksomhet 3200-3299	26 054	29 046	28 406	102 %

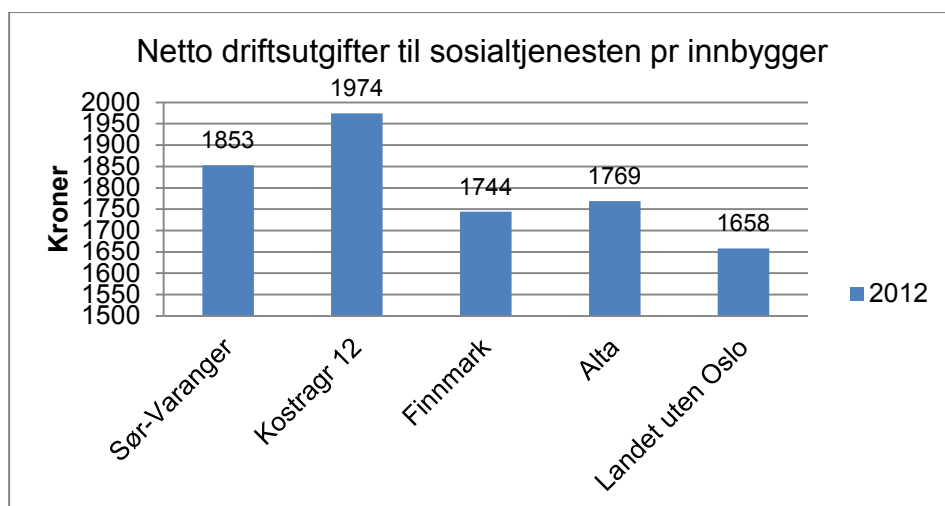
Helsetjenestene går med et samlet merforbruk på om lag 0,6 mill kroner. Sosiale utgifter fremkommer med et merforbruk på 1,15 mill kroner som skyldes at premieavviket er utgiftsført på virksomhetene, men er budsjettert sentralt. Viser til eget punkt i årsmeldingen som omhandler pensjon.

Når en har tatt hensyn til de sosiale utgiftene er det ingen av virksomhetene som har vesentlige avvik i forhold budsjetttrammen.

Merinntektene som fremkommer i regnskapet er knyttet til sykelønnsrefusjoner, refusjon fra staten knyttet til særlig ressurskrevende helsetjenester og prosjektinntekter. Disse kan sees i sammenheng med merutgifter knyttet til de samme formålene.

9.3 Sosialtjenestene

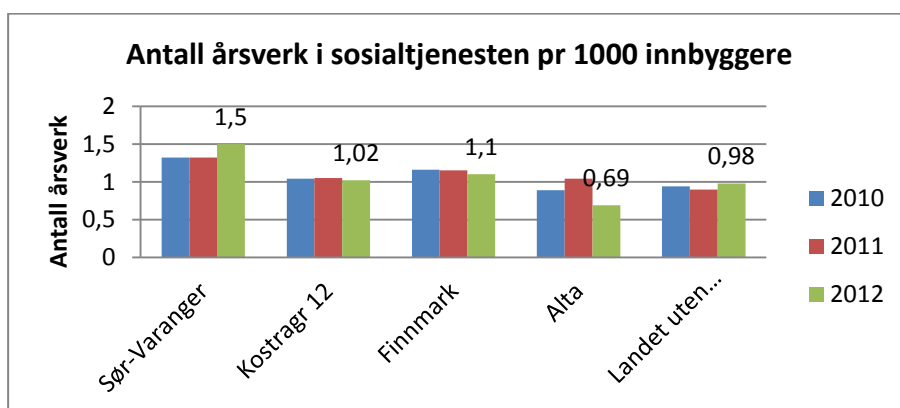
Sosialtjenestene omfattes av tre virksomhetsområder; Sosialtjenesten, NAV- økonomisk sosialhjelp og Flyktingtjenesten.

Foreløpige Kostra tall for 2012 viser at Sør-Varanger kommune har forholdsvis høye utgifter til sosialtjenesten pr innbygger, men kommunen har lavere utgifter enn Kostragruppe 12.

9.3.1 Bemanning i sosialtjenestene

Virksomhet	Årsverk	Merknad
Flyktingtjenesten	4,0	Inkludert 1,0 til introduksjonsordningen
Sosialtjenesten	8,0	Inkludert 2,0 prosjektstillinger
NAV – Økonomisk sosialhjelp	6,5	Inkludert leder 0,5 og KVP1,5
SUM	18,5	

Sør-Varanger kommunen har flere årsverk i sosialtjenesten pr 1000 innbyggere enn alle sammenlignings kommunene. Mens Sør-Varanger har 15,0 årsverk på 10 000 innbyggere har Alta til sammenligning i underkant av 7,0 årsverk.

Kostratallene omfatter antall årsverk knyttet til råd, veiledning og sosial forebyggende arbeid samt tilbud til personer med rusproblemer. Det innebærer at ikke alle årsverkene i de omtalte virksomhetene inkluderes i denne sammenligningen.

9.3.2 Økonomisk resultat i sosialtjenestene – pr virksomhet og område

	Regnskap 2011	Budsjett 2012	Regnskap 2012	Forbruk
Flyktningtjenesten	-707	-294	-1 840	-625%
Sosialtjenesten	4 159	4 367	3 915	90%
NAV – Økonomisk sosialhjelp	7 882	8 172	9 613	118%

	Regnskap 2011	Regnskap 2012	Budsjett 2012	Forbruk i %
Brukerbetalinger	1	-19	-8	238 %
Andre salgs- og leieinntekter	-49	-93	0	
Overføringer med krav til motytelse	-2 272	-2 596	-1 187	219 %
Andre statlige overføringer	-8 486	-15 040	-12 001	125 %
Andre overføringer	0	-30	-5	600 %
Bruk av bundne fond	-1 022	-865	-549	158 %
Finansinntekter	-360	-261	-150	174 %
Sum inntekter	-12 190	-18 908	-13 890	136 %
Lønnsutgifter	9 963	11 943	12 791	93 %
Sosiale utgifter	8 856	1 374	1 022	134 %
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	4 053	4 508	4 167	108 %
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon	606	286	816	35 %

Overføringer	5 605	8 151	5 163	158 %
Fordelte utgifter	659	3 081	1 859	166 %
Avsetning til bundne fond	1 158	866	0	
Finansutgifter	624	383	317	121 %
Sum utgifter	31 525	30 592	26 134	117 %
Virksomhet 3100,3300,3301	19 335	11 684	12 245	95 %

Sosialtjenestene samlet har ett netto mindreforbruk på i overkant av 0,5 mill kroner. Flyktningtjenesten og sosialtjenesten har mindre forbruk og bidrar til det positive resultatet, mens NAV- økonomisk sosialhjelp har et merforbruk.

Regnskapsmessig fremkommer avvikene på følgende områder:

Sosialtjenesten har et mindre forbruk på i underkant av 0,5 mill kroner. Regnskapet viser at virksomheten har økte inntekter i form av syke- og svangerskapsrefusjoner uten at det fremkommer lønnsutgifter til vikar.

Flyktningtjenesten har et mindreforbruk på 1,5 mill kroner noe som all hovedsak kommer av merinntekter i statstilskudd til flyktninger. Statstilskudd for flyktninger er regnskapsført med i overkant av 15,0 mill kroner i 2012. Av dette er om lag 3,7 mill kroner ekstra tilskudd øremerket enkelt ressurskrevende flyktninger.

NAV- økonomisk sosialhjelp ender med et merforbruk på i overkant av 1,4 mill kroner. Merforbruket er knyttet til sosialstønader. Virksomheten har gjennom kvartalsrapportene i 2012 varslet om avvikspregninger som er i samsvar med virksomhetens endelige resultat ved årets slutt.

9.4 NAV - Økonomisk sosialhjelp

NAV Sør-Varanger har i året 2012 hatt totalt 18 stillinger fordelt på 6,5 kommunale og 11,5 statlige stillinger medregnet leder.

De kommunale medarbeiderne ivaretar oppgaver innenfor saksbehandling, økonomisk rådgivning, boligsosial rådgivning, NAV-senter/mottak, KVP-programmet, oppfølging av sosialhjelpsmottakere og oppfølging av rusmisbrukere i forhold til aktivitet og arbeid.

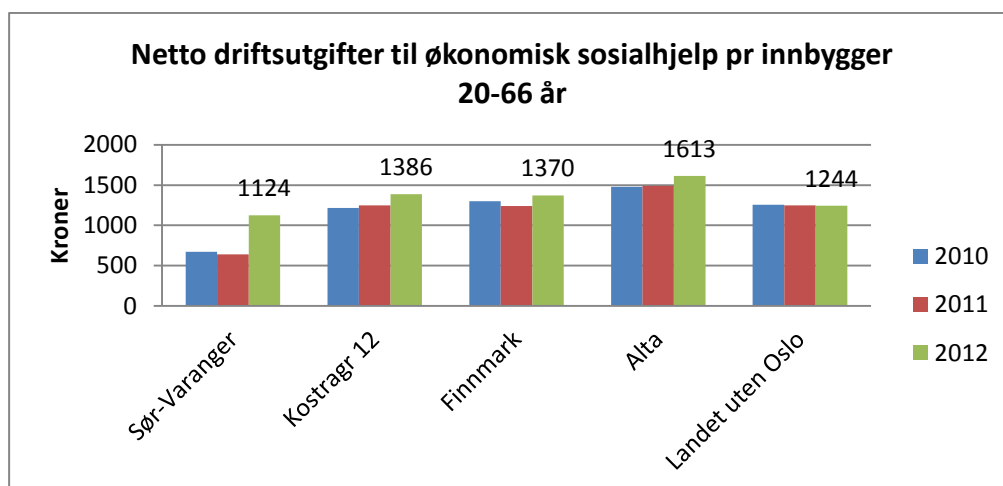
I samarbeidsavtalen mellom Sør-Varanger kommune og NAV Finnmark er det avtalt enhetlig og faglig administrativ ledelse med styringslinjer til kommunen og Arbeids- og velferdsetaten og forholder seg til begge eiere. Samarbeidsavtalen beskriver områder som omfatter stønad etter lov om sosiale tjenester, tiltak ovenfor alle brukere med særskilt vekt på rusmisbrukere og ungdom generelt, flyktningtjenesten, bolig for vanskeligstilte og økonomisk rådgivning.

9.4.1 Tjenester og oppgaver

Grunnlagsinformasjon	2010	2011	2012
Sosialhjelpsmottakere	192	213	231
Andel sosialhjelpsmottakere i forhold til innbyggere	2	2,2	2,3
Sosialhjelpsmottakere i alderen 18-24 år	56	59	66
Sosialhjelpsmottakere i alderen 25-66 år	132	145	159
Sosialhjelpsmottakere med forsørgerplikt for barn under 18 år	40	40	43
Samlet stønadssum (bidrag + lån)	4 672 929	5 139 780	7 062 874
Stønadssum pr mottaker	24 338	24 130	30 575
Samlet antall stønadsmåneder	862	654	771
Gjennomsnittlig utbetaling pr. stønadsmåned	5 421	7 859	9 161
Gjennomsnittlig stønadslengde	4,4	3	3,3
Sosialhjelpsmottakere med stønad i 6 måneder eller mer	53	35	43
Sosialhjelpsmottakere med sosialhjelp som hovedinntektskilde	68	67	82
Sosialhjelpsmottakere med kurs gjennom introduksjonsordning som arbeidssituasjon	7	7	13
Sosialhjelpsmottakere med kvalifiseringsprogram som arbeidssituasjon	7	6	:
Mottakere av kvalifiseringsstønad	19	15	11

Det fremkommer en negativ utvikling innenfor området med hensyn på økning i antall sosialhjelpsmottakere, økte utgifter til økonomisk sosialhjelp og økt stønadslengde.

Sør-Varanger har imidlertid lavest utgifter til økonomisk sosialhjelp pr innbygger i målgruppen 20-66 år av dem vi sammenligner oss med.

Det er en betydelig økning av samlet økonomisk sosialhjelp i 2012 sammenlignet med 2011. I all hovedsak skyldes dette økning av supplerende sosialhjelp som følge av høye priser i boligmarkedet. Utleieprisene i Sør-Varanger synes nå å ligge noe over landsgjennomsnittet selv om det har flatet noe ut. Også ungdomsgruppen 18-24 år hadde en økning på 7 personer som var helt, eller delvis avhengig av sosialhjelp.

9.4.2 Utfordringer i NAV økonomisk sosialhjelp

Virksomheten har ikke i tilstrekkelig grad kunnet følge opp brukere etter lov om sosiale tjenester. Dette ble noe forbedret mot slutten av 2012, men gav ikke utslag i form av å gjøre bruker selvhjulpen. Man fikk lukket tilsynsavvik fra Fylkesmannen i Finnmark og revidert saksbehandlingsrutiner samt nye satser for 2013 på et nivå som skal fremme arbeid fremfor sosialhjelp. De nye satsene styrket barnefamiliene og fikk satt et nivå for samlet bidragstak som underbygger å bli selvhjulpen.

9.4.3 Økt stønad til boutgifter

Ca 70 % av økonomisk sosialhjelp var supplerende bostøtte. I all hovedsak var det brukere som både var i full- og deltidsstilling, uførepensjonister, brukere med arbeidsavklaringspenger og arbeidsinnvandrere som står utenfor arbeidslivet bl.a. på grunn av språkvansker. De aller fleste som har henvendt seg til NAV i forbindelse med mangel av bolig/leilighet/hybel, har fått dekket sitt behov gjennom Stiftelsen grunnet vår tilstedeværelse i boligtildelingsteamet.

9.4.4 Kvalifiseringsprogrammet (KVP)

Planlagt deltakelse i KVP-programmet var 12 plasser pr. mnd., mens utnyttelsesgraden var i overkant av halvparten. Dette skyldes flere forhold blant annet et stort internt sykefravær i hele 2012 samt ubesatt stilling siste kvartal. Det var også færre brukere enn planlagt som ble fulgt opp og gjort arbeidsevnevurdering på med sikte på KVP, men også brukere som var svært dårlig motivert for tiltaket og dermed unnlot å møte til avtaler.

9.4.5 Sosialhjelpsmottakere i aktivitet, tiltak og arbeid

Det er et mål i oppfølgingsarbeidet å få flest mulig brukere over i arbeid. Også brukere ned økonomisk sosialhjelp skal gjennom økt innsats få flere av dem over i arbeid eller aktivitet med mål om å bli selvhjulpen. NAV Sør-Varanger har derfor opprettet et eget team som skal jobbe med tett oppfølging særskilt for gruppen sosialhjelpsmottakere og KVP deltakere.

9.4.6 HMS

Det høye sykefraværet i 2012 på både statlig og kommunal side har bidratt til at oppfølgingsarbeid ikke har vært utført som planlagt. Arbeidsbelastningen for de ansatte har til tider vært høy, og det har vært utfordrende å levere tjenestetilbudet til brukerne innenfor frist. Sykefraværet på den kommunale siden i NAV var til tider høyt. Langtidsfraværet var betydelig i hele 2012, men man reduserte fraværet gradvis i 2. halvår i 2012.

Oppfølgingsplaner ble iverksatt og bidro til at sykefraværet gradvis ble redusert. Ved årsskiftet 2012/13 var sykefraværet på 11,8 % kommunal - og statlig 11,47 %.

Det ble igangsatt arbeid med ny organisasjonsstruktur og overflytting til nye og mer hensiktsmessige lokaler i januar 2013. En forventer dette etter hvert vil bidra til økt

effektivitet, styrket samhandling, mer riktig oppgavefordeling i forhold til kompetanse med klart definerte arbeidsoppgaver og ansvarsområder. Dette vil igjen bidra til en styrking av arbeidsmiljøet der den enkelte ansatte har en tydeligere rolle.

9.4.7 Mål og måloppnåelse 2012 i NAV – økonomisk sosialhjelp

Mål for 2012:	Måloppnåelse i 2012:
Økt oppfølging av brukere med overgang til arbeid eller aktivitet	Kontinuerlig arbeid, men manglende kontinuitet p.g.a. høyt sykefravær
Revidere rutinebeskrivelser	Utført og godkjent av kommunestyret 12-2012
Revidere sosialsatser med en sterkere sosial profil for barnefamilier	Utført og godkjent av kommunestyret 12-2012
HMS arbeid	Vernetjenesten deltar i medbestemmelsesapparatet. Representant for kommunalt ansatte er medlem.
Medarbeidersamtaler	Medarbeidersamtaler er utført i 2012.
Kompetanseplan	Det vil bli utarbeidet en kompetanseplan for 2013. I 2012 er kompetansebehovet løst ved å jobbe skulder til skulder samt interne opplæringsmøter.

9.5 Flyktingtjenesten

Virksomheten har ansvar for å tilrettelegge, samordne tjenester, koordinere bosettingsarbeidet og introduksjonsprogrammet for flyktinger.

I 2012 bosatte Sør-Varanger kommune 30 personer, inkl bosatte og familiegjenforente.

Pr 31.12 bodde det 71 personer innenfor 5-års tilskuddsperiode fra IMDi. I tillegg kommer barn født i Norge, uten tilskudd.

9.5.1 Introduksjonsprogrammet

I Sør-Varanger kommune deltok 34 personer i introduksjonsprogrammet i 2012. Herav 25 aktive deltakere og 9 deltakere i permisjon eller midlertidig stans. Introduksjonsprogrammet skal gi flyktinger grunnleggende ferdigheter i norsk, gi grunnleggende innsikt i norsk samfunnsliv, og forberede for deltakelse i yrkeslivet. 16 deltakere kvinner, 18 deltakere er menn. 20 har deltatt i programmet under ett år, mens 14 har deltatt over ett år. Deltakerne kommer fra Kina, Eritrea, Irak, Afghanistan, Sudan, Somalia og Myanmar. 6 deltakere i arbeidspraksis, blant annet i barnehager, på sykehuset, butikk og kafe. 19 deltar i FoU

prosjektet "Vi snakkes!". 9 deltakere har avsluttet programmet i løpet av 2012. T0 har avbrutt og flyttet, to gikk over til videregående skole, en er i arbeidspraksis gjennom NAV og fire er i deltidsstillinger eller vikariat.

9.6 Sosialtjenesten

Virksomheten yter tjenester til personer og familier med rusproblemer, spilleavhengighet og tung gjeldsproblematikk. Tiltakene er hjemlet i helse- og omsorgstjenesteloven.

9.6.1 Mål og måloppnåelse i 2012

Virksomheten har i hovedsak hatt størst fokus på arbeid mot målgruppen ungdom.

For å bedre tjenestetilbud og legge tilrette for mestringsmuligheter har sosialtjenesten prioritert min. 60 % miljøarbeiderstilling til å drive et lavterskel arbeidstreningstilbud, I 2011 ble det også igangsatt et prosjekt Boligkoordinering for å bedre botilbud til personer med spesielle behov og forhindre bostedsløshet og utvikling av belastede bomiljøer. Prosjektet finansieres med statlige tilskuddsmidler og er videreført også i 2012.

Tjenesten har mange unge brukere med etablerte rusproblemer eller i risikozonen for å utvikle rusproblemer, og som faller utenfor ordinære samfunnsordninger som boligmarkedet, skole, arbeid og arbeidsrettede tiltak, samt sliter med å delta i sosiale og i positive aktivitetstilbud i samfunnet. Tilleggsproblematikk kan være kriminalitet og/eller psykiatri.

Sommer/høsten 2011 ble det igangsatt bygging av 2 av 6 nye planlagte boliger med hjelpe- og vernetiltak til målgruppen. 2 boliger sto klar til innflytting februar 2013.

9.6.2 utfordringer tjenesten har hatt i 2012

Det er fortsatt en problemstilling med unge brukere med etablerte rusproblemer eller i risikozonen for å utvikle rusproblemer.

Tilleggsproblematikk kan være kriminalitet og/eller psykiatri. Største utfordring har vært å utvikle og etablere lærings- og mestringsarena for disse ungdommer sammen med andre samarbeidspartnere og slik legge til rette muligheter for å snu en negativ utvikling, samt jobbe for å bedre boligsituasjonen til personer som sliter med rusproblemer.

10 Havn

Havneadministrasjonen har 700 % stillinger. Matros til Kraft Johansen engasjeres ved behov. Økonomikonsulent- og sikkerhetssjefstillingene er fortsatt vakant. Havnevesenet kjøper tjenester hos Brannvesenet og administrasjonen. Gjennomsnittlig sykefraværet i 2012 var 9,9 %, i 2011 var fraværet 16,1 %. Tilrettelegging av arbeidsoppgaver og AFP-ordning er iverksatt.

Kirkenes havnevesen skal bidra effektiv havnedrift, i dette inngår trafikkstyring, beredskaps oppgaver, saksbehandling i hht særlov og forvaltning av havneanlegg. Havnevesenets forretningsmessige drift består av salg av varer og tjenester, utleie av areal, kai plass og deltakelse i diverse markedsførings- og utviklingsprosjekter.

Anløp og gods	2011	2012	Endring i %
Antall anløp	995	1 037	4
Samlet bruttotonnasje	5 468 495	6 591 931	21
Samlet godsmengde i tonn	1 876 870	2 465 516	31

Antall anløp av utenriks fiskefartøy er redusert med 7 %, og er en fortsettelse av trenden de senere år. Antall fartøy i løsfart har økt med ca 63 %, økningen skyldes trolig skip engasjert i olje- og gassrelaterte virksomhet. Utskipet mengde malm har økt med 34 % og er hovedårsaken til endring i den totale godsmengde. Volum for lastet og losset fiskeprodukter er økt med 23 %, mens petroleumsprodukter har hatt en reduksjon på 35 % i fht 2011 nivå som var 91.000 tonn. Godsmengde for andre varer er uforandret i perioden

R008 Anløp og gods pr. fartøystype

Gjelder for perioden 01.01.2012 - 31.12.2012

Fartøystype:	Anløp								Gods				
	Lokalfart		Kystfar		Utenriks		Totalt		Innenriks		Utenriks		Totalt
	Antal	BT	Antal	BT	Antal	BT	Antal	BT	Losse	Lastet	Losse	Lastet	
11 Lasteskip stykkgoods			32	108 421	36	118 015	68	226 436	523		53		576
12 Lasteskip ro-ro					15	44 850	15	44 850					
13 Kombinert bulk/stykkgoods	1	2 171	12	24 956	13	45 994	26	73 121	30		6 283	27 808	34 121
14 Bulkskip (Ekskl. Gass)			1	1 114	19	178 786	20	179 900	640		14 278	211 391	226 309
16 Kombinert passasjer/lasteskip			342	3 802 309			342	3 802 309	8 071				8 071
17 Tankskip	4	30 060	4	7 221	12	188 976	20	226 257	54 681		10 085		64 766
18 Taubåt	3	882	5	1 451	60	25 914	68	28 247					
21 Cruise/turist skip					4	78 676	4	78 676					
23 FRIMDSBÅT, HUSBÅT MV			1	7			1	7					
31 Hjelpefartøy			1	28			1	28					
32 Supplyskip					20	29 651	20	29 651					
34 Isbryter					7	49 052	7	49 052			143		143
35 Bergningsfartøy	5	435					5	435					
41 Fiske fangstfartøy	12	2 081	16	8 388	280	304 755	308	315 224	854		16 290		17 143
42 Orlogsfartøy			17	28 290			17	28 290					
43 Statsfartøy	1	699	2	1 408	22	163 375	25	165 482					
49 Annet fartøy	7	1 770	7	5 934	47	105 881	61	113 585	23 335	999	867		25 201
52 Malmskip					29	1 230 381	29	1 230 381				2 089 186	2 089 186
Total	33	38 098	440	3 989 527	564	2 564 306	1 037	6 591 931	88 133	999	47 999	2 328 385	2 465 516

Gjelder for perioden 01.01.2011 - 31.12.2011

Fartøystype:	Anløp								Gods					
	Lokalfart		Kystfar		Utenriks		Totalt		Innenriks		Utenriks			
	Antal	BT	Antal	BT	Antal	BT	Antal	BT	Losse	Lastet	Losse	Lastet	Totalt	
11	Lasteskip stykkgoods			34	100 237	15	49 671	49	149 908	792		1 407		2 200
12	Lasteskip ro-ro					14	41 860	14	41 860					
13	Kombinert bulk/stykkgoods					18	62 126	18	62 126					
14	Bulkskip (Ekskl. Gass)					13	162 656	13	162 656		3 580	1 632	123 718	128 931
16	Kombinert passasjer/lasteskip			318	3 184 452	1	6 471	319	3 190 923	8 035				8 035
17	Tankskip	1	7 515	5	7 000	13	201 593	19	216 108	84 894				84 894
18	Taubåt			2	585	50	21 108	52	21 693					
19	Lekter	1	399					1	399					
20	Hurtigbåt	1	53					1	53					
21	Cruise/turist skip					2	66 501	2	66 501					
31	Hjelpeskip					5	2 465	5	2 465					
32	Suppyskip					2	3 423	2	3 423					
35	Bergningsfartøy	1	87					1	87					
41	Fiske fangstfartøy	35	2 712	53	2 247	299	323 349	387	328 308	179		15 953		16 132
42	Orlogsfartøy			20	27 391			20	27 391					
43	Statsfartøy			5		17	129 956	22	129 956					
49	Annet fartøy	1	1 786	4	4 218	43	97 718	48	103 722	97				97
52	Malmskip					22	960 916	22	960 916			83 065	1 553 516	1 636 582
Total		40	12 552	441	3 326 130	514	2 129 813	995	5 468 495	93 998	3 580	102 058	1 677 235	1 876 870

Aktivitetsnivået i havnevesenet er høyt, men pga 2 vakante stillinger er likevel ikke alle planlagte oppgaver for året gjennomført, noe som gir seg utslag i reduserte utgifter. Tiltak slik som trafikkstyring, farledsforvaltning, utskipping av stein, ny flytebrygge til Bugøynes, drift og vedlikeholds av Kraft Johansen er ressurskrevende og har hatt prioritet.

	Regnskap	Budsjett	Forbruk	Regnskap i fjor
Driftsinntekter				
Andre salgs- og leieinntekter	-13 905	-12 502	111,22 %	-14 214
Overføringer med krav til motytelse	-176	0	0,00 %	-2 212
Renteinntekter og utbytte	-22	0	0,00 %	-17
Sum driftsinntekter	-14 103	-12 502	112,80 %	-16 443
Driftsutgifter				
Lønnsutgifter	2 537	3 432	73,92 %	2 951
Sosiale utgifter	418	362	115,41 %	317
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	3 536	3 778	93,60 %	3 588
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon	66	315	20,93 %	374
Overføringer	114	90	126,33 %	788
Fordelte utgifter	1 005	1 005	100,00 %	611
Renteutgifter og låneomkostninger	758	1 079	70,26 %	1 047
Avdrag på lån	1 573	1 573	100,00 %	924
Sum driftsutgifter	10 007	11 635	86,01 %	10 599
Netto driftsresultat	-4 096	-867	472,20 %	-5 844
Avsatt til bundne fond	4 096	868	472,14 %	5 844
4900- Sør-Varanger havnevesen	0	0		0

Inntektsart	Regnskap		Budsjett
	2 011	2 012	2 012
Anløpsavgift	-1 844 691	-2 092 786	-1 780 000
Isavgift	-1 604 739	-1 894 714	-1 300 000
Kaivederlag	-3 235 427	-3 369 807	-3 200 000

Varevederlag	-975 068	-900 688	-950 000
Festeavgifter og utleie av areal	-2 750 979	-2 830 133	-2 321 000
Salg av varer og tjenester	-2 952 452	-1 860 316	-1 893 000
Salg av vann	-688 253	-768 166	-750 000

Netto driftsresultat er kr. 0,-. Bak dette skjules et positivt regnskapsresultat på kr. 4.095.839,- som er avsatt til bundne fond. Resultatet er kr. 3.228.000,- bedre enn budsjettet. Sør-Varanger havnevesen er underlagt Havne- og farvannslovens regler om selvfinansiering. Dette er et regelverk som kan sammenlignes med selvkost. Reglene medfører at et mindreforbruk skal tillegges havnekapitalen, det vil si avsetning til bundne fond for havneformål.

Årsaken til mindreforbruket i virksomheten skyldes i hovedsak tre ulike forhold. 5 % mer skipstrafikk enn budsjettet bidro til høyere anløpsavgift, kaiutleie, varevederlag og arealutleie. Lavere lønns- og driftsutgifter som følge av 2 vakante stillinger, samt noe lavere aktivitet innen drift og vedlikehold. I tillegg er finansutgiftene lavere enn budsjettet som følge av reforhandling av rentebetingelser. Mindreforbruket er avsatt til bundne driftsfond, og skal kun benyttes i henhold til reglene om havnekapital i Havne- og farvannsloven.

Sør-Varanger havnevesen har som ved utgangen av 2012 et bundet selvfinansieringsfond på kr 8 990 123,-.

11 Tekniske tjenester

Tekniske tjenester består av avdelingene; Administrasjon og prosjektledelse, Kommunale veier inkl. parker, løyper, maskin og verksted, Kommunale bygninger og Renhold kommunale bygninger.

11.1 Administrasjon- og prosjektledelse

Virksomheten har følgende bemanning; 1 virksomhetsleder, 2 prosjektledere og 22,5% stilling merkantil konsulent.

11.1.1 Tjenester og oppgaver.

Ledelse av Virksomhet FDV med i alt 70 årsverk. Byggherreadministrasjon (prosjekt- og byggeledelse) for kommunale bygge- og utbygningsprosjekter.

11.1.2 Mål og måloppnåelse 2012

I 2012 ble Kirkenes skole, som inneholder Kirkenes barnskole, Kirkenes ungdomsskole, Sør-Varanger kulturskole, Sør-Varanger kultursal, gymsal og garderobes for fotballstadion, fullført og overtatt av kommunen. Alt i henhold til plan og kontrakt.

Planlegging og bygging av Skytterhusfjellet barnehage ble igangsatt, med byggestart i august 2012. Barnehagen blir kommunens største med 6 avdelinger.

Bygging av Tangenlia omsorgsboliger ble igangsatt i juni 2012. Etter en kort planleggings- og anbudsperiode. I tillegg ble utbygging av vei, vann og avløp til Skytterhusfjellet boligområde fullført. Prosjektleder har også fulgt opp bygging av avløpsrensaneanlegg og avskjærende avløpsledninger i Kirkenes.

Virksomheten er godt fornøyd med prosjektgjennomføringene i 2012 og hvordan byggherrerollen er ivaretatt.

11.1.3 utfordringer tjenesten har hatt i 2012.

Kommunen har de siste år vært inne i en intensiv byggeperiode. Med store utbygningsprosjekter som Skytterhusfjellet boligområde, Kirkenes skole, Tangenlia omsorgsboliger, Renseanlegg og Skytterhusfjellet barnehage. Tross liten byggherreadministrasjon er prosjektene gjennomført på tilfredsstillende måte for kommunen mht kvalitet, fremdrift og økonomi.

11.1.4 HMS

Sykefraværet var i 2012 på 1,0%.

11.1.5 Økonomisk resultat

	Regnskap 2012	Budsjett 2012	Forbruk i %	Regnskap 2011
Overføringer med krav til motytelse	-69	-192	35,94 %	-68
Andre overføringer	-56	-1 702	3,29 %	-162
Fordelte utgifter	-1 383	0		-2 795
Sum driftsinntekter	-1 508	-1 894	79,62 %	-3 025
Driftsutgifter				
Lønnsutgifter	1 804	1 732	104,16 %	2 668
Sosiale utgifter	322	218	147,71 %	325
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	605	598	101,17 %	737
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon	79	87	90,80 %	81
Overføringer	60	181	33,15 %	63
Sum driftsutgifter	2 870	2 816	101,92 %	3 874
4000-Teknisk drift administrasjon	1 362	922	147,72 %	849

Virksomhet 4000 er i hht budsjett.

11.2 Kommunale veier, parker, løyper, verksted og maskindrift.

I avdelingen er det i alt 7,25 årsverk. Fordelt på 1 oppsynsmann, 1 formann (park/løyper), 5 fagarbeidere samt 25% stilling fagarbeider på Bugøynes.

11.2.1 Tjenester og oppgaver

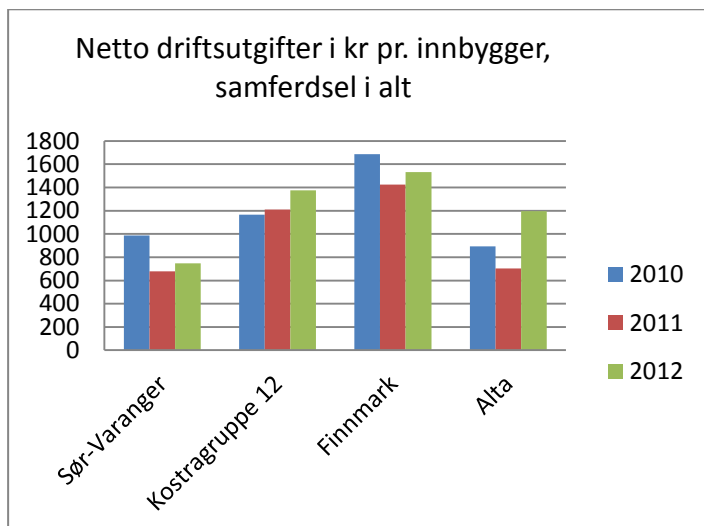
Avdelingens oppgaver er hovedsak innenfor Kommunale veier inkl gateløys. De fleste oppgavene løses med innkjøp av tjenester. I egen regi utføres sommervedlikehold av alle kommunale veier, brøyting av veier og plasser i Kirkenes og Bugøynes. Inkl. renhold gater og plasser. Stell av kommunale parker/plener og blomsterbed/kasser. Kjøring av skiløyper. Merking, åpning og lukking av skuterløyper.

Oppfølging og kontroll av innkjøpte tjenester innen snøbrøyting og sommervedlikehold.

11.2.2 Mål og måloppnåelse 2012

Avdelingens mål er å levere gode tjenester innenfor ansvarsområdet kommunale veier, parker og løyper, innenfor bevilget budsjett. Noe avdelingen mener er gjennomført.

	2010	2011	2012
Europa- og riksveier, lengde i kilometer	101	101	101
Fylkesvei, lengde i kilometer	184	184	184
Kommunal vei og gate. Antall kilometer	171	171	171
Private veier i km	322	322	322
Private veier i km det ytes kommunalt tilskudd til	0	0	0
Gang- og sykkelvei i km som er et kommunalt ansvar	7	5	5
Kommunale veier og gater i km med fartsgrense 40 km/t eller lavere	45	45	45
Kommunal vei og gate med fast dekke. Antall kilometer	85	85	85
Antall lyspunkter langs kommunale veier og gater	2087	2087	2090

	Sør-Varanger	Kostragr 12	Finnmark	Alta
Netto driftsutgifter i kr pr. innbygger, komm. veier og gater	1 085	1 373	1 516	1 096
Brutto investeringsutgifter i kr pr. innbygger, komm. veier og gater	357	950	831	556
Kommunal veier i km per 1.000 innbygger	17	15	19	12
Gang- og sykkelvei i km som er et kommunalt ansvar pr. 10 000 innb.	5	23	14	17
Brutto driftsutgifter i kr pr. km kommunal vei og gate	64 263	104 992	89 506	142 151
Andel kommunale veier og gater uten fast dekke	50,3	35,5	45,8	12,1

11.2.3 Utfordringer tjenesten har hatt i 2012.

I løpet av året innstilte 2 av brøyteentreprenørene sin virksomhet midt i brøytesesongen og i kontraktperioden. Det berørte kontrakten for kommunale distriktsveier samt kontrakten for Hesseng/Sandnes/Bjørnevatn. Kontraksbruddene var økonomisk begrunnet (en konkurs) ved at gitte priser ikke gav økonomisk mulighet for videre drift.

Nye kontrakter ble inngått uten at publikum ble berørt.

Avdelingen har ikke egen avdelingsleder eller ingeniør. Saksbehandlingskapasiteten er liten og går spesielt utover planarbeid som saksbehandling av trafikksikkerhetssaker og generell planlegging av veidrift som ajourhold av veidatabase og oppfølging av veiplan.

11.2.4 HMS

Sykefraværet i avdelingen er på 7,3 % i 2012. I 2011 var sykefraværet 4,9 %. Økningen har årsak i langtidsfravær.

Økonomisk oversikt	Regnskap 2012	Budsjett 2012	Forbruk i %	Regnskap 2011
Andre salgs- og leieinntekter	-185	-60	308,91 %	-613
Overføringer med krav til motytelse	-1 982	-1 160	170,86 %	-1 550
Fordelte utgifter	-2 094	-1 949	107,42 %	-1 931
Sum driftsinntekter	-4 261	-3 169	134,46 %	-4 093
Lønnsutgifter	3 826	3 804	100,58 %	3 895
Sosiale utgifter	514	366	140,53 %	359
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	8 986	8 810	102,00 %	9 360
Overføringer	1 076	1 042	103,22 %	1 125
Sum driftsutgifter	14 402	14 022	102,71 %	14 740
4300-4302 Veier, parker og idrettsanlegg - verksted og maskinpark	10 141	10 853	93,44 %	10 647

11.3 Renhold kommunale bygg

Avdelingen har i alt 38,05 årsverk. Avdelingen ledes av renholdsleder.

11.3.1 Tjenester og oppgaver

Daglig, periodisk og hovedrengjøring i alle bygg med kommunal virksomhet. Det er 10 skoler, 14 barnehager, alle helse- og pleieinstitusjoner ca. 10 enheter og øvrige bygg som Basen/Kino, bibliotek, brannstasjon, rådhuset og postgården.

11.3.2 Mål og måloppnåelse 2012

Målsetningen for avdelingen er å sørge for at nødvendig og riktig renhold utføres rasjonelt og økonomisk på alle kommunale bygg.

Alle bygningene har egen renholdsplan, noen av disse er ennå av eldre dato. I 2012 er det laget nye renholdsplaner for flere bygg, de nye planene gir generelt lavere renholdshyppighet og dermed lavere stillingsprosjenter. I 2012 rakk vi ikke å implementere de nye planene i alle bygg.

11.3.3 Utfordringer tjenesten har hatt i 2012

Utfordringen har vært å implementere nye renholdsplaner. Nye planer er imidlertid innført ved flere bygg, med reduksjon av stillinger. Nye planer gir redusert renholdshyppighet, som f.eks at renhold av kontorer gjøres 1 gang/uke mot 2-3 ganger/uke tidligere.

Stillingsreduksjoner er gjort ved naturlig avgang samt avvikling av vikariatstillinger.

11.3.4 HMS

Sykefraværet var i 2012 på 9,4 % mot 6,8 % i 2011. Korttids- og egenmeldtfravær er lavt, langtidsfraværet er på 6,8 %. Avdelingsleder har god oversikt over arbeidsrelatert fravær, og følger opp sykemeldte.

Renholdsavdelingen deltok i Medarbeiderundersøkelsen 2012 med gode tilbakemeldinger, resultater over gjennomsnittet. Faglig og personlig utvikling hadde laveste score med 4,3 (av maks 6). Høyeste score hadde avvikling av medarbeidesamtaler (5,5) og mobbing, diskriminering, varsling med 5,2. Renholdsavdelingen er kanskje den avdelingen med flest ansatte av ulik etnisk tilhørighet. Undersøkelse viser at integreringen er god.

11.3.5 Økonomisk resultat - Renhold bygg

	Regnskap 2012	Budsjett t 2012	Forbruk i %	Regnskap 2011
Overføringer med krav til motytelse	-941	-994	94,67 %	-522
Fordelte utgifter	-62	0	0,00 %	-22
Sum driftsinntekter	-1 004	-994	101,01 %	-544
Lønnsutgifter	14 200	13 435	105,69 %	13 666
Sosiale utgifter	2 293	1 519	150,95 %	1 544
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	879	721	121,91 %	533
Overføringer	218	164	132,93 %	132
Sum driftsutgifter	17 591	15 840	111,05 %	15 874
4601 Renhold	16 587	14 846	111,73 %	15 330

Avdelingen har et netto overforbruk på 1,7 mill kr. Det har årsak i økte lønnskostnader som skyldes lønnsoppgjøret samt at stillingsreduksjoner budsjettert i 2012 som følge av nye renholdsplaner, først får virkning fra 2013.

Inngåelse av ny innkjøpsavtale for renholdsprodukter har også gitt økte kostnader. Samt kjøp av nye renholdsplaner.

11.4 FDV – kommunale bygg

Avdelingen har i alt 18 årsverk. Fordelt på en avdelingsleder (avd.ing), tekniker, oppsynsmann, 3,5 årsverk fagarbeidere og 11,5 årsverk vaktmestere.

11.4.1 Tjenester og oppgaver.

FDV-kommunale bygg har ansvar for drift og vedlikehold av kommunale formålbygg, i alt 63.700 m². I tillegg leier kommunen inn 3.300 m². Avdelingen utfører også mindre ombygninger og tilpasninger for virksomhetene i kommunale bygg-.

11.4.2 Mål og måloppnåelse 2012.

Kommunestyret har vedtatt følgende overordnet målsetning for eiendomsforvaltningen:

Sør-Varanger kommunes formålsbygg skal være godt egnet til sitt formål og ha en standard som tilfredsstillter lover og forskrifter, samt ivaretar brukernes behov for helse, miljø og sikkerhet i den daglige virksomheten.

Målsettinger for sikkerhet:

- Ingen skal omkomme i kommunale formålsbygg.*
- Skader i kommunale formålsbygg skal begrenses inntil 25% av byggets verdi eller areal.*

Tilgjengelige vedlikeholdsmidler er prioritert til tiltak som ivaretar opprettholdelse av standard samt helse, miljø og sikkerhet ved enkelte bygg. Dette henger ofte sammen. Avdelingen har ikke avvik i forhold til kommunestyrets målsetning for eiendomsforvaltningen.

11.4.3 Utfordringer tjenesten har hatt i 2012.

Sør-Varanger kommune har de samme utfordringer til bygningsvedlikehold som øvrige kommuner. Midler til vedlikehold er langt lavere enn anbefalte verdier. Tar vi også med investeringsbudsjettets bevilgning har vi ca. kr. 65,- pr m² til årlig vedlikehold. Anbefalte verdier (Holte prosjekt) til bygningsvedlikehold er på ca. kr. 100,- - 150,- pr m² årlig. Statens anbefaling til vedlikehold er på ca. kr. 150,- pr m².

Det betyr at vi ikke klarer å opprettholde "nybygg standarden" (standarden da bygget var nytt) i den kommunale bygningsmassen. På sikt vil det resultere i større rehabiliteringer eller nybygging. Noe som er langt dyrere.

11.4.4 HMS.

Avdelingens sykefravær i 2012 var på 3,6%, i 2011 på 2,1%. FDV-avdelingen deltok i Medarbeiderundersøkelsen 2012. Men deltakelsen var lav, 8 av 19 svarte. Gjennomsnittet totalbesvarelse var på 4,4, som er lavere enn landsgjennomsnittet. Lavest score har besvarelsene om overordnet ledelse (3,2), faglig og personlig utvikling (3,3) og systemer for lønns- og arbeidstidsordninger (3,6). Det avdelingen har innflytelse over og kan ha fokus på er spesielt de ansattes faglige og personlige utvikling.

11.4.5 Økonomisk resultat – FDV

	Regnskap 2012	Budsjett 2012	Forbruk i %	Regnskap 2011
Brukerbetalinger				
Andre salgs- og leieinntekter	-2 701	-2 327	116,09 %	-3 349
Overføringer med krav til motytelse	-3 435	-5 273	65,14 %	-4 065
Fordelte utgifter	-5 213	0	0,00 %	-4 996
Sum driftsinntekter	-11 349	-7 600	149,32 %	-12 410
Lønnsutgifter	10 733	6 289	171,31 %	10 421
Sosiale utgifter	1 863	750	248,45 %	1 189
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	18 924	18 785	100,74 %	20 836
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon	343	200	171,56 %	210
Overføringer	2 829	4 523	62,55 %	3 264
Sum driftsutgifter	34 733	30 547	113,70 %	35 921
4600 FDV	23 384	22 947	101,90 %	23 510

Avdelingens nettobudsjett var i 2012 på 22,9 mill kr. Forbruket var på netto 23,4 mill kr, dvs. kr. 437.000 over budsjett. Merforbruket skyldes i all hovedsak større lønns- og pensjonskostnader enn budsjettet. Samt i mindre grad innenfor snøbrøyting og vedlikehold av kommunale bygg.

Avvik mellom regnskap og budsjett på enkeltposter skyldes i all hovedsak at felleskostnader knyttet til kommunale bygg kostnadsføres på fellesfunksjon i løpet av året og fordeles på riktig funksjon på slutten av året. Denne måten å kostnadsføre felleskostnader gir store avvik på enkeltposter, men utlignes på netto ramme ved at hele beløpet også føres som inntekt i avdelingens regnskap.

11.5 Brannvesenet

Brannvesenets lovpålagte oppgaver reguleres gjennom Brann – og eksplosjonsvernloven.

11.5.1 Tjenester og oppgaver.

Virksomheten er delt i 2 avdelinger, henholdsvis beredskaps – og forebyggende avdeling og ledes av brannsjef i 100 % stilling.

Beredskapsavdelingen består av hovedbrannstasjonen i Arbeidergata 6 i Kirkenes. Denne er døgncasernert og er bemannet med 1 utrykningsleder, 2 brannkonstabler samt 1 deltidsansatt på hjemmevakt. I tillegg kommer overbefalsvakt i dreierende turnus. Total bemanning: 4 utrykningsledere, 8 brannkonstabler, 6 deltids brannkonstabler i 2,4 % stilling.

Annen beredskap er Bugøynes branndepot med 12 mannskaper uten vaktordning, Skogbranndepot Svanvik med 12 mannskaper og Skogbranndepot Skogfoss med 12 mannskaper.

Brannvesenet er førsteinnsatsstyrke også ved akutt forurensing, trafikk – og industriulykker samt ved overflateredning i sjø og vann.

Totalt antall utrykninger	169
Herav brann i bygning	15
Herav falske / unødige alarmer	92
Herav trafikkulykker	6
Herav akutt forurensing	4
Herav annen brann	23
Annen assistanse	25

Forebyggende avdeling består av henholdsvis leder og branninspektør i 100 % stilling. Lederforebyggende avd. gjennomfører tilsyn i kommunens § 13 bygninger, totalt 82 objekt.

Branninspektør utfører tilsyn med fyringsanlegg i boliger.

Tilsyn § 13 bygg / tilsyn med fyringsanlegg

På grunn av at tidligere leder forebyggende avdeling valgte å slutte 01.10.12 greide vi ikke å gjennomføre de planlagte tilsyn i § 13 bygg. Det samme kan sies i forhold til tilsyn med fyringsanlegg der branninspektør gjennom seniorpolitisk tiltak har arbeidet 80 % stilling.

Ny leder forebyggende er på plass fra og med 2013 og branninspektør vil være i full stilling fra 01.05 slik at antall gjennomførte tilsyn forhåpentligvis vil komme opp på et "normalt" nivå i 2013.

Den praktiske feietjenesten utføres i dag av brannvesenets beredskapsavdeling. Det vil i praksis si at forebyggende avdeling "kjøper" denne tjenesten av beredskapsavdelingen og er et viktig bidrag for våre inntekter. I kommunen praktiseres behovsprøvd feiing.

Antall pipeløp / ildsteder	3768
Antall feide pipeløp	960
Antall tilsyn med fyringsanlegg samt kontroll av røykvarsler og slökkemiddel	373
Fresing av bekkstot	1
Antall fyringsforbud	1

Øvrige brannforebyggende oppgaver er ;

Gjennomført sløkkekurs / brannvernopplæring ved kommunale institusjoner. Deltagelse i Brannvernuka, Aksjon boligbrann og Røykvarslers dag.

Avtale om brannvernsamarbeid.

Sør-Varanger kommune, brannvesenet, har siden 2009 hatt avtale om brannvernsamarbeid med Berlevåg kommune. Det innebærer at brannsjefen i Sør-Varanger har det faglige og administrative ansvar for beredskap og brannforebyggende tilsyn. Denne avtalen vil fra 2013 bli utvidet til også å innebære feietjeneste og tilsyn med fyringsanlegg.

Tilleggsoppgaver.

Brannvesenet utfører en rekke tilleggsoppgaver for Sør-Varanger kommune. De fleste av disse oppgavene er prissatt for å få dekket driftskostnadene.

- Mottak og videreformidling av trygghetsalarmer (ikke prissatt)
- Kontroll av brannslukkere i kommunale institusjoner (ikke prissatt)
- Havnetjeneste for havnevesene i Kirkenes havn (ca 2 årsverk)
- Daglige vaktrunder ved kommunale bygg Bjørnevatt, Sandnes, Kirkenes.
- Daglig matkjøring til institusjoner
- Postkjøring
- Flagging
- Hygienekontroll på skip.

Andre tjenester.

Vi har i 2012 etablert et nært samarbeid med Sydvaranger Gruve AS i form av salg av tjenester. Dette har innbefattet salg av brannvernkurs, røykdykkerkurs og ulike spyleoppdrag ved bedriften noe som har gitt oss gode inntekter. Dette samarbeidet vil fortsette i 2013.

11.5.2 Mål og måloppnåelse i brannvesenet

Brannvesenets hovedmål er å sikre at det kommunale brannvesen er organisert og utrustet tilfredsstillende og at det er bemannet med personell som har tilstrekkelig kompetanse, slik at de oppgaver som er pålagt i Brann – og eksplosjonsvernloven samt Forskrift om organisering og dimensjonering av brannvesen ” blir utført tilfredsstillende.

Organisering og dimensjonering av brannvesenet skal være basert på den risiko som foreligger i kommunen og i tråd med kommunens godkjente brannordning.

1. BEREDSKAP.		
1.1.ØVELSER.	Utarbeide øvelsesplaner for faste mannskaper, deltidsmannskaper, støttestyrken, skogbrannstyrken og mannskaper ved Bugøynes depot. Opplegg for øvelser er delegert til utrykningslederne og skal finnes elektronisk på Enovate.	01.02.12
1.2.KUMBEFARING..	Befaring / kontroll av brannkummer gjennomføres 2 ganger årlig. 1. Gang : April - juni 2. Gang : september – oktober	Gjennomført etter plan
1.3. UTSTYR / MATERIELL	Løpende vedlikehold av utstyr og materiell	Gjennomført etter plan
1.4. OPPLÆRING / UTDANNING	Utdanning av mannskaper på Norges brannskole skal så langt råd er følge den reviderte opplæringsplan for brannvesenet. Vi har i år planlagt å sende 1 mann på befalskurs II på Norges brannskole. I tillegg skal 2 nyansatte deltidsmannskaper gjennomføre nettbasert brevkurs i brannvern.	Gjennomført etter plan
2.0 BRANNFØREBYGGENDE ARBEID.		
2.1 GJENNOMFØRING AV BRANNSYN I SÆRSKILTE BRANNOBJEKTER.	Leder forebyggende avdeling har ansvaret for gjennomføring av brannsyn i særskilte brannobjekter. Gjennomføringen skal så langt råd er følge et kvartalsvis oppsett som legges til grunn. Brannsynet gjennomføres primært av leder forebyggende avdeling, men vil og bli utført av brannsjef dersom det viser seg nødvendig. Plan for tilsyn vil bli satt opp av leder forebyggende avdeling.	01.03.12
2.2. FEIING.	Brannvesenets mannskaper vil stå for den praktiske gjennomføring av feietjenesten etter utarbeidet liste / rodeinndeling. Plan for feiing utarbeides av utrykningslederne i samråd med leder forebyggende avd.	15.04.12
2.3. TILSYN MED PIPER OG ILDSTEDER	Branninspektør forebyggende avd. gjennomfører tilsyn med fyringsanlegg. Plan for gjennomføring av tilsyn i kommunen gjøres i samråd med leder forebyggende avdeling og må inneholde beregnet antall tilsyn pr. mnd ut fra tilsynsområde.	01.02.12
2.4. KURS / OPPLÆRING.	Brannvesenet skal drive opplysnings - / informasjonsarbeid i forhold til brannforebyggende arbeid. Eks. vis ved sentrale aksjoner så som brannvernuka og røykvarslerens dag. Vi skal og så langt råd er bidra med hjelp under øvelser ved skoler og institusjoner. Det skal gjennomføres brannvernlederkurs for kommunale brannvernledere / nestledere. Opplæring av Industrivernet ved Sydvaranger Gruve AS vil fortsette i år etter forespørsel.	Gjennomført etter plan

11.5.3 Medarbeiderundersøkelsen 2012 - brannvesenet

Undersøkelsen viste at våre medarbeidere stort sett er fornøyd med situasjonen på arbeidsplassen. Vi har høyt fokus på HMS arbeidet og de ansatte er med på å legge premissene for et godt arbeidsmiljø og god trivsel på arbeidsplassen.

Rapporten fra Arbeidstilsynets tilsynsbesøk i mai 2012 var meget positiv.

11.5.4 Sykefravær

Sykefraværet ved virksomheten har over tid vært lavt. Imidlertid har vi i 2012 hatt en langtidssykemeldt på grunn av leddskade etter brannøvelse. Dette har medført et økt sykefravær fra 3,1 % i 2011 til 7,4 % i 2012.